

การบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษา
วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

Junheng Wang

วิทยานิพนธ์ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2563

**The Administration of Student Affairs at in Private Higher Education
Institutions: A Case Study of CHINA-ASEAN International College,
Dhurakij Pundit University**

Junheng Wang

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Management
College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University**

2020

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน: กรณีศึกษา
วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
เสนอ โดย นาย Junheng Wang
สาขาวิชา การจัดการการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามดิษฐ์
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

ลงชื่อ ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว)

ลงชื่อ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา)

ลงชื่อ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามดิษฐ์)

ลงชื่อ กรรมการ
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

ลงชื่อ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภิสรา ทดถา)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์
(อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม่น โกศล)

วันที่ 31 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ชื่อผู้เขียน	Junheng Wang
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา วิสฤตภา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามศิษฐ์
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีน 2) เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนและ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาจีน วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 423 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ แต่งตั้งให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่องค์กรนักศึกษา รองลงมาคือ ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านกีฬา และการประเมินผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษามีส่วนร่วมการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านกิจกรรมนักศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาดำเนินงานบริการและสวัสดิการนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นักศึกษาส่วนใหญ่มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา รองลงมาเป็นการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษาให้ดีขึ้น มี

ห้องพยาบาลและพยาบาลช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อเจ็บป่วย และมีบริการเกี่ยวกับการออกหนังสือเดินทางระหว่างไทย-จีน อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ

2. ผลการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามเพศ และสาขาวิชาที่ศึกษาของนักศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามเพศพบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาคณะการบัญชี และการออกแบบและงานศิลปะ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3. ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่า ปัญหาด้านงานกิจกรรมนักศึกษา คือ นักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนน้อย และไม่ค่อยสนใจงานกิจกรรม รองลงมาคือ การบริหารวงนวย อำนาจไม่ชัดเจน ส่วนปัญหาด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา คือ เรื่องความปลอดภัย รองลงมาคือ การได้รับทุนการศึกษาอย่างไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ทั้ง 2 ด้าน 1) ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา เสนอแนะว่า ควรให้นักศึกษาสามารถสมัครเข้ากลุ่มตามงานอดิเรกส่วนตัวของตัวเอง และพัฒนาจุดแข็งของส่วนตัว รองลงมาคือควรให้ความรับผิดชอบที่ชัดเจนของเจ้าหน้าที่ธุรการ โดยจัดตั้งข้อกำหนดและกระบวนการที่เป็นลายลักษณ์อักษร 2) ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา พบว่า ควรจัดการอบรมเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับนักศึกษาที่เข้ามาและแจกบัตรวิธีการติดต่อในกรณีฉุกเฉิน รองลงมา คือ ควรจัดการเกี่ยวกับทุนในการศึกษาและเงินช่วยเหลือ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ ควรมีจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับโรค covid-19 เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจคุณค่าของชีวิต

Thesis Title	The Administration of Student Affairs for Chinese Students in Private Higher Education Institutions: A Case Study of CHINA-ASEAN International College, Dhurakij Pundit University
Author	Junheng Wang
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Wasana Wisaruetapa
Co-Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Sinthawa Khamdit
Department	Education Management
Academic Year	2019

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) study the state of the Administration of Student Affairs for Chinese Students, 2) compare the administration of student affairs and student services and student welfare classified by gender and field of studies, and 3) study the problems and give suggestions for the Administration of Student Affairs for Chinese Students in Private Higher Education Institutions: A Case Study of CHINA International College, Dhurakij Pundit University. The sample was 742 students and research tools were used percentages, mean, standard deviation, Analysis of Variance: ANOVA by Scheffe' method.

The total average mean was at a high level, the three highest mean was the announcement for advisors who give an advise to student's organization, encourage students to arrange and attend the sports activities, and students' participation in policy, strategy, and students activity plan respectively.

The student's opinions for Chinese Students welfare, the total average mean was at a high level. The Three highest mean was most of students' service and students welfare, the results of evaluation was used to improved service and welfare such as first-aids room and nurse to help sick students and VISA services for Chinese students.

The results of problem and suggestion for Chinese Students forces showed that a few students attended the activity, and were not interested in these activities, and also not clear for the authorized administration model.

Suggestions were as follows: Chinese Students 1) should be able to apply for students' group activities by hobbies, develop individual strength, 2) should be able to have role and responsibilities for written duties rules and regulations, safety training, and emergency for contact, 4) should have scholarship and support fund, and 5) should be arranged the activities for COVID19 for students' value of understanding.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์จากหลายฝ่าย และขอขอบคุณที่ได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์หลายๆท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในความสำเร็จดังจะกล่าวที่ได้ให้ความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงของ โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามศิษฐ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ เสียสละเวลาที่มีค่า ให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร. กล้าทองขาว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุณิสา ทดลา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามศิษฐ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำและตรวจแก้ไขในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้ง ถือเป็นพระคุณอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ขอขอบคุณอาจารย์วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ได้กรุณาให้ความรู้ให้คำแนะนำเสมอมา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่วิทยาลัยครุศาสตร์ที่อำนวยความสะดวกในการประสานงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาทุกคน ที่คอยให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้ประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแก่ทุกท่านที่สนใจในการศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ รวมถึงเสริมสร้างความรู้แก่ผู้วิจัยท่านอื่นในครั้งต่อ ๆ ไป

Mr. Junheng Wang

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๗
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามงานวิจัย.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	2
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2. แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดและหลักการการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.....	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักศึกษา.....	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาจีนและนักศึกษาไทย.....	47
2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.7 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.....	74
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.....	75
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิตย์.....	78
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานกิจการ นักศึกษา จีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.....	83
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	86
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	88
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก.....	98
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ.....	99
ข เครื่องมือวิจัย.....	101
ค แสดงค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC).....	107
ประวัติผู้เขียน.....	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	67
4.1 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา.....	74
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน กิจการนักศึกษาภาพรวม (n=742).....	75
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน กิจการนักศึกษา ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา (n=742).....	76
4.4 แสดงผลการวิเคราะห์แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร งานกิจการนักศึกษา ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา.....	77
4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย์ จำแนกตามเพศ (n=742).....	78
4.6 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย์ จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา (n=742).....	79
4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย์ ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่กำลังศึกษา.....	80
4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่กำลังศึกษา.....	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9	
เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรม นักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีน ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา สาขาวิชาที่กำลังศึกษา	82

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
-------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษา มีความสำคัญต่อนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการศึกษา เพราะเป็นแหล่งผลิตชนชั้นสมองในสาขาวิทยาการทุกด้าน ด้าน ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการศึกษาเป็นผลมาจากพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ดีที่สุด ซึ่งสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญ การที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวสถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดให้มีหน่วยงานและบุคลากรที่จะ รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งทางด้านการเอื้ออำนวยความสะดวก ด้านสถานที่และอุปกรณ์การเงิน ทรัพยากรบุคคล เพื่อจัดการเรียนการสอน และภารกิจหลักที่สำคัญคือ การมุ่งสร้างบัณฑิตให้เจริญ งดงามเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะออกไปสู่สังคมและตลาดแรงงานต่อไป

สถาบันอุดมศึกษา จึงต้องตระหนักถึงภารกิจในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งบัณฑิตที่คุณภาพถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่แสดงให้เห็น ถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นงานกิจการนักศึกษาต่างชาติ จึงเป็น กลไกสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของสังคมและตลาดแรงงาน

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ งานกิจการนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งมีบทบาทสำคัญ ในการจัดบริการด้านต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเรียน โดยการพัฒนานักศึกษาเพื่อ เสริมสร้างความเป็นผู้นำ พัฒนาบุคลิกภาพ ความมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของงานกิจการนักศึกษาต่างชาติไว้ ด้านเพื่อช่วยให้นักศึกษาต่างชาติมีความ พร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งได้แก่ การจัดบริการด้านต่างๆ เช่น ด้านการให้คำปรึกษา ที่พักอาศัย ทุนการศึกษา อนามัยและอื่นๆ ด้านเพื่อช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่มีคุณภาพช่วยเสริม ด้านวิชาชีพ ร่างกาย อารมณ์ สัยคม และสติปัญญา จากข้อความดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการบริหาร งานกิจการนักศึกษาต่างชาติยังมีมากมายดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นรวมทั้งจากสภาพการบริหารงาน กิจการนักศึกษาต่างชาติยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และไม่บรรลุตามพันธกิจที่ ต้องการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สังคม

ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาจีนในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เห็นว่าการบริหารงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนั้น เป็นภาระงานหลักของมหาวิทยาลัยที่จะต้องดำเนินไปพร้อมๆ กับงานด้านวิชาการ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีน เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อเสนอสำหรับผู้บริหารอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษาจีน รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีน ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและสิทธิผลของงานกิจการนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1. การบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเป็นอย่างไร
2. แนวทางการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกรณีศึกษามหาวิทยาลัยวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

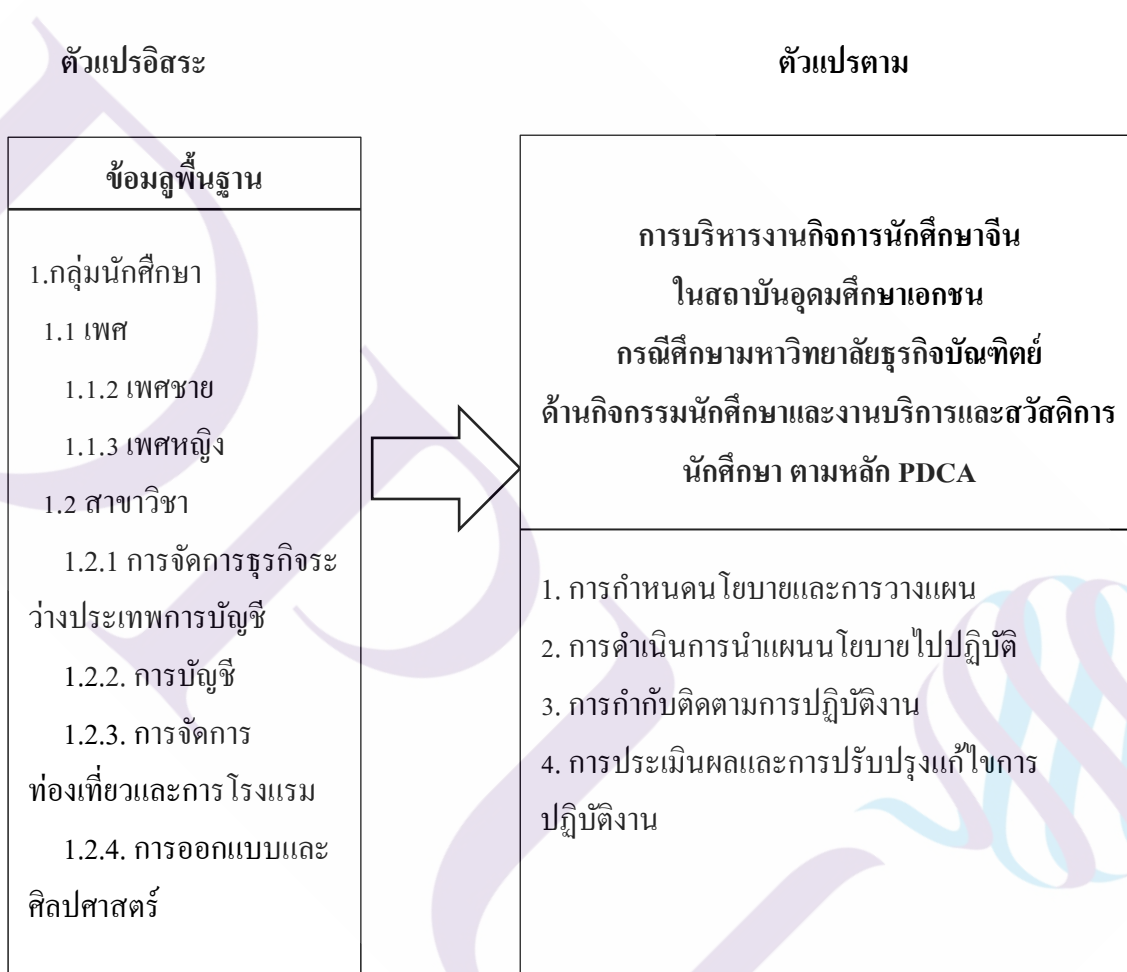
1. เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีน ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและสาขาวิชา
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต แตกต่างกันตามเพศ

2. ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการ และสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัย นานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ แตกต่างกันตามสาขาวิชาที่ศึกษา

1.5 กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำนวน 4 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศการบัญชี 2) สาขาวิชาการบัญชี 3) สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม และ 4) สาขาวิชาการออกแบบและศิลปศาสตร์

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีน ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในงานกิจกรรมนักศึกษาและงานบริการและสวัสดิการนักศึกษาจีน โดยใช้วงจรการบริหารคุณภาพ PDCA ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การนำไปปฏิบัติ 3) การติดตามการปฏิบัติการประเมินผล และ 4) การปรับปรุงแก้ไข

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงานกิจการนักศึกษา หมายถึง การดำเนินการร่วมกันระหว่างคณะบุคคลใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาในการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนเพื่อการบริหารนักศึกษา การพัฒนา นักศึกษาและการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการศึกษาโดยใช้วงจรการบริหารคุณภาพ ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การนำไปปฏิบัติ 3) การติดตามการปฏิบัติการประเมินผล และ 4) การปรับปรุง แก้ไข

งานกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง การพัฒนาและเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพและการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และ แผนงานในการพัฒนานักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้าน กีฬา ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม(จีน/ไทย) รวมถึงส่งเสริมให้ นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และจิตอาสาพัฒนามหาวิทยาลัยและชุมชน นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลการดำเนินงานด้านกิจกรรม มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง งานการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้ดีขึ้น ดำเนินการจัดให้มีองค์กรนักศึกษาเพื่อการบริหารงาน กิจการนักศึกษา ส่งเสริมให้องค์กรนักศึกษาดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษาโดยจัดสถานที่และ งบประมาณสนับสนุน แต่งตั้งให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่องค์กรนักศึกษา

งานบริการและสวัสดิการนักศึกษา หมายถึง การจัดบริการและสวัสดิการแก่นักศึกษา ไทยและต่างชาติทุกระดับการศึกษา ให้นักศึกษามีความรู้ การใช้ชีวิตของนักศึกษาในสังคม มหาวิทยาลัยอย่างมีความสุข ได้แก่ บริการทุนการศึกษา บริการสุขภาพนักศึกษา บริการแนะแนวให้ คำปรึกษาและบริการทั่วไป เช่น บริการด้านระบบสารสนเทศ และด้านทรัพยากรบุคคล

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หมายถึง ข้อเสนอแนะในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกี่ยวกับงานการบริหารงาน กิจการนักศึกษา สำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของเอกชน

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยทำให้ทราบสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานกิจการนักศึกษา
เงิน ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักศึกษาเงิน ใน
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักศึกษาเงินในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น ดังนี้

2.1 แนวคิดและหลักการการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2.1.1 แนวคิดและหลักการการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2.1.2 ขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

หลักการการบริหารกิจการนักศึกษา

2.2 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานกิจการนักศึกษา

2.2.1 ความหมายของกิจการนักศึกษา

2.2.2 วัตถุประสงค์ของกิจการนักศึกษา

2.2.3 ความสำคัญการกิจการนักศึกษา

2.2.4 ประเภทกิจการนักศึกษา

2.2.5 หลักและกระบวนการกิจการนักศึกษา

2.2.6 ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักศึกษา

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาจีน และนักศึกษาไทย

บริบทของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

2.3.1 ประวัติของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

2.3.2 หน่วยงานบริการเพื่อการศึกษา

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและหลักการการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2.1.1 แนวคิดและหลักการการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ณรงค์ อยู่ถนอม (พ.ศ 2554) แนวคิดและหลักการการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1. การบริหารงานด้านการสนับสนุนการศึกษา การบรรยายได้กล่าวถึงพันธกิจ 4 ด้านของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัยและพัฒนา การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งภารกิจสำคัญอีก 2 ด้านคือ กิจการนักศึกษา และการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม โดยได้สรุปรายละเอียดของพันธกิจทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การผลิตบัณฑิต บัณฑิตคือผู้มีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพในสาขาวิชาหนึ่งพร้อมที่จะปฏิบัติงาน โดยมี คุณธรรมและจริยธรรมในการใช้ความรู้ที่ตนได้มา การผลิตบัณฑิตเกี่ยวข้องกับหลักสูตรซึ่งเป็นแผนการจัดวิชาความรู้อย่างเป็นระบบ เหมาะสมกับระดับปริญญา และเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในตลาดแรงงาน คณาจารย์คือกลุ่มผู้ร่วมสร้างและบริหารหลักสูตร หล่อหลอมให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การเรียนการสอนต้องเป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการศึกษา ระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบ เช่น ระบบการศึกษา คุณสมบัติของนักศึกษา การลงทะเบียนเรียน การ วัดประเมินผลการศึกษา การรักษาสภาพนักศึกษา ระยะเวลาการศึกษา การสำเร็จการศึกษา ฯลฯ

1.2 การวิจัยและพัฒนา เป็นการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีระบบ เพื่อนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการหรือการประยุกต์ใช้ มีการบันทึกเป็นเอกสารตามรูปแบบของการวิจัย เช่น มีการตั้งสมมุติฐาน มีการกำหนดปัญหาที่ชัดเจน สมเหตุสมผล มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ตีความ และสรุปผลการวิจัยที่สามารถให้คำตอบตรงตาม วัตถุประสงค์ การส่งเสริมงานวิจัยของมหาวิทยาลัยต้องประกอบด้วย การมีนโยบายด้านการวิจัย มีหลักเกณฑ์สนับสนุนการวิจัย การรับทุนวิจัยจากแหล่งภายนอก การดูแลด้านสิทธิบัตร และทรัพย์สินทางปัญญา และการสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย รวมทั้งมีการยกย่องผู้มีผลงานวิชาการ และการจัดทำ profile ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ

1.3 การบริการทางวิชาการ มี 2 ลักษณะคือการบริการวิชาการแก่สังคมแบบให้เปล่า และการบริการวิชาการแบบมีรายได้

1.4 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่วนใหญ่เป็นการจัดพิธีกรรมทางศาสนาที่ให้นักศึกษาและบุคลากรเข้าร่วม นอกจากนี้ยังมี กิจกรรมแบบอื่นๆ เช่น การจัดสร้างถาวรวัตถุ การทอดกฐินพระราชทาน การทอดผ้าป่าสามัคคี

1.5 กิจการนักศึกษา ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับของแต่ละมหาวิทยาลัย ที่ว่าด้วยวินัยนักศึกษา ระเบียบว่าด้วยสโมสรนักศึกษา การดูแลด้านการแต่งกาย กิจกรรมนักศึกษา

1.6 การรับผิดชอบต่อสังคม (University Social Responsibility –USR) เป็นกิจกรรมที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ที่ดำเนินการโดยนักศึกษา บุคลากรของ สถาบัน กิจกรรมดังกล่าว เช่น การพัฒนาชุมชน การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ผู้บรรยายมีกรณีศึกษาซึ่งเป็นการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นให้ผู้เข้าประชุมพิจารณาหาคำตอบในฐานะเป็น ผู้บริหารแล้วสรุปตอนท้ายว่าผู้บริหารควรดำเนินการ 3 ด้านคือ การครองคนเพื่อให้คนมีความสุข มีความรู้ มีความก้าวหน้า มี การช่วยเหลือเพื่อไม่ให้เขาเดินทางผิด การบริหารงานโดยจัดงานให้เป็นส่วนย่อย มอบหมายงานแก่ผู้ที่เหมาะสม ชี้แจง เป้าหมายที่ต้องการ ติดตามงานเป็นระยะ และดูแลเรื่องทีมงาน รวมทั้งการบริหารเงินที่ต้องทำตามระเบียบ และตรวจสอบ สม่ำเสมอ

2.1.2 ขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

การจัดตั้งและเปิดดำเนินการสถาบันอุดมศึกษา ในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา เอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 มาตรา 8 หมวด 1 ได้กำหนดไว้ว่า “สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา ส่งเสริม วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ” มาตรา 9 หมวด 1 สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมี 3 ประเภท (วีระพงษ์ คณะศิริวงษ์, 2560) คือ

1) วิทยาลัย ดำเนินการให้การศึกษาในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงในบางสาขาวิชา ให้การศึกษาเพื่อให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญาในชั้นที่ไม่สูงกว่าปริญญาโท และประกาศนียบัตรบัณฑิต และมีภารกิจด้านการสอน และการผลิตบัณฑิต และอาจกระทำการกิจเกี่ยวกับการวิจัย หรือการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม หรือการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติด้วยก็ได้

2) สถาบัน ดำเนินการให้การศึกษาในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งเน้นการสอน ในสาขาวิชาใดหรือกลุ่มสาขาวิชาใดโดยเฉพาะ ให้การศึกษาเพื่อให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญาทุกชั้น และประกาศนียบัตรบัณฑิต และมีภารกิจด้านการสอน การผลิตบัณฑิต และการวิจัย และอาจจะกระทำการกิจเกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม หรือการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติด้วยก็ได้

3) มหาวิทยาลัย ดำเนินการให้การศึกษาในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงหลาย สาขาวิชาหรือหลายกลุ่มสาขาวิชา ให้การศึกษาเพื่อให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญาทุกชั้น และประกาศนียบัตรบัณฑิต และมีภารกิจด้านการสอน การผลิตบัณฑิต การวิจัยการให้บริการทาง วิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรมของชาติ

มหาวิทยาลัยเอกชน มีขอบข่ายและภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติมี 4 ประการ คือ

1) การผลิตบัณฑิต มาตรา 22 หมวด 3 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ได้กำหนดการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้เสนอภาพอนาคตที่มีผลกระทบต่ออุดมศึกษาไทย ให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาในการผลิตบัณฑิต เป็นนโยบายที่ทุกประเทศพัฒนาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แต่ประเทศไทยยังไม่สามารถปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากความไม่เป็นเอกภาพของการศึกษาทั้งระบบ การขาดผู้นำระดับสูงที่มีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาในการขับเคลื่อนนโยบายได้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ไม่มีการกำหนดวิสัยทัศน์และคุณค่าร่วมของอุดมศึกษา รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาต้องปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน ให้ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์มากกว่าการท่องจำ และมีทักษะในการทำงานมากกว่าการรู้รอบในเชิงทฤษฎี ตลอดจนต้องผลิตและยกระดับวิชาชีพอาจารย์ให้สามารถส่งเสริมคนดีและคนเก่งมาเป็นอาจารย์ นอกจากนี้ต้องปรับเปลี่ยนระบบการผลิตบัณฑิตสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้มีความสามารถที่หลากหลายมีทักษะสูงและสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เป็นที่ยอมรับได้ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นภารกิจของทุกสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหารที่ต้องผลักดันส่งเสริมให้บุคลากรในสถาบันตระหนักในคุณค่าของคุณภาพของงานที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาตนเองและพัฒนาองค์กร และเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสังคมในคุณภาพของบัณฑิต

2) การวิจัย ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย การฝึกอบรมคณาจารย์ และบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (มาตรา 21 หมวด 3 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550, น. 13) สถาบันอุดมศึกษาต้องสนับสนุนการวิจัยเชิงรุก ที่มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาวิกฤติของประเทศและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน รวมทั้งสนับสนุนการสร้างเครือข่ายวิจัย ทั้งภายในและภายนอกประเทศ (แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559, น. 21) สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งอาจมีจุดเน้นในเรื่องการวิจัยที่แตกต่างกัน ขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความพร้อมของแต่ละสถาบัน อย่างไรก็ตาม ทุกสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีพันธกิจนี้เป็นส่วนหนึ่งของพันธกิจสถาบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554, น. 70)

3) การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม การบริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันพึงให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัดและในด้านที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ การให้บริการทางวิชาการอาจให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรืออาจคิดค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม โดยให้บริการทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน หน่วยงานอิสระ หน่วยงานสาธารณะ ชุมชน และสังคมโดยกว้าง รูปแบบการให้บริการทางวิชาการมีความหลากหลาย เช่น การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของสถาบันเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ให้การอบรม จัดประชุมหรือสัมมนาวิชาการ ทำงานวิจัยเพื่อตอบคำถามต่างๆ หรือเพื่อชี้แนะสังคม การให้บริการทางวิชาการนอกจากเป็นการทำประโยชน์ให้สังคมแล้ว สถาบันยังได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ คือ เพิ่มพูน ความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์อันจะนำมาสู่การพัฒนาหลักสูตร มีการบูรณาการเพื่อใช้ประโยชน์ทางการจัดการเรียน การสอนและการวิจัย พัฒนาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งงานของนักศึกษาและเป็นการสร้างรายได้ของสถาบันจากการให้บริการทางวิชาการด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554, น. 78)

4) การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ถือเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีระบบและกลไกการดำเนินงานด้านนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ โดยอาจมีจุดเน้นเฉพาะที่แตกต่างกันตามปรัชญา และธรรมชาติของแต่ละสถาบัน และมีการบูรณาการเข้ากับพันธกิจอื่นๆ โดยเฉพาะการผลิตบัณฑิต รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมที่ฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม สร้างสรรค์ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นรากฐานการพัฒนาองค์ความรู้ที่ดีขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554 : 80)

การดำเนินการตามตามภารกิจดังกล่าว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศไทย ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ปัจจัยภายในและภายนอกหลายประการที่ทำให้การจัดการการศึกษา ระดับอุดมศึกษา คือ

1) คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตภายในประเทศมีแนวโน้มที่จะมีความแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคมโดยรวมของประเทศในระยะยาว

2) ความท้าทายของโลกาภิวัตน์ต่อการอุดมศึกษา ทั้งในประเด็นการบริการการศึกษา ข้ามพรมแดนและการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบัณฑิต อันเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งทั้งสองประเด็นต้องการการรับประกันของคุณภาพการศึกษา

3) สถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิต ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้มากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการ

สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล การพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ระดับท้องถิ่นและชุมชน

4) สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (Public Information) ที่เป็นประโยชน์ต่อมีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักศึกษา ผู้จ้างงาน ผู้ปกครอง รัฐบาล และประชาชนทั่วไป

5) สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วม (participation) มีความโปร่งใส (transparency) และมีความรับผิดชอบซึ่งตรวจสอบได้ (accountability) ตามหลักธรรมาภิบาล

6) คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้มาตรฐานการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2549 เพื่อเป็นกลไกกำกับมาตรฐานระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานระดับอุดมศึกษาจะได้ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2551 เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและกำกับให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่ม (คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา, คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาพ.ศ. 2553)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานกิจการนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

สุเมธ แย้มมนูน (2551) สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญคือ จัดการศึกษาในระดับสูงที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตเข้าสู่สาขาวิชาชีพเพื่อพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตเป็นที่ยอมรับในสังคม และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ โดยมีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา มีภารกิจหลักในการผลิตกำลังคนระดับสูง การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาประกาศหน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา ก็ได้ให้ความสำคัญต่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จึงได้มีประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาภายใต้หลักการ 3 ประการ ได้แก่ 1) การให้เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) 2) ความมีอิสระในการดำเนินการของสถาบัน (Institutional Autonomy) 3) ความพร้อมของสถาบันที่จะรับการ

ตรวจสอบคุณภาพภายนอกตามหลักการของความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (Accountability) สถาบันอุดมศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (explosion) แต่ไม่ใช่การเติบโตขึ้น อย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดแผนหลัก ขาดทิศทางขาดจุดเน้น ตลอดจนขาดความร่วมมือกัน นอกจากนี้ยังมีการแข่งขันนักศึกษา แข่งชิงทรัพยากร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเหล่านี้ อาจมีสาเหตุมาจาก ประชากรที่เพิ่มจำนวนขึ้น โดยมีนัยต่ออุดมศึกษาในด้านของอัตราการเข้าเรียน อุดมศึกษาที่อาจเพิ่มขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่เป็นสาเหตุในด้านต่าง ๆ อาทิ ค่านิยมทางสังคม โอกาสในการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ตลาดแรงงาน ความรุนแรงและความขัดแย้ง ซึ่งสถาบันการศึกษาควรมีการกำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิต ให้มีความสอดคล้องระหว่างอุปสงค์และอุปทาน ทั้งปริมาณและคุณภาพควรเพิ่มทักษะสมัยใหม่ ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตอีกทั้งกำหนดหลักการร่วมพื้นฐาน และเป้าหมายหลักในการดำเนินงาน และเป้าหมายหลักในการดำเนินงาน ส่งเสริมให้มีการวิจัยเชิงนโยบายในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ ด้านสภาพแวดล้อมอุดมศึกษา (environmental scanning) ด้านกำลังคนและตลาดแรงงาน ด้านประสิทธิภาพอุดมศึกษา และด้านบทบาทของภาคเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550) ในสถานะที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากปัจจัยต่าง ๆ หลายด้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ และการพัฒนา ดังนั้นจึงต้องมีการปรับตัว และการเตรียมความพร้อม เพื่อพัฒนาศักยภาพให้สอดคล้องกับความเสี่ยงและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาบุคลากรของสถาบัน พัฒนาแนวทางการเรียนการสอน รูปแบบใหม่ตลอดจนแนวทางการพัฒนานักศึกษาใหม่

2.2.1 ความหมายของกิจการนักศึกษา

พินู อภิสมจาร โยธิน (2561) ได้กล่าวว่า กิจการนักศึกษา (Student Affairs) คือ งานหรือกิจกรรมทั้งหมดที่กระทำอย่างเป็นระบบ เพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพได้เต็มตามศักยภาพใน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ของกิจการนักศึกษาคือนักศึกษาเป็น สิ่งสำคัญที่ผู้ปฏิบัติ งานเกี่ยวข้องกับนักศึกษาจะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถที่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา

กิจการนักศึกษามีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน เพื่อสร้างเสริมให้นักศึกษามีความสามารถพัฒนาตนเอง ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ทักษะชีวิตและสังคม ทักษะผู้นำ และมีสุขภาพดี เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสำนึกผูกพันกับสถาบันและสังคม โดยดำเนินการประสานร่วมกับคณาจารย์และฝ่ายการศึกษาให้สอดคล้องกับปรัชญาและวิสัยทัศน์ “กิจการนักศึกษา” กับบทบาทในการส่งเสริมลักษณะที่เอื้ออำนวยของ

นักศึกษาสู่การพัฒนา โดย นายพิษณุ อภิสมจารโยธิน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (2548)

อำนาจ อยู่สุข (2553) ได้กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษามีหน้าที่สำคัญในการสนับสนุน ส่งเสริม และเสริมสร้าง สมรรถนะแก่นักศึกษา ให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2531, น. 7) ได้กล่าวว่า ชีวิตนิสิตนักศึกษา หมายถึง สถานการณ์จำลองของชีวิตในอนาคต การใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยย่อมเป็นพื้นฐานของบัณฑิตในอนาคตนิสิตนักศึกษาจึงต้องตระหนักว่าชีวิตของเราต้องมีบทบาท ภาระหนักในความสำเร็จของ กิจกรรมอันเป็นส่วนเสริมให้เกิดพลังกายที่สมบูรณ์ ความสามารถพิเศษเฉพาะตนการมีส่วนร่วมใน สังคม การทำประโยชน์ต่อผู้อื่น การให้ผู้อื่น การทำตามหรือเสียสละเพื่อผู้อื่น การฝึกทำงาน การ ตัดสินใจ การเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ ตลอดจนการฝึกให้อยู่ในระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ การ แก้ปัญหา ความสามารถในการสื่อสารทั้ง ภาษาเขียน ภาษพูด เพื่อให้เกิดประโยชน์ตามความ ต้องการ ตลอดจนฝึกความเป็นประชาธิปไตยอีกด้วย ผู้ที่ทำกิจกรรมดีย่อมทำให้ตนเองมี ความสามารถเหนือผู้อื่นในด้านการติดต่อ ความคล่องตัวการจัดการ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญที่ นายจ้างในปัจจุบันต้องการเป็นส่วนใหญ่

กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ที่ ใช้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ ทั้งในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและ จิตใจ ทำให้สถาบันอุดมศึกษายบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ และนักศึกษาในกระบวนการกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา ทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความอบอุ่น เกิด การเรียนรู้ มีความเข้าใจต่ออาจารย์และสถาบันอุดมศึกษาดียิ่งขึ้นกิจกรรมนิสิตสามารถให้นิสิต นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน ทั้งนี้เนื่องจาก นักการศึกษาตระหนักดีว่า การเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษานั้น มิได้เกิดขึ้นแต่ในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ สิ่งอื่นๆ ที่นิสิตนักศึกษาปฏิบัตินอกชั้นเรียนและกิจกรรมต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษาที่นิสิต นักศึกษามีส่วนร่วม โดยเฉพาะกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่เกิดจากความคิดริเริ่ม การใช้แรงกาย แรงใจ ของนิสิตนักศึกษาเองนั้น จะมีส่วนช่วยให้นิสิตนักศึกษามีการพัฒนาอย่างเต็มที่ด้วยเช่นกัน

2.2.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา

พิษณุ อภิสมจารโยธิน (2548) ได้กล่าวว่า นักวิชาการอุดมศึกษาได้ศึกษาแล้วพบ วัตถุประสงค์ ของกิจกรรมนักศึกษาต่อนักศึกษาสี่ ประการดังนี้

1. นักศึกษารู้จักรักษา ดำรงไว้ ถ้ายทอดและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม

นักศึกษาทุกคน ที่เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะได้รับองค์ความรู้ทางวิชาการ

การวิจัยต่าง ๆ มีประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง และอาจารย์ ซึ่งการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการเป็นหน้าที่โดยตรงของอาจารย์ผู้สอน แต่หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของกิจการนักศึกษาที่จะช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษา คือ จัดบริการต่างๆ ช่วยแก้ ปัญหาและส่งเสริมให้นักศึกษามีกิจกรรมที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ รู้จัก ดำรงไว้ ถ่ายทอดและพัฒนา ศิลปวัฒนธรรมให้คงไว้ซึ่งความเป็นชาติสืบต่อไป

2. นักศึกษาได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพในด้านต่างๆ เพื่อการเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ บุคลิกภาพของคน มีองค์ประกอบทั้งจากภายในบุคคลและจากภายนอก คือ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งหล่อหลอมให้เกิดบุคลิกภาพต่าง ๆ ตามองค์ประกอบนั้น ๆ การที่สถาบันอุดมศึกษาจะผลิต บุคลากรให้มีบุคลิกภาพที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขได้นั้น กิจการนักศึกษานั้นก็ต้องกำหนด กิจกรรมที่ดี เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา เช่น การอบรมและพัฒนา นักศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม และ บุคลิกภาพ , ออกค่ายอาสาพัฒนาเพื่อบำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้ยากไร้ชนบท เป็นต้น เพื่อทำให้นักศึกษาได้รู้จักการ ทำงานร่วมกัน มีทัศนคติ และความคิดที่ดีต่อผู้ร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์และ โลกทัศน์ในแง่ดี มีหลักคุณธรรม จริยธรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพด้านต่างๆ ของ นักศึกษาจนกลายเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ จบเป็นบัณฑิตที่ดีต่อไป

3. ทำให้นักศึกษาเป็นพลเมืองที่ดีที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

สถาบันอุดมศึกษามีส่วนรับผิดชอบในเรื่องการฝึกอบรมให้นักศึกษาเป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างลักษณะนิสัย ความประพฤติ และการปฏิบัติที่ดีต่อตนเองและ ผู้อื่น กิจการนักศึกษามีหน้าที่ฝึกอบรมนักศึกษาเหล่านี้ ให้มีทัศนคติ เจตคติ ทักษะการอยู่ร่วมกัน ในสังคม ให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะ สติปัญญา และสถานะภาพทางสังคมของนักศึกษา เช่น ไม่ทำ ให้สิ่งของสาธารณะเสียหาย ทิ้งขยะให้ถูกสุขลักษณะในที่ๆ ควรทิ้ง เป็นต้น

4. เป็นการฝึกทักษะการเป็น “ผู้นำ”

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือ การฝึกเป็นผู้นำพลเมือง งานกิจการ นักศึกษาจะต้องมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีลักษณะของการเป็นผู้นำ พร้อมทั้งเสาะแสวงหา ผู้นำที่เป็นนักศึกษาให้ทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น นายกศโมสรนักศึกษา , ประธานชมรม ต่าง ๆ ของนักศึกษา , ฝึกให้เป็นหัวหน้าโครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น กิจการนักศึกษา”กับ บทบาทในการส่งเสริมลักษณะที่เอื้ออำนวยของนักศึกษาสู่การพัฒนา โดย นายพิษณุ อภิสมภาร โยธิน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (2548)

การส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษา สร้างเสริม ประสบการณ์ในศาสตร์วิชาชีพและชีวิตที่หลากหลาย เพื่อนำศาสตร์วิชาชีพไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัด

กิจกรรมนักศึกษาจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้ครอบคลุมการเสริมประสบการณ์แก่นักศึกษาในทุกๆ ด้านพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการในการจัดการศึกษาใน มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และมีความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550 : 8-9)

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนของประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในประชาคมอาเซียน และมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ โดยแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีศักยภาพตามความต้องการของสังคม มีความสามารถคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีสุขภาวะทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการใช้กลยุทธ์การเงิน รวมทั้งพัฒนาอาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนและการวิจัย เพื่อให้ได้บัณฑิตที่พึงประสงค์ทำให้สังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน จึงได้กำหนดเป้าหมายในการรับนักศึกษาและกระบวนการผลิตบัณฑิตในเป้าหมายเชิงคุณภาพ ระดับต่างๆ ดังนี้

- 1) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีงานทำไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 2) มีระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่น ซึ่งเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3) ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีศักยภาพตรงตามความต้องการของสังคม มีความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีสุขภาพะทั้งร่างกายและจิตใจ

4) มีฐานข้อมูลการผลิตบัณฑิตและสำเร็จการศึกษาที่เชื่อมโยงกันทุกสถาบันการศึกษา

5) บัณฑิตมีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดงาน

6) ใช้กลไกของสหกิจศึกษาซึ่งเป็นการร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และหน่วยงานในภาครัฐในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เข้าใจระบบการทำงาน สามารถปรับตัวได้รวดเร็วหลังจากสำเร็จการศึกษา มีมุมมองในงานอาชีพที่กว้างขึ้น เพิ่มขีดความสามารถในการทำงานของบัณฑิต

7) ผู้สำเร็จการศึกษาต้องสอบผ่านใบประกอบวิชาชีพหรือใบรับรองคุณวุฒิเฉพาะสาขาแห่งชาติในทุกหลักสูตร

8) มีการติดตามและพัฒนาบัณฑิตหลังจากสำเร็จการศึกษาเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ใหม่ๆ ให้กับบัณฑิต รวมทั้งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตภายหลังเข้าสู่ตลาดงาน

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนา เยาวชน นักศึกษา และบัณฑิต แนวทาง 2 ข้อที่เกี่ยวข้อง คือ

(1) อุดมศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชน และนักศึกษาในรูปแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม (Socialization) সরรณะพื้นฐานที่ข้ามพ้นความรู้วิชาการ (Base line competencies) การสะสมความรู้และความสามารถเชิงบูรณาการที่ฝังตัว (Tacit knowledge and ability) ที่หาไม่ได้จากการเรียนการสอนในห้องห้องที่ขาดปฏิสัมพันธ์โดยปรับรูปแบบและเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพสังคม การบูรณาการกิจกรรมนอกหลักสูตรและชีวิตจริงเข้ากับหลักสูตรเป็นอีกแนวทางหนึ่ง เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฝึก มีความท้าทายต่อนักศึกษาและอาจารย์ มากกว่าการสอนตำราอย่างเดียว

(2) อุดมศึกษาจัดให้มีระบบวัดผลงาน (KPI) ของอาจารย์ทางด้านการดูแลนักศึกษา ทั้งวิชาการ กิจกรรมนอกหลักสูตร และจริยธรรม

(3) นอกเหนือจากวิชาการแล้ว อุดมศึกษาควรจัดให้มีการเรียนการสอนและกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการทางด้านการสื่อสาร การตัดสินใจ การพัฒนาความเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม ความอดทน คุณธรรม

พิชญ์ อภิสมมาตร โยธิน (2548, น.2-3 อ้างถึงใน วีระพงษ์ คณะศิริวงษ์, 2560) ได้ศึกษาและพบว่า วัตถุประสงค์ของกิจการนักศึกษต่อนักศึกษา 4 ประการดังนี้

1) นักศึกษารู้จักรักษา ดำรงไว้ ถ่ายทอดและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมนักศึกษาทุกคนที่เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จะได้รับองค์ความรู้ทางวิชาการ การวิจัยต่างๆ มีประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยน ความรู้ซึ่งกันและกันระหว่างนักศึกษาด้วยกันเองและอาจารย์ ซึ่งการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการเป็นหน้าที่โดยตรงของอาจารย์ผู้สอน แต่หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของกิจการนักศึกษาที่จะช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาคือ จัดบริการต่างๆ ช่วยแก้ ปัญหาและส่งเสริมให้นักศึกษามีกิจกรรมที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ รู้จักดำรงไว้ ถ่ายทอดและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมให้คงไว้ซึ่งความเป็นชาติสืบต่อไป

2) นักศึกษาได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพในด้านต่างๆ เพื่อการเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ บุคลิกภาพของคน มีองค์ประกอบทั้งจากภายในบุคคลและจากภายนอก คือสังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งหล่อหลอมให้เกิดบุคลิกภาพต่าง ๆ ตามองค์ประกอบนั้น ๆ การที่สถาบันอุดมศึกษาจะผลิตบุคลากรให้มีบุคลิกภาพที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขได้นั้น กิจการนักศึกษานั้นก็ต้องกำหนดกิจกรรมที่ดี เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา เช่น การอบรมและพัฒนา นักศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม และ บุคลิกภาพ ออกค่ายอาสาพัฒนาเพื่อบำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้ยากไร้ชนบท เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานร่วมกัน มีทัศนคติ และความคิดที่ดีต่อผู้ร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์และโลกทัศน์ในแง่ดี มีหลักคุณธรรม จริยธรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพด้านต่างๆ ของนักศึกษากลายเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ จบเป็นบัณฑิตที่ดีต่อไป

3) ทำให้นักศึกษาเป็นพลเมืองที่ดีที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมสถาบันอุดมศึกษามีส่วนรับผิดชอบในเรื่องการฝึกอบรมให้นักศึกษาเป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างลักษณะนิสัย ความประพฤติ และการปฏิบัติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น กิจกรรมนักศึกษามีหน้าที่ฝึกอบรมนักศึกษาเหล่านี้ ให้มีทัศนคติ เจตคติ ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะ สติปัญญา และสถานะภาพทางสังคมของนักศึกษา เช่น ไม่ทำให้สิ่งของสาธารณะเสียหาย ทั้ขยให้ถูกสุขลักษณะในที่ๆ ควรทั้ง เป็นต้น

4) เป็นการฝึกทักษะการเป็น “ผู้นำ” สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือการฝึกเป็นผู้นำพลเมือง งานกิจการนักศึกษาจะต้องมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีลักษณะของการเป็นผู้นำ พร้อมทั้งเสาะแสวงหาผู้นำที่เป็นนักศึกษาให้ทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น นากยกสโมสรนักศึกษา , ประธานชมรมต่าง ๆ ของนักศึกษา , ฝึกให้เป็นหัวหน้าโครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

2.2.3 ความสำคัญของกิจการนักศึกษา

พิชณุ อภิสมจารโยธิน (2548) ได้กล่าวว่า กิจการนักศึกษามีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน เพื่อสร้างเสริมให้นักศึกษามีความสามารถพัฒนาตนเอง ในด้าน

คุณธรรมจริยธรรม ทักษะชีวิตและสังคม ทักษะผู้นำ และมีสุขภาพดี เพื่อให้เป็นบัณฑิต ที่มีคุณลักษณะสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสำนึกผูกพันกับสถาบันและสังคม โดยดำเนินการประสานร่วมกับคณาจารย์และฝ่ายการศึกษาให้สอดคล้องกับปรัชญาและวิสัยทัศน์ ดังนี้

1. เสริมสร้างสวัสดิการความเป็นอยู่ บริหารหอพักให้เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนา นักศึกษา เป็นศูนย์ศึกษา อาศัยและเื้อ้อาทร บริหารจัดการหอพักให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน จัดหอพักให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้พัก สะดวก สบาย มีบรรยากาศสนับสนุนการเรียนและการจัดกิจกรรมพัฒนาตนเอง

2. พัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ระบบให้คำปรึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งถึง ท้นการณั นักศึกษาทุกคนสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ทุกท่านในทุกเวลาที่ต้องการความช่วยเหลือ ในกรณีฉุกเฉิน

3. บริการให้คำปรึกษา การให้คำปรึกษาโดยทีมผู้ชำนาญการ จัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทุกด้าน โดยประสานงานกันเป็นทีม อาจารย์ที่ปรึกษา จิตแพทย์ นักจิตวิทยา บุคลากรงานกิจการนักศึกษาและนักศึกษา

4. จัดกิจกรรมสร้างเสริมเจตคติให้อาจารย์ที่ปรึกษาและพัฒนาทักษะสอนจริยธรรม ให้มีเจตคติและทักษะในการพัฒนานักศึกษาควบคู่กับวิชาการ โดยทำงานเป็นทีม

5. ส่งเสริมกิจกรรมที่มีสารประโยชน์และพัฒนาองค์กรนักศึกษา ใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะสังคม ทักษะผู้นำ สร้างจิตสำนึกต่อสถาบันและวิชาชีพ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

6. ส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาระดับนานาชาติ สนับสนุนกิจกรรมนานาชาติ เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในยุคโลกาภิวัตน์

7. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบบูรณาการ ให้เกิด ผลทั้งด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจและจิตวิญญาณ เป็นความร่วมมือกันระหว่างงานกิจการนักศึกษาและนักศึกษาโดยจัดกิจกรรมเพื่อให้ครอบคลุมและอยู่ในทิศทางเดียวกันกับนโยบายคณะฯ (เช่นการส่งเสริมสุขภาพ)

8. สนับสนุนทุนการศึกษานักศึกษาที่ขาดแคลน จัดหาและจัดสรรทุนให้นักศึกษาที่ขาดแคลนอย่างพอเพียง ยุติธรรมและทั่วถึง จนสำเร็จการศึกษา

หัวใจสำคัญของกิจการนักศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการหลัก ในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา ให้มีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความมั่นคงของชาติ และความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ นั่นก็คือ กิจกรรมนักศึกษา (Student Activity) นั่นเอง “กิจการนักศึกษา”กับบทบาทในการส่งเสริมลักษณะที่เอื้ออำนวยของนักศึกษาสู่การพัฒนา

กิจกรรมนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักศึกษา เกิดการเรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) ในเนื้อหาสาระวิชา ความประทับใจและลงมือปฏิบัติให้เกิดผลได้ เพราะถือว่าเป็นการให้โอกาสแก่นักศึกษามีส่วนในการแสดงความสามารถ การตัดสินใจในการทำงาน การปรับบุคลิกภาพ และการรู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีในสังคม กิจกรรมนักศึกษาในบางสถาบัน ถือว่าเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร จึงไม่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกับหลักสูตรแต่ประการใด บางสถาบันถือว่า กิจกรรมนิสิตนักศึกษา คือ กิจกรรมของนักศึกษา เพื่อนักศึกษา ด้วยเหตุนี้กิจกรรมที่เกิดขึ้นจึงเกิดขึ้นโดยการกระทำตามแบบอย่างที่คุณอื่นทำโดยไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริงของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา (พีระ เกษแก้ว, 2542) ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมนักศึกษานั้นเป็นสิ่งที่จำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในอนาคตค่อนข้างมาก เนื่องจากสังคมทุกวันนี้ไม่ต้องการเพียงแต่คนเก่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ต้องการคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ และวิชาชีพซึ่งถือว่าเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ จึงเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้ได้รับประโยชน์ที่มีคุณค่ามากมายหลายประการ ได้แก่

1) โลกทัศน์ของตนเองกว้างมากขึ้น ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับบุคคลอื่นจะทำให้ นักศึกษาได้รับความคิดแปลกใหม่ เนื่องมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน การได้แลกเปลี่ยนจากการประชุม อันจะส่งผลให้เราไม่เป็นคนที่ยึดมั่นถือมั่นในตนเองมากเกินไป ขณะเดียวกันทำให้เราได้ แ่งคิดหลากหลายมุมมอง ซึ่งเป็นการพัฒนาสติปัญญาของเราไปในตัว

2) การค้นพบและรู้จักตนเองมากขึ้น ทำให้ได้มีโอกาสประเมินตนเองไปในตัวว่า จุดเด่น จุดด้อยของตัวเองนั้นมีอะไรบ้าง บางคนจะทราบได้เลยว่า จริง ๆ แล้วตัวเองมีความถนัดอะไร ชอบอะไร เช่น บางคนอาจจะพบว่าชอบทำงานด้านการวางแผน ด้านทักษะการพูด ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ฯลฯ แต่ขณะเดียวกันเราก็อาจจะพบว่า ตัวเราเองอาจเป็นคนแข็งกระด้างจนเกินไป เป็นคนคิดมาก เข้ากับใคร ๆ ได้ยาก ซึ่งหากเราไม่เข้าร่วมกิจกรรมอาจจะทำให้เรารู้จักตนเองเข้าเกินไป ทำให้โอกาสการพัฒนาจุดด้อยของเราพลอยซ้ำตามไปด้วย

3) ความสามารถในการบริหารเวลา ในยุคปัจจุบัน เวลาถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่าเป็นอย่างมาก คนที่บริหารเวลาได้เก่ง ย่อมได้รับสิ่งที่มีค่าต่อตนเองมากกว่าผู้อื่นทั้งทีในแต่ละวันเราทุกคนจะมีเวลา 24 ชั่วโมงเท่ากัน การเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมจะทำให้เรารู้จักแบ่งเวลาในแต่ละกิจกรรมของตนเองอย่างเหมาะสม เช่น ต้องมีเวลาให้แก่ตนเองในกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมร่วมหลักสูตร เรื่องส่วนตัว กิจกรรมครอบครัว และกิจกรรมนักศึกษาที่ตนต้องรับผิดชอบ การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะชี้ให้เห็นว่า ถ้าต้องทำหลายสิ่งหลายอย่างในเวลาเดียวกัน เราจะมีศักยภาพในการดำเนินการเพียงใด

4) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในการเข้าร่วมกิจกรรมเราจะมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตัวของเราเองมากขึ้น แต่กระนั้นก็ตามในโลกของการทำงานเราจำเป็นต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นเราจำเป็นต้องปรับตนเองให้เข้ากันได้กับบุคคลที่หลากหลายประเภท เพื่อให้ผลการดำเนินงานที่เรารับผิดชอบเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้นเมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีธรรมชาติและลักษณะที่หลากหลาย จะสะท้อนให้เห็นว่าเราจะสามารถทำงานกับใคร ๆ ได้หรือไม่ ซึ่งการทำกิจกรรมจะเป็นโอกาสสำคัญที่ทำให้เราได้รู้จักเรียนรู้และเข้าใจในความหมายของความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น คนที่มีความเข้าใจธรรมชาติมนุษย์มากเท่าใดย่อมประสบปัญหาน้อยในการทำงาน ซึ่งกิจกรรมนักศึกษาจะช่วยในประเด็นนี้ได้มาก

5) การพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ การเข้าร่วมกิจกรรมจะสอนให้เรารู้จักที่จะควบคุมอารมณ์ของตนเอง รู้จักการเป็นผู้ฟังที่ดี รู้จักทักษะสังคม รู้จักที่จะยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ช่วยปรับแต่งบุคลิกภาพของเราให้ดูดีเสมอ

6) การรู้จักและเข้าใจคำว่า บทบาท และรู้จักการใช้บทบาทที่เหมาะสม ในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษานั้น แต่ละคนจะต้องดำรงตำแหน่งในบทบาทใดบทบาทหนึ่งในแต่ละบทบาทจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกันไป บางคนมีบทบาทเป็นผู้นำกลุ่ม บางคนมีบทบาทเป็นรองประธาน เหนือคุณ เลขานุการ เมื่อเราอยู่ในบทบาทใดก็จะต้องเรียนรู้และเข้าใจในบทบาทของตนเอง ณ เวลานั้น เช่น ในแต่ละวันเราอาจจะมีบทบาทในฐานะนักศึกษา ในฐานะผู้นำนักศึกษา ในฐานะศิษย์ของครู ในฐานะลูกของพ่อแม่ ดังนั้นถ้าเราไม่เข้าใจคำว่า บทบาท เราก็อาจจะดำเนินสิ่งที่เรียกว่า ผิดบทบาท อันจะนำมาซึ่งความขัดแย้งในภายหลัง เพราะฉะนั้นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ในส่วนนี้เป็นอย่างมาก

สาธิต ปรัชญาอริยะกุล (2550, น. 15-16) ได้กล่าวถึงการทำงานของสโมสรนักศึกษานั้น จึงเป็นการดำเนินงานในรูปแบบอาสาสมัคร ผู้ร่วมดำเนินงานจึงจำเป็นต้องมีจิตสำนึกสาธารณะหรือจิตอาสา นั่นก็คือมีจิตใจคิดถึงผู้อื่น คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มีความรับผิดชอบ เสียสละประโยชน์ส่วนตัวต่อส่วนร่วม นับว่าเป็นการกระทำที่มีคุณค่าก็มาก ยังมีผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำมากเท่าไร ความมีคุณค่าก็จะมากขึ้นเป็นเงาตามตัวเช่นกัน ฉะนั้นเมื่อเรามีคำถามว่าชีวิตหนึ่งที่เราเกิดมา เราเกิดมาเพื่ออะไร มีเป้าหมายชีวิตอย่างไรนั้น เราก็สามารถตอบคำถามนั้นได้ว่า เราเกิดมาเพื่อทำให้ชีวิตมีคุณค่าให้กับชีวิตเมื่อใด จงรีบสร้างคุณค่าให้กับตัวเองด้วยการอุทิศเสียสละทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมบ้างชีวิตจะได้มีคุณค่าและความหมายยิ่งขึ้น

ไสว สุทธิพิทักษ์ (ม.ป.ป, น. 24) ได้กล่าวว่า กิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาเป็นกิจกรรมหนึ่งในชมรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของสโมสรนักศึกษา ซึ่งได้จัดกระทำมาเป็นโครงการต่อเนื่องทุกปีในอันที่จะปลูกฝังนักศึกษาให้มีสำนึกในความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมและช่วยเหลือบุคคลที่มี

โอกาสน้อยกว่า ถือเป็นนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมใดๆ ของนักศึกษาว่าจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อสังคมเป็นส่วนใหญ่ขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของนักศึกษาในวงแคบ เป็นเป้าหมายของการศึกษาในมหาวิทยาลัยอันเป็นระดับอุดมศึกษา มิใช่เพื่อแสวงหาความรู้ทางวิชาการ และสอบไล่ได้เท่านั้น การแสวงหาสัจจะ การอุทิศตนบริการแก่สังคม และทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ เป็นเป้าหมายใหญ่ที่สำคัญ คือ การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคมและชาติบ้านเมือง

Luke Wong (2011, p. 5) ได้สรุป บทบาทที่สำคัญของกิจการนักศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ไว้ ดังนี้

- 1) การพัฒนานักศึกษาต้องพัฒนาแบบองค์รวม ให้นักศึกษามีความสมบูรณ์ ทั้งความรู้และประสบการณ์ มีคุณธรรมในการดำรงชีวิต ตระหนักถึงการดูแลสังคมมากกว่าการเรียกร้องสิ่งต่างๆ จาก สังคม
- 2) กิจการนักศึกษาต้อง “มีใจ” (Spirit) ในการที่จะช่วยให้นักศึกษาได้รับการพัฒนางาน กิจการ นักศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์จะมีความซับซ้อนขึ้น เนื่องจากนักศึกษาสามารถเชื่อมโยงไปสู่สังคม โลก ดังนั้น นักศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะร่วมสร้างโลกนี้ดีขึ้น

2.2.4 ประเภทกิจการนักศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2551, น.9-10 อ้างถึงใน วีระพงษ์ คณะศิริวงษ์, 2560) ได้ให้แนวทางส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

- 1) รูปแบบวิธีการดำเนินกิจกรรมจะต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของสังคมในปัจจุบัน
- 2) ให้นักศึกษามีโอกาสฝึกฝน มีประสบการณ์ตรงในสถานประกอบการ โดยความร่วมมือของภาคเอกชนและอุตสาหกรรมอย่างใกล้ชิด
- 3) มุ่งเน้นการพัฒนานักศึกษาให้รู้จักการประกอบอาชีพอิสระ สร้างรายได้ สร้างวิญญานแก่ “สร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ สร้างชาติ ”
- 4) มุ่งเน้นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดศีลธรรม จริยธรรม จิตสำนึกที่ เสียสละต่อส่วนรวมถึงการประหยัด อดออมและนิยมไทย
- 5) วัฒนธรรมอันดีงามของชาติภูมิปัญญาท้องถิ่นจะต้องได้รับการเอาใจใส่และร่วมกันทำนุบำรุงรักษาไว้คู่ชาติตลอดไป
- 6) สนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาที่ ไปสู่ การกู้วิกฤติของชาติทั้งวิกฤติทางสังคม วิกฤติเศรษฐกิจ และวิกฤติทางการเมือง

อำนาจ อยู่สุข (2553) บทบาทหน้าที่ของฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย

1) การพัฒนานักศึกษา

(1.1) พัฒนากาย พัฒนาสุขภาพอนามัยการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ การทานอาหารที่มีประโยชน์ การป้องกันโรค

(1.2) พัฒนาจิตใจคนดีมีเมตตาคุณากตัญญู รู้คุณมีจรรยาบรรณมีความสุข เข้มแข็ง มีสมาธิ แจ่มใสวางใจในสิ่งที่มียินดีกับการทำดี

(1.3) พัฒนาสังคม การเป็นประชากรที่ดีมีสำนึกรับผิดชอบส่วนรวม สังคมประเทศชาติ สามัคคีซื่อสัตย์ สุจริต (Honesty) (Integrity)

(1.4) พัฒนาปัญญาทักษะฝีมือ และการมีงานทำ การตั้งเป้าหมายในชีวิต (การปฐมนิเทศนักศึกษา) การพัฒนาการเรียนการสอนการจัดหางานและปัจฉิมนิเทศการพัฒนาสมองทั้งซีกซ้าย และซีกขวา

2) การรักษาวินัยนักศึกษาจากสภาพปัญหาที่สะท้อนถึงการขาดวินัยของนักศึกษา เช่น การแต่งกาย วินัยจราจร การเสพสุรา สารเสพติด และบุหรี การไม่ปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ฯลฯ โดยการสร้างวินัยนักศึกษาผ่านแบบประพฤติในการอยู่ร่วมกัน การเคารพ กฎ กติกา ข้อบังคับ และกาลเทศะ (การแสดงออกที่เหมาะสมกับ บุคคล กาลเวลา สถานที่) การพัฒนานักศึกษาต้องร่วมกันกับการเรียนการสอน กิจกรรมนักศึกษา องค์กรนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา รุ่นพี่ หน่วยงานที่รับผิดชอบ ต้องพัฒนาวินัยในการปลูกฝังอย่างต่อเนื่อง ซ้ำๆ บ่อยๆ การใช้ ข้อบังคับ / ระเบียบ มหาวิทยาลัย ซึ่งต้องสอดคล้องกับ พรบ.ปกครอง

3) การบริการนักศึกษา เช่น หอพักนักศึกษา ศูนย์การศึกษา แนะนำการศึกษา บริการอนามัยนักศึกษา และการประกันอุบัติเหตุ นักศึกษาวิชาทหาร การผ่อนผันและการยกเว้น การเกณฑ์ทหาร บริการร้านอาหารและโภชนาการ บริการสถานที่กีฬา ฯลฯ

พินิจ อภิสมภาร โยธิน (2548) จำแนกประเภทของกิจกรรมนักศึกษา ได้เป็น 5 ประเภท คือ

- 1) กิจกรรมส่งเสริมการบริการและวิชาการ
- 2) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพ
- 3) กิจกรรมส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 4) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
- 5) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ กีฬา และอื่นๆ

สำเนาวิ ขจรศิลป์, 2538 อ้างถึงใน สมหวัง ชัยเจริญคุณาภรณ์ (2549) ได้แบ่งประเภทกิจกรรมนักศึกษาตามลักษณะไว้ 7 ประการ คือ

1) กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของนักศึกษา และยังเป็นฝ่ายควบคุมและสนับสนุนกิจกรรมส่วนอื่น ๆ อีกด้วย โดยทั่ว ๆ ไป กิจกรรมประเภทนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายสถานักศึกษา ซึ่งทำหน้าที่ นิติบัญญัติ องค์กรกิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ องค์กรนักศึกษาศูนย์นักศึกษา หรือสโมสรนักศึกษา

2) กิจกรรมด้านวิชาการ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้นักศึกษา

3) กิจกรรมทางด้านกีฬา เป็นกิจกรรมที่ มุ่งพัฒนานักศึกษาในด้านร่างกาย และจิตใจ ตลอดจนทักษะในการกีฬา การฝึกซ้อมกีฬา นอกจากจะทำให้ให้นักศึกษาเกิดทักษะในการกีฬาและความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังทำให้นักศึกษามีร่างกายแข็งแรง นอกจากนี้การแข่งขันกีฬายังเป็นการฝึกให้นักศึกษามีน้ำใจเป็นนักกีฬาด้วย

4) กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่ มุ่งส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ให้นักศึกษาทางด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะการแสดง ศิลปะการพูดและดนตรี

5) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่นักศึกษากระทำ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือสร้างถาวรวัตถุที่เป็นสาธารณสมบัติ กิจกรรมด้านนี้มีทั้งการสร้างถาวรวัตถุและการให้การศึกษาแก่ประชาชนในด้านอาชีพ ด้านสาธารณสุข เพื่อช่วยให้ประชาชนในชนบทหรือประชาชนในเมืองที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

6) กิจกรรมทางด้านนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่ จัดขึ้น เพื่อให้ความสนุกสนานและเพลิดเพลินแก่นักศึกษา กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การจัดการสังสรรค์ การจัดงานตามประเพณีท้องถิ่น หรือการจัดงานในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น

7) กิจกรรมด้านการเมือง เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงออก ซึ่งอาจเป็นการคัดค้านหรือสนับสนุนต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ของสังคม

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ (2554) การจัดกิจกรรมที่ดำเนินการโดยนักศึกษา มี 5 ประเภท ดังนี้

- 1) กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
- 2) กิจกรรมกีฬาหรือส่งเสริมสุขภาพ
- 3) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีงแวดล้อม
- 4) กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
- 5) กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

2.2.5 ทฤษฎีหลักและกระบวนการกิจการนักศึกษา

แม้ว่ากิจกรรมนิสิตนักศึกษาจะเป็นที่ยอมรับในสถาบันอุดมศึกษามาเป็นเวลานาน ว่ากิจกรรมนิสิตนักศึกษามีประโยชน์ สามารถนำไปสู่การพัฒนา นิสิตนักศึกษาและประเทศชาติได้ แต่ก็ไม่มีทฤษฎีที่กล่าวถึงบทบาทของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในการพัฒนา นิสิตนักศึกษาไว้อย่างชัดเจนนัก นอกจากทฤษฎีการพัฒนา นิสิตนักศึกษา ของซิกเกอร์ริง และไรเซอร์ (Arthur W. Chickering & Reiser, 1993) อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2558) ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่

1) การพัฒนาความสามารถ (Developing Competence) ในระหว่างที่ศึกษาใน มหาวิทยาลัย นิสิตนักศึกษาจะพัฒนาความสามารถ 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านสติปัญญา ความสามารถทางร่างกาย และความสามารถในด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือด้านสังคม นิสิตนักศึกษา จะมีความรู้สึกว่าคุณมีความสามารถมากขึ้น เพื่อพวกเขาได้เรียนรู้ที่จะไว้วางใจใน ความสามารถของตนยอมรับคำวิจารณ์จากผู้อื่น และบูรณาการทักษะต่างๆ ของเขาให้กลายเป็น ความมั่นใจในตนเอง

2) การจัดการด้านอารมณ์ (Managing Emotions) นิสิตนักศึกษาหลายคนต้องประสบ กับอารมณ์ในด้านไม่ดีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความโกรธ ความกลัว ความเจ็บปวด ความคิดถึง ความเบื่อ หน่าย หรือความเครียด ผลจากการศึกษาพบว่า ความวิตกกังวล ความโกรธ ความรู้สึกหดหู่ ความ ต้องการ ความรู้สึกผิด และความอายนั้น เมื่อมีมากเกินไป จะมีอิทธิพลต่อกระบวนการศึกษาดังนั้น จึงต้องมีการจัดการด้านอารมณ์ที่ดี งานสำคัญในการพัฒนา นิสิตนักศึกษาด้านนี้ ไม่ได้เป็นการกำจัด อารมณ์ต่างๆ เหล่านี้ แต่จะต้องตระหนักและรับรู้ถึงอารมณ์ เหล่านี้ว่าเป็นสัญญาณบอกสิ่งต่างๆ

3) การพัฒนาจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่ การพึ่งพาอาศัยกัน (Moving Through Autonomy Toward Interdependence) สิ่งสำคัญที่ นิสิตนักศึกษาจะต้องพัฒนาในที่นี้ก็คือ การเรียนรู้ ที่จะพอใจในตนเอง มีความรับผิดชอบในการบรรลุเป้าหมายที่ตนได้เลือกไว้ ไม่ถูกชักนำโดยความ คิดเห็นของคนอื่น การพัฒนาในด้านนี้จะต้องนำไปสู่ความเป็นอิสระทั้งทางอารมณ์ และในด้าน ความต้องการความช่วยเหลือจากภายนอก และนำไปสู่การยอมรับการพึ่งพาอาศัยกันในขั้นต่อมา

4) การพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ (Developing Mature Interpersonal Relationships) รวมถึง การยอมรับและชื่นชมความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถในการ ไกล่ชิดผูกพันกับผู้อื่น การยอมรับความแตกต่าง นอกจากจะหมายถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แล้ว ยังหมายรวมถึงในบริบทที่มีความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมด้วย การตระหนักถึงความแตกต่าง การมีประสบการณ์ที่กว้างขวาง ความเปิดเผย ความอยากรู้อยากเห็น และการเป็นปรัวิสัย (objective) ไม่ยึดติดกับความเห็นของตน

5) การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน (Establishing Identity) การสร้างเอกลักษณ์นั้น ขึ้นอยู่กับการพัฒนาด้านอื่นๆ ที่กล่าวมาก่อนแล้ว คือ ความสามารถ การจัดการกับอารมณ์ การเป็นตัวของตัวเอง และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี การพัฒนาเอกลักษณ์นั้นเป็นกระบวนการค้นหาว่าประสบการณ์ชนิดใด ระดับใด และการทำประสบการณ์นั้นๆ บ่อยเท่าไร ที่จะทำให้เราพึงพอใจ รู้สึกปลอดภัย และมั่นใจในตนเอง

6) การพัฒนาเป้าหมาย (Developing Purpose) เป็นการเพิ่มความสามารถในการเป็นคนที่มีความตั้งใจแน่วแน่ ความสามารถในการประเมินความสนใจและทางเลือกต่างๆ โดยจะต้องมีการวางแผนสำหรับ ภาระกระทำ และมีการกำหนดสิ่งที่จะต้องทำก่อนใน 3 ด้าน คือ แผนและแรงบันดาลใจเกี่ยวกับอาชีพ ความสนใจส่วนตัว และความผูกพันกับบุคคลอื่นและครอบครัว นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการมีความสามารถที่จะเชื่อมโยงเป้าหมายที่แตกต่างกันของตนให้อยู่ภายใต้เป้าหมายหลักที่ใหญ่กว่าและมีความหมายมากกว่า และการมีความตั้งใจในการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

7) การพัฒนาความมีคุณธรรม (Developing Integrity) การพัฒนาความมีคุณธรรมนั้น ใกล้เคียงกับการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน และการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนาความมีคุณธรรม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่มีลำดับซ้อนกันอยู่ คือ

(1) ค่านิยมในด้านเกี่ยวกับมนุษย์จะเปลี่ยนจากการทำตามความเชื่อต่างๆ โดยอัตโนมัติ ไปสู่การรักษาความสมดุลระหว่างความสนใจของตนเองกับความสนใจของเพื่อนมนุษย์คนอื่น ๆ

(2) ค่านิยมเกี่ยวกับบุคคล เป็นการยอมรับค่านิยมและความเชื่อต่างๆ อย่างมีสติในขณะเดียวกันก็เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

(3) การพัฒนาความเหมาะสม หมายถึง การประสานระหว่างค่านิยมส่วนตัว กับพฤติกรรมที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (The Theory of Student Involvement) ของ แอสติน (1984) อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยนเรศวร (2553, น. 7-8) ก็เป็นอีกทฤษฎีหนึ่งในวงการอุดมศึกษาที่สามารถอธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิตนักศึกษากับการพัฒนาของตัวนิสิตนักศึกษาได้ โดยแอสติน (1984) ได้อาศัยผลจากการศึกษาเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษามาเป็นเวลานาน สรุปรวมออกมาเป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นิสิตนักศึกษาคงอยู่ และมีการพัฒนาในด้านต่างๆ สูง แอสตินเรียกทฤษฎีดังกล่าวว่า

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (The Theory of Student Involvement) และเผยแพร่แนวคิดดังกล่าวอย่างกว้างขวางในวงการอุดมศึกษา การมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา หมายถึง ปริมาณของร่างกายและแรงใจที่นิสิตนักศึกษาอุทิศให้แก่การหาประสบการณ์ทางวิชาการ นิสิต

นักศึกษาที่มีส่วนร่วมมาก ได้แก่ นิสิตนักศึกษาที่อุทิศพลังงานมากในการเรียน ใช้เวลาในสถานศึกษามากเข้าร่วมองค์กรนิสิตนักศึกษาต่างๆ อย่างจริงจัง และมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และนิสิตนักศึกษาอื่นๆ มากในทางกลับกัน นิสิตนักศึกษาที่ไม่มีส่วนร่วมอาจไม่สนใจการเรียน ใช้เวลาอยู่ในมหาวิทยาลัยน้อยไม่ทำกิจกรรมนอกหลักสูตรต่างๆ และมีการติดต่อกับอาจารย์และนิสิตนักศึกษาอื่นๆ น้อย

นอกจากนี้ได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษานั้น ประกอบด้วยสาระสำคัญ 5 ประการ คือ

1) การมีส่วนร่วม หมายถึง การใช้ร่างกายและแรงใจ เข้าไปสัมพันธ์กับ “สิ่งต่างๆ” สิ่งต่างๆ เหล่านี้อาจเป็นสิ่งที่ทั่วไป เช่น ประสบการณ์ในการเป็นนิสิตนักศึกษา หรือสิ่งที่เฉพาะเจาะจงก็ได้ เช่น การเตรียมตัวสอบวิชาใดวิชาหนึ่ง

2) ไม่ว่า “สิ่งต่างๆ” ที่เข้าไปมีส่วนร่วมนั้นจะเป็นอะไรก็ตาม การมีส่วนร่วมจะเกิดขึ้นในลักษณะที่ต่างกัน นิสิตนักศึกษาแต่ละคนมีส่วนร่วมในสิ่งใดสิ่งหนึ่งในปริมาณที่แตกต่างกัน และนิสิตนักศึกษาคนหนึ่งคนเดียวก็มีส่วนร่วมกับสิ่งต่างๆ กัน ในเวลาที่แตกต่างกัน

3) การมีส่วนร่วมนั้นมีทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การมีส่วนร่วมในเชิงปริมาณของนิสิตนักศึกษาอาจวัดได้ว่า นิสิตนักศึกษาใช้เวลากี่ชั่วโมงในการเรียน เป็นต้น ส่วนในเชิงคุณภาพอาจวัดในแง่ที่ว่า นิสิตนักศึกษาทบทวนและเข้าใจงานที่ได้รับมอบหมายให้อ่านหรือไม่ หรือเพียงแต่จ้องที่หนังสือแต่่าผ่านไปวัน เป็นต้น

4) การพัฒนาการเรียนรู้อะบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษาที่เกิดจากโปรแกรมการศึกษานั้นเป็นสัดส่วนโดยตรงกับปริมาณและคุณภาพของการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษาในโปรแกรมการศึกษานั้น

5) ประสิทธิภาพของนโยบายหรือการปฏิบัติการใดๆ ทางการศึกษานั้น เกี่ยวข้องโดยตรงกับความสามารถของนโยบายและการปฏิบัตินั้นๆ ในการที่จะเพิ่มการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา

ทั้งนี้แอสติน นโยบายและการปฏิบัติการของสถาบันทุกๆ อย่าง เช่น ตารางชั้นเรียน กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าชั้นเรียน การประชุมพิเศษและแนะแนวนิสิตนักศึกษา ตลอดจนจนถึงนโยบายในด้านที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ เช่น การจัดสรรอาคารสถานที่ จำนวนและประเภทของกิจกรรมนอกหลักสูตรต่างๆ รวมทั้งกฎเกณฑ์ในการเข้าร่วม ค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมทางวัฒนธรรม สิ่งอำนวยความสะดวกทางนันทนาการ เป็นต้น สามารถมีผลกระทบต่อการใช้เวลาและพลังงานของนิสิตนักศึกษาได้

ในส่วนของแนวทางการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้าน

ร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสังคมจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยกระบวนการและวิธีการที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนานี้ขึ้น ซึ่งกระบวนการในการผลิตบัณฑิตและการพัฒนานักศึกษานั้น เป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน ต้องอาศัยความพร้อมจากฝ่ายวิชาการและฝ่ายกิจการนักศึกษา หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดขาดความพร้อมก็ย่อมได้ผลไม่เต็มประสิทธิภาพ ซึ่งในส่วนของนักศึกษานั้นพบว่า มีนักศึกษาจำนวนมากที่ยังขาดความพร้อมในการเรียน อาทิ การมีปัญหาด้านสุขภาพ การขาดเป้าหมายในชีวิต การปรับตัวเข้ากับระบบการศึกษา ตลอดจนการปรับตัวเข้ากับเพื่อนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ ฝ่ายกิจการนักศึกษา ที่ให้บริการด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการเรียน และสามารถช่วยพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านวิชาการ และวิชาชีพสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธานและวัตถุประสงค์ของสถาบัน (Miller and Prince, 1976) การดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนและส่งเสริมเพื่อให้ นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณสมบัติพร้อม นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นตามหลักสูตร กิจกรรมการพัฒนานักศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) การจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า ซึ่งสถาบันจัดขึ้น ให้สอดคล้องกับความต้องการ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า (2) การจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ดำเนินการโดยองค์กรนักศึกษา ซึ่งได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากสถาบันทั้งนี้เพื่อให้ นักศึกษาได้พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคมสติปัญญา ตลอดจนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรู้ ทักษะการคิด ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสารและการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม (คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา, 2550)

แม้ว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จะได้มีการกำหนดแผนและวัตถุประสงค์อย่างชัดเจนในการพัฒนานักศึกษาแล้ว แต่ด้วยบริบท สภาพการณ์ ปัจจัยภายในและภายนอก ย่อมส่งผลให้การบริหารงานไม่บรรลุผลเท่าที่ควร ตัวอย่างของปัจจัยภายในที่เกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา อาทิ จำนวนนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้งานกิจการนักศึกษามีภาระรับผิดชอบต่อจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น การจัดบริการแก่นักศึกษาจึงจำเป็นต้องเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นด้วยการดำเนินงานแบบธุรกิจการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน ที่ต้องหวังผลกำไรควบคู่กับการดำเนินงานแบบมีคุณภาพเป็นฐานรองรับเบื้องต้น ทั้งนี้เพื่อให้สถาบันการศึกษาสามารถดำเนินการต่อไปได้ดี ในสภาพการแข่งขันอย่างรุนแรงในปัจจุบัน (ธนิษฐา ฤกษ์สุนทร, 2545)

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา งานกิจการนักศึกษาประสบปัญหาทั้งด้านปริมาณและ

คุณภาพ ปัญหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการขาดผู้บริหาร ขาดผู้นำหน่วยงานที่มีความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจในหลักการของการบริหารกิจการนักศึกษา อีกทั้งบุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติของงานกิจการนักศึกษา เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษามาโดยตรงจึงทำให้ประสิทธิภาพของงานยังไม่ถึงระดับที่ดีและจากผลการวิจัยโครงการวางแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (2533-2547) เรื่องบทบาทอุดมศึกษาเอกชน พบว่างานกิจการนักศึกษาส่วนใหญ่ ยังคงมุ่งเน้นการบริการสวัสดิการ สันทนาการ บริการสุขภาพ และจัดงานทำซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะและศักยภาพของสถาบันแต่ละแห่งเป็นหลัก รวมถึงการแปรผันไปกับขนาดของสถาบัน อาทิ สถาบันขนาดใหญ่ สถาบันขนาดกลาง สถาบันขนาดเล็ก อีกด้วย (สำเนา วิจารณ์ศิลป์, 2537)

จากความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักศึกษา สภาพการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษาที่ผ่านมาและที่ดำเนินอยู่ ตลอดจนการประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ การขาดการวางแผนการบริหารงานกิจการนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง การขาดการบูรณาการระหว่างงานกิจการนักศึกษาและงานวิชาการ การขาดการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานกิจการนักศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนานักศึกษาอีกทั้งการ ขาดการประสานงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัว นอกจากนี้ยังมีการกิจของงานการนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคน ซึ่งต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยปรับแนวคิดมุมมองใหม่ ๆ ในวิธีการทำงาน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่รูปแบบใหม่ของการดำเนินงาน และที่สำคัญคือการไม่มีรูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารงานกิจการศึกษากับสภาพการณ์ปัจจุบันที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารงานตามแนวปฏิบัติมาตรฐานกิจการนักศึกษา ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบและปฏิบัติงานด้านกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เห็นควรสร้างรูปแบบการบริหารงานกิจการนักศึกษาที่มีประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย เพื่อศึกษาแล้วนำผลที่ได้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานกิจการศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนให้มีคุณภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา และมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง

1. หลักและกระบวนการงานกิจกรรมนักศึกษา

ปิยะมาศ ศรีร้อยแก้ว (2559) ได้กล่าวถึง การใช้วงจร PDCA ในการจัดกิจกรรมวงจร PDCA ประกอบด้วย “การวางแผน” อย่างรอบคอบ เพื่อ “การปฏิบัติ” อย่างค่อยเป็นค่อยไปแล้วจึง

“ตรวจสอบ” ผลที่เกิดขึ้น “ปรับปรุง” วิธีการปฏิบัติใดมีประสิทธิภาพที่สุด ก็จะจัดให้เป็นมาตรฐาน หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ก็ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม

1) ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน นอกจากนี้ จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้แล้ว กำหนดทางเลือกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในด้านแรงงาน วัตถุดิบ ชั่วโมงการทำงาน เงิน เวลา ฯลฯ โดยสรุปแล้ว การวางแผนช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบัน พร้อมกับ กำหนดสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการผสานประสบการณ์ ความรู้และทักษะอย่างลงตัว โดยทั่วไปการวางแผนมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภทหลักๆ ดังนี้

ประเภทที่ 1 การวางแผนเพื่ออนาคต เป็นการวางแผนสำหรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือกำลังจะเกิดขึ้น บางอย่างเราไม่สามารถควบคุมสิ่งนั้นได้เลย แต่เป็นการเตรียมความพร้อมของเราสำหรับสิ่งนั้น

ประเภทที่ 2 การวางแผนเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อสภาพที่ดีขึ้นซึ่งเราสามารถควบคุมผลที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ด้วยการ เริ่มต้นเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปัจจุบัน

2) ขั้นตอนการปฏิบัติ (DO) ขั้นตอนการปฏิบัติคือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ในขั้นนี้ต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบด้วย เราไม่ควรปล่อยให้ถึงวินาทีสุดท้ายเพื่อดูความคืบหน้าที่เกิดขึ้น หากเป็นการปรับปรุงในหน่วยงาน ผู้บริหารย่อมต้องการทราบความคืบหน้าอย่างแน่นอนเพื่อให้ได้มั่นใจว่าโครงการปรับปรุงเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

3) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแต่ขั้นตอนนี้มักจะถูกมองข้ามเสมอ การตรวจสอบทำให้เราทราบว่าการปฏิบัติในขั้นที่สองสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้ กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญคือ เราต้องรู้ว่าจะตรวจสอบอะไรบ้างและบ่อยครั้งแค่ไหน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป

4) ขั้นตอนการปรับปรุง (Act) ขั้นตอนการปรับปรุงจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณีคือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดท าให้เป็นมาตรฐานพร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิมหรือท าให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง ซึ่งก็คือผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ เราควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และพิจารณาว่าควรจะด าเนินการอย่างไรต่อไปการเขียนขออนุมัติโครงการ

2. ขั้นตอนการเขียนขออนุมัติโครงการ มีดังนี้

1) ชื่อหน่วยงาน องค์กรที่รับผิดชอบโครงการ คือ ชุมชน ชมรม หรือกลุ่มกิจกรรมใดๆ ซึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบโครงการ หากเวลามีปัญหา หรือมีการติดต่อจากบุคคล/องค์กรภายนอก สามารถติดตามและตรวจสอบได้

2) ชื่อโครงการหรือกิจกรรมชื่อโครงการ เป็นสิ่งส าคัญในการเขียนโครงการ ชื่อโครงการจะเป็นตัวบอกให้เราได้ว่าทราบดีว่าอะไรท าโครงการประเภทไหน สามารถจูงใจผู้ที่เข้าร่วมโครงการได้อย่างมาก หรือบางครั้งก็ใช้ชื่อสถานที่ที่เป็นชื่อโครงการ ซึ่งจะท าให้เกิดความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการด้วย ดังนั้นนักศึกษาควรตั้งชื่อโครงการให้เหมาะสมต้องเขียนปัญหา/อุปสรรค ในการท าโครงการที่ผ่านมา หรือการจัดโครงการที่มีลักษณะคล้ายกัน ไว้ในย่อหน้าแรก

หลักการและเหตุผล คือการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงของสภาพปัญหา หรือความจำเป็นในการริเริ่มจัดท าโครงการดังกล่าวขึ้นมา และสามารถอธิบายรายละเอียดหรือข้อเท็จจริง เชื่อมโยงให้เห็นความสำคัญของประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับจากโครงการนี้ โดยต้องให้เหตุผลอย่างชัดเจนว่าทำไมต้องท าโครงการนี้ และโครงการนี้ท าแล้วได้อะไร และหากไม่ท าจะเกิดผลเสียอย่างไร

4) วัตถุประสงค์ของโครงการหรือกิจกรรม เขียนแล้วต้องวัดได้ วัตถุประสงค์ คือ การกำหนดเป้าหมายปลายทางที่ต้องการให้เกิดจากการด าเนินโครงการ ควรเขียนให้ชัดเจน เข้าใจง่าย โดยบอกว่าเมื่อได้ด าเนินการตามโครงการเสร็จสิ้นไปแล้วจะเกิด อะไรบ้าง โดยจะเขียนให้สอดคล้องกับชื่อโครงการ หลักการและเหตุผล สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องวัดผลและปฏิบัติได้หากมีวัตถุประสงค์หลายประเด็นให้ระบุเป็นข้อ ๆ และควรให้กระชับ

5) วิธีการด าเนินการโครงการหรือกิจกรรม ลักษณะการปฏิบัติงาน คือวิธีการที่จะช่วยให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ อาจเป็นการกำหนดแผนหรือกิจกรรมที่ต้องท าให้ชัดเจนเรียงตามล าดับก่อนหลัง โดยเริ่มตั้งแต่เสนอโครงการไปจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของโครงการเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถด าเนินงานได้อย่างถูกต้อง และต่อเนื่อง

6) ระยะเวลาการดำเนินการ (ระบุนวันเดือนปี) ระยะเวลาปฏิบัติงาน คือ การกำหนดช่วงเวลาของการปฏิบัติโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ บางโครงการอาจจะปฏิบัติงานแค่วันเดียว หรือบางโครงการอาจจะใช้เวลาหลายวันก็ได้ แล้วแต่เราจะกำหนด ทั้งนี้ต้องระวังด้วยว่าเวลาที่ใช้หลายวันก็จะมีผลกระทบต่องบประมาณที่มีจำกัด

7) สถานที่ดำเนินการ สถานที่ปฏิบัติงาน คือ สถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามโครงการควรระบุให้ชัดเจนและเจาะจงจะได้ทราบว่ามีการปฏิบัติงาน ณ ที่ใดหากไปปฏิบัติงาน ณ ต่างจังหวัดก็ควรระบุ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ให้ละเอียดชัดเจน

8) ผู้เข้าร่วมโครงการ (ต้องระบุจำนวนให้ชัด) จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ คือ การกำหนดจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการว่ามีกี่คน เป็นใครบ้าง มาจากไหน เพื่อที่จะได้แบ่งแยกหน้าที่ว่าใครจะทาส่วนไหนครอบคลุมการปฏิบัติงานทั้งหมดครบถ้วน

9) งบประมาณ ทั้ง In cash และ In-kind หน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณ

10) ผลที่คาดว่าจะได้รับ ผลที่คาดว่าจะได้รับ เป็นการคาดหวังถึงผลของการดำเนินงานตามโครงการเมื่อเราได้ดำเนินงานไปจนเสร็จสิ้นโครงการแล้ว คว้าใครได้ประโยชน์มากน้อยตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

11) วิธีการประเมินผลโครงการ / กิจกรรม ประเมินผลโครงการ เมื่อโครงการดำเนินการเสร็จสิ้นต้องมีการประเมินผลเพื่อหาข้อสรุปว่าการดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้เพียงใดมีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาปรับปรุงในการจัดโครงการในครั้งต่อไป

12) กำหนดตัวบ่งชี้วัดความสำเร็จของโครงการ / กิจกรรม และเกณฑ์การประเมิน

13) ชื่อและตำแหน่งผู้เสนอโครงการ

14) อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

15) ชื่อและตำแหน่งผู้อนุมัติโครงการ

16) วัน เดือน ปีที่อนุมัติโครงการ

3. การเขียนสรุปโครงการ

ขั้นตอนการเขียนสรุปโครงการ มีดังนี้

1) จัดทาสรุปลผลการดำเนินงานโครงการเป็นรูปเล่ม ดังนี้

1.1) ปก

1.2) คำนำ

1.3) สารบัญ

1.4) สำเนาโครงการ

1.5) เอกสารรายละเอียดกิจกรรม

- คำกล่าวรายงาน
- คำสั่ง

1.6) รายงานผลการดำเนินโครงการ

1.7) ผลการประเมินโครงการ (แบบสอบถาม)

1.8) ภาพกิจกรรม

1.9) รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

2) เคลียร์หลักฐานค่าใช้จ่ายตามโครงการ หลังจากทีด าเนินโครงการแล้วเสร็จ

3) ส่งรายงานสรุปผลการจัดโครงการภายใน 15 วันหลังจากทีด าเนินโครงการแล้วเสร็จ

2.2.5.2 หลักและกระบวนการงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา

ด้านบริการและสวัสดิการจัดบริการและสวัสดิการให้แก่บัณฑิต เพื่อให้บัณฑิตมีความพร้อมในการศึกษาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการศึกษาของนิสิต ตลอดระยะเวลาที่ดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยต้องกำหนดการจัดบริการต่างๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนการจัดการบริการนักศึกษาแตกต่างกันตามปัจจัยและองค์ประกอบดังนี้ งบประมาณ บุคลากร สถานที่

2.2.6 ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักศึกษา

การดำเนินงานตามขอบข่ายการบริหารงานฝ่ายกิจการนักศึกษา จะถูกกำหนดตามวัตถุประสงค์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย การกำหนดขอบข่ายกิจการนักศึกษาประเทศไทยมีปัจจัยต้นสังกัด และวัตถุประสงค์ของแต่ละสถาบัน การพัฒนานักศึกษา กองกิจการมีนโยบายที่จะพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีวิตด้วยกิจกรรมนิสิตแบบบูรณา โดยมีมาตรการดังต่อไปนี้ มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายทุกด้าน เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้คุณธรรมจริยธรรม และบุคลิกภาพ ความรับผิดชอบ รวมทั้งการเรียนรู้ทักษะชีวิตให้แก่ นักศึกษามุ่งส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพ มีความสมบูรณ์แข็งแรงทางร่างกายและจิตใจ โยยกิจกรรมมีกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อรักษาไว้ซึ่ง ศิลปะและวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย

สรุปความว่า งานกิจกรรมนักศึกษาเป็นงานที่มีขอบเขตสำคัญคือ ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านงานกีฬา ด้านงานธุรการ ด้านงานวินัยนักศึกษา ด้านงานแนะแนวและจัดหางาน และด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.6.1 ด้านงานกีฬา

งานกีฬาและนันทนาการเป็นภารกิจหนึ่งในกิจการนักศึกษา ที่พัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา คือ เป็นผู้รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย มีมนุษยสัมพันธ์ และมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่สมบูรณ์ กีฬา (Sport) หมายถึงกิจกรรม หรือการเล่นเพื่อความสนุกเพลิดเพลินเพื่อเป็นการบำรุงแรงหรือเพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดทางจิต

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมาย ส่วนนันทนาการ (Recreation) หมายถึง กิจกรรมที่ทำตามสมัครใจในยามว่างเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และผ่อนคลายความตรึงเครียด

รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ลีลาวัฒน์ กล่าวว่าสาระสำคัญของงานกีฬาของโลกได้พัฒนารุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นสถานบันอุดมศึกษาจึงควรส่งเสริมและให้การสนับสนุน

การจัดกีฬาเพื่อสันตนาการแก่บวงนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้น นับได้ว่าเป็น สิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง สถาบันการศึกษาในระดับๆ ยังไม่มีการบริหารทางด้านนี้อย่างแท้จริง และการกีฬาในสถาบันการศึกษายังมุ่งในด้านการแข่งขันกันระหว่างมุ่งนักศึกษาและ เป็นไปในวงจำกัด ดังนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ยังไม่มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการกีฬาเพื่อสันตนาการนั้น อาจจะเป็นเพราะเหตุผล ๒ ประการคือ ประการแรกนักศึกษาไม่ได้จัดบริการทางด้านนี้ให้ ดังนั้น นักศึกษาและนักพลศึกษาทั้งหลายจึงควรให้ความสนใจโดยจัดกิจกรรม การกีฬาเพื่อสันตนาการแก่บวงนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์อย่างกว้างขวางต่อนักศึกษาและประเทศชาติต่อไป

สำเนา ขจรศิลป์ ได้ให้ความเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรจัดตั้งองค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจกรรมด้านกีฬาของนักศึกษาให้เพียงพอ องค์กรดังกล่าวควรมีทั้งระดับนโยบายและระบบดำเนินการ องค์กรในระดับนโยบายควรอยู่ในรูปคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยบุคคลตัวแทนจากส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาของสถาบัน ส่วนองค์กรในระดับดำเนินการอาจเป็นฝ่ายกีฬาหรืองานกีฬา ซึ่งควรประกอบด้วยองค์กรด้าน แผนกธุรการกีฬา แผนกเทคนิคกีฬา แผนกสถานที่และอุปกรณ์กีฬา แผนกประชาสัมพันธ์กีฬา แผนกสวัสดิการกีฬา แผนกกีฬาเพื่อสุขภาพและพลาแนมัย แผนกประเมินผลและวิจัยกีฬา

2.2.6.2 ด้านงานธุรการ

งานธุรการนับว่าเป็นงานที่ดีความสำคัญในงานกิจการนักศึกษา เกือบทุกสถาบันได้จัดให้ที่หน่วยงานธุรการ โดยทั่วไปแล้วงานธุรการประกอบด้วย งานสารบรรณ งานการเงิน งานพัสดุ งานเจ้าหน้าที่ งานประชาสัมพันธ์งานทะเบียนประวัติ งานคอมพิวเตอร์ งานกิจการนักศึกษา งานงบประมาณและพัสดุ งานวางแผนและข้อมูล จากการประชุมของคณะอนุกรรมการประสานงานเรื่องกิจการนิสิตนักศึกษา ครั้งที่๓/๒๕๓๓ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๓๓ ได้กำหนดขอบข่ายของงานธุรการ ได้แก่ งานสารบรรณ งานการเงิน งานบุคลากร งานพัสดุ งานประชาสัมพันธ์ งานอาหารสถานที่ งานงบประมาณและวางแผน

สรุปความว่าการบริหารงานกิจการนักศึกษาจำเป็นต้องอาศัยประกอบหลายประการ โดยยึดหลักปรัชญาของงานกิจการนักศึกษา ที่ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเชื่อมั่นในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อม ในการศึกษาเล่าเรียนและประสบความสำเร็จเป็นคนที่มีบุคลิกทั้งด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย ปัญญาและจิตใจ โดยทั่วไปแล้ว การบริหารงานกิจการศึกษามีขอบข่ายงานประกอบด้วย งานบริการและสวัสดิการ งานกิจกรรม งานให้คำปรึกษาแนะแนวและจัดหางาน งานวินัยและพัฒนา งานหอพัก งานกีฬา งานอนามัย งานธุรการและงานศิษย์เก่า โดยทำงานประสานกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของมหาวิทยาลัย

2.2.6.3 ด้านงานวินัยนักศึกษา

ชูศักดิ์ เอกเพชร ได้ให้ความเห็นว่าการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนระดับอุดมศึกษาให้เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสมและพึงประสงค์นั้น ถือเป็นภารกิจหลักอีกประการหนึ่งของผู้บริหารกิจการนักศึกษาที่จะต้องกระทำและสิ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาอยู่ในกรอบของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ก็คือระเบียบและวินัยของสถาบันการศึกษานั้นเอง

ภิญญ ศักดิ์เพชร ได้เสนอแนะประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ ภาระหน้าที่ของงานวินัยสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การประสานงานกับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวแก้ไขกฎระเบียบให้ทันสมัย รวมทั้งติดตามดูแลความประพฤติของนักศึกษาในสถาบัน

สรุปความว่า เมื่อมีความจำเป็นต้องพิจารณาโทษทางวินัยแก่นักศึกษา สถานศึกษาควรจัดให้มีตัวแทนของทั้งอาจารย์ และนักศึกษาร่วมกันพิจารณาด้วย ความเป็นธรรม โดยพยายามศึกษาถึงสาเหตุและแก้ไขปัญหานั้นๆ ผู้บริหารกิจการนักศึกษาจะต้องหาวิธีการให้นักศึกษาในสถานศึกษามีความสำนึกร่วมในเรื่องระเบียบวินัยว่า ทุกคนจะต้องพร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบวินัยและพร้อมที่จะรับโทษทางวินัยเมื่อการทำผิด สถานศึกษาจึงจะสามารถอยู่ได้ด้วยความสุข

2.2.6.4 ด้านงานแนะแนวและจัดหางาน

การบริหารให้คำปรึกษาแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษาถือว่าเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่ง เพื่อสนองความต้องการไม่ว่าจะเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหา

วารุณี ธนวรานิช ได้กล่าวถึงงานแนะแนวว่าเป็นงานให้ข้อมูลเพื่อให้คนรู้จักแนะแนวทางในการดำเนินชีวิต ทั้งทางด้านการศึกษา การประกอบอาชีพและบุคลิกภาพ สามารถวางแผนแก้ไขและ พัฒนาตนเอง เพื่อให้เราอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สำหรับหลัก คำปรึกษาแนะแนว โดยทั่วไป แบ่งได้ ๓ ประเภท ประเภทแรกได้แก่ การให้คำปรึกษาแนะแนวด้านการศึกษา เป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ แนะนำทางการศึกษาแนว โนม์และ โอกาสทางการศึกษา ช่วยให้นักศึกษาสามารถเลือกแนวทางได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถทางด้านสติปัญญา ความถนัด และความสนใจอันมีผลต่อเนื่องถึงการอาชีพต่อไปในอนาคต ประเภทที่ ๒ เป็นคำให้ปรึกษาแนะแนวด้านอาชีพ เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้นักศึกษาได้รู้จัก โลกของอาชีพ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพ และสามารถประกอบอาชีพนั้น ๆ สามารถยังชีพและมีความก้าวหน้าในอาชีพนั้นต่อไป ประเภทสุดท้ายเป็นการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อช่วยนักศึกษาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน ปัญหาด้านบุคลิกภาพของนักศึกษาและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวทางด้านนี้จำเป็นต้องมีความชำนาญเฉพาะด้าน

จิรวุฒน์ วีรังกร ฝ่ายบริการการศึกษาและจัดหางานมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้ให้ความสำคัญกับแนะแนวจัดหางาน โยยจัดให้มีแผนแนะแนวและจัดหางาน มีขอบข่ายงานประกอบไปด้วยงานบริการแนะแนวการเรียน งานแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศและต่างประเทศงานแนะแนวปัญหาส่วนตัว งานบริการหางานให้กับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ตลอดจนงานบริการจัดหาแหล่งให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ได้มีโอกาสฝึกงาน เพื่อเป็นการประสบการณ์

สรุปความว่า การบริการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษานั้นต้องคำนึงถึงความต้องการ ความสนใจและบุคลิกภาพของนักศึกษา การจัดหางานให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของนักศึกษา จะเป็นการช่วยให้นักศึกษาได้ใช้ความสามารถและความถนัดของตัวเองอย่างเต็มที่ ขอให้มีความสุขในการทำงานต่อไป ซึ่งเป็นการใช้นายจ้างให้ได้คนที่มีคุณภาพไปทำงานด้วยเช่นกัน จุดมุ่งหมายงานบริการจัดหางานจึงอยู่ที่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน และความสำเร็จในชีวิตของนักศึกษา

2.2.6.5 ด้านบริการและสวัสดิการนักศึกษา

หลักการในการจัดบริการนักศึกษานั้นเป็นการให้ความเอื้ออำนวย และจะส่งผลต่อการพัฒนาการะทบโดยตรงต่อการพัฒนานักศึกษาในมหาวิทยาลัย

ด้านบริหารและสวัสดิการจัดการบริหารและสวัสดิการให้แก่นิสิต เพื่อให้นิสิตมีความพร้อมในการศึกษาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนของนิสิต ตลอดระยะเวลาที่ดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยต้องกำหนดการจัดบริการต่างๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนการจัดการบริการนักศึกษาแตกต่างกันตามปัจจัยและองค์ประกอบดังนี้ งบประมาณ บุคลากร สถานที่

จิตติมา ลันธุ์โรสกุล ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการจัดบริการนักศึกษายังไม่มีเกณฑ์ที่ระบุไว้ชัดเจน ซึ่งการบริการต่างๆ นั้น มหาวิทยาลัยควรจัดให้กับนักศึกษาตามความต้องกันและความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา การจัดการบริการแก่นักศึกษามีดังนี้ การพัฒนานักศึกษา ความสะอาดสบาย การประหยัด การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ หลักการให้ก่อนขอความสามัคคี

หลักการในการจัดบริการแก่นักศึกษานั้นเป็นการให้ความเอื้ออำนวย และจะส่งผลต่อการพัฒนากระทบโดยตรงต่อการพัฒนานักศึกษาในมหาวิทยาลัย

2.2.6.5 ด้านบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา

สำเนา ขจรศิลป์ (2525, น. 120 อ้างถึงใน นางปัทมา ปานบุญหอม, 2555, น. 24) ได้กล่าวไว้ว่ากิจกรรมนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของงานกิจการนักศึกษาหมายถึง กิจกรรมนอกหลักสูตรที่นักศึกษาจัดขึ้นเองด้วยความสมัครใจซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตรหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่ากิจกรรมนอกหลักสูตรวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่นักศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกายจิตใจอารมณ์ในการที่จะอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีความสุขเพื่อให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพื่อเพิ่มพูนความสนใจในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันในการให้ความร่วมมือร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษาที่ได้นำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการในงานกิจกรรมนักศึกษาก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เห็นคุณค่ารู้จักการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทยเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษาเพื่อเตรียมนักศึกษาให้พร้อมที่จะไปประกอบวิชาชีพและดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

จินตนา ยูนิพันธ์ (2525, น. 121 อ้างถึงใน นางปัทมา ปานบุญหอม, 2555, น. 24) ได้กล่าวว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยนักศึกษาเพื่อนักศึกษาได้รับประสบการณ์ในด้านส่วนตัวอารมณ์ สังคมวิชาการเข้าศึกษาด้วยความสมัครใจและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคะแนนหรือหน่วยกิตหรือผลประโยชน์อื่นการดำเนินการได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมต่างๆ ได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมตัวนักศึกษาสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

ความเป็นระเบียบวินัยการทำงานร่วมกันกับคนอื่นเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางมากขึ้นให้สำนึกในกฎระเบียบแบบแผนต่างๆ ได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถของตน

1. ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษา (Student Activities) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน ได้มีนักการศึกษาเรียกชื่อแตกต่างกันไป เช่น งานบุคลากรนักศึกษา(Student Personnel Work)กิจกรรมพิเศษ (Special Activities) กิจกรรมนอกหลักสูตร (Extracurricular Activities) กิจกรรมนอกห้องเรียน (Outside Classroom Activities) งานบริการนักศึกษา (Student Service) งานกิจการนักศึกษา (Student Affairs)

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2530 (2534, น. 55) ได้ให้ความหมายของคำว่า “กิจกรรม” หมายถึง การที่ผู้เรียนปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการเรียนรู้

เสริมวิทย์ ศุภเมธี(2531, น. 69) ได้ให้ความหมายของกิจการนักศึกษาว่าเป็นการจัดสวัสดิการการให้บริการและการควบคุมดูแล ซึ่งสถาบันการศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนนักศึกษา โดยคำนึงถึงหลักวิชาการว่าด้วยงานกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา โดยจะมีฝ่ายกิจการของนักศึกษา หรือเรียกชื่ออย่างอื่นในลักษณะงานเดียวกันเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การบริหารงานด้านกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็น ไปเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนนักศึกษาให้มีชีวิตในสถาบันในสังคมอย่างมีความสุข

กรกช ศิริ(2536, น. 13-14) ได้ให้ความหมายไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษา คือ กิจกรรมทั้งหลายที่สถาบันจัดให้แก่นิสิต หรือส่งเสริมให้นิสิตจัดขึ้นเองตามความสนใจ และด้วยความสมัครใจของนิสิตเพื่อพัฒนานิสิตทุกๆ ด้าน นอกเหนือไปจากสิ่งที่บังคับตามหลักสูตร โดยไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของผลการศึกษา การงานที่จัดขึ้นต้องเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันต้องได้รับความเห็นชอบการดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้บริหารสถาบัน

จากความหมายดังกล่าวงานกิจการนักศึกษานั้น มีความหมายลักษณะที่ตรงกันหรือใกล้เคียงกัน คือ

1. เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน
2. นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความพอใจ
3. เป็นการส่งเสริมวิชาการ และพัฒนาบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ
4. ผู้บริหารและคณาจารย์ให้การสนับสนุน
5. ไม่ขัดต่อนโยบายของสถาบัน

จะเห็นได้ว่าความหมายของกิจกรรมนักศึกษา ที่นักวิชาการ นักการศึกษาแต่หลายท่านได้ให้ความหมายที่ใกล้เคียงกัน โดยมุ่งสร้างความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา สังคม ร่างกาย

และจิตใจของนักศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษานั้นไม่มีการบังคับ นักศึกษาที่เข้าร่วมก็จะได้ประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนั้น ๆ และเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วไปประกอบอาชีพ หรืออยู่ในสังคมส่วนรวม ก็สามารถที่จะนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาในสมัยที่ยังศึกษาอยู่ นำไปประยุกต์ใช้ได้ทั้งในชีวิตประจำวันและชีวิตครอบครัว

2. วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา

การจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถานศึกษานั้น มีความสำคัญและมีความจำเป็นอันก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนากันศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาตนเอง การมีส่วนร่วมในการใช้ชีวิต อยู่ในสังคม การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่ได้เน้นเฉพาะการผลิตบุคลากรเพื่อประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งหมายที่จะผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมให้มีมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานวิชาการในระดับนานาชาติ เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษ้ออกไปจากสถานศึกษาต่าง ๆ นั้นเป็นคนที่มีความสมบูรณ์ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมคือ “ความเรื่องปัญญาและคุณธรรม” ในปัจจุบันเรียกว่า “ความรู้คู่คุณธรรม”

เฟรดเดอริค (Frederick, 1959 อ้างถึงใน สำเนา 2537 , ขจรศิลป์, น. 51-52) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเตรียมตัวนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
2. เพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเอง
3. เพื่อให้รู้จักวิธีการทำงานร่วมกัน
4. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางขึ้น
5. เพื่อให้ให้นักศึกษาสำนึกในการปฏิบัติตัวอย่างบังคับและระเบียบแบบแผนต่าง ๆ
6. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักศึกษา
7. เพื่อส่งเสริมแรงขับที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการสถาบัน
8. เพื่อพัฒนาความสามัคคีของหมู่คณะในสถาบัน

เฮอรัอน (Herron, 1970 อ้างถึงใน สำเนา ขจรศิลป์ 2537, หน้า 9) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจการนักศึกษาไว้อย่างกว้างขวางทั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์ในแง่การพัฒนา นักศึกษา และวัตถุประสงค์ในแง่การบริหารกิจการนักศึกษามีดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์โดยทั่วไปของกิจการนักศึกษา

1. เพื่อกระตุ้นนักศึกษาให้เกิดบูรณาการการเรียนรู้ทั้งในระบบการเรียนการสอนในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์

2. เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่นักศึกษาทุกคนโดยจัดทำเป็นโครงการพัฒนานักศึกษา กระตุ้นให้นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งให้เอาใจใส่เป็นพิเศษแก่นักศึกษาที่มีปัญหา

3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์ ผู้บริหารระดับต่าง ๆ และนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การสื่อสารความเข้าใจ และการตัดสินใจที่ดีต่อไป

4. เพื่อส่งเสริมบรรยากาศ ซึ่งทำให้นักศึกษาแต่ละคนมีโอกาสเท่าเทียมกัน ในการที่จะได้รับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

5. เพื่อกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศ ซึ่งช่วยให้นักศึกษารู้จักตนเอง และเสริมสร้างแนวทางให้นักศึกษาได้แสดงออก ซึ่งเป็นเอกลักษณ์บุคคล

6. เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศ ซึ่งท้าทายให้นักศึกษาแต่ละคนสามารถพัฒนาตนเอง ในด้านสติปัญญา ร่างกายและจิตใจ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (2532, หน้า 28 อ้างถึง ปัญหา ชื่อสั้นๆ, 2542, หน้า10) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของกิจการนักศึกษาได้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทุกด้านทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจให้มีสุขภาพแข็งแรงมีอารมณ์ที่มั่นคง มีทักษะทางสังคมที่ดี มีสติปัญญา และความคิดที่ก้าวหน้าสร้างสรรค์ มีความเป็นเลิศทั้งทางวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง

2. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพดี มีความเพียรพร้อมด้วยคุณธรรม และจริยธรรม ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3. เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน โดยจัดให้มีบริการต่าง ๆ ที่จะช่วยและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา

4. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรัก เหวงเชิดชูเกียรติแห่งสถาบันร่วมกันพัฒนาสถาบันให้เป็นชุมชนวิชาการที่มีคุณภาพและเป็นที่พักพิงทางปัญญาของสังคม

กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งจึงให้ความสำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันของตนเอง ด้วยการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ของการพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่ชัดเจน แน่นนอน และครอบคลุม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษาทั้งด้านร่างกายสติปัญญา ความสมบูรณ์เพียบพร้อมในด้านต่าง ๆ

จากปรัชญา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาสามารถสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมนักศึกษานั้น ได้ยึดมั่นในการส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีความสามารถในการทำงาน สามารถอยู่ร่วมกับสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข และมีความเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี เป็นที่ชื่นชมแก่บุคคลที่พบเห็น และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมไทย ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวจะนำไปให้นิสิตนักศึกษาประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน หลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ได้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งที่เกี่ยวกับหน้าที่การงาน และชีวิตครอบครัว

3. ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับสูงซึ่งมีเนื้อหาสาระ และมีความยุ่งยากซับซ้อนมาก นิสิตนักศึกษาจึงต้องทุ่มเททั้งสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ และสมาธิในการศึกษาเล่าเรียนเป็นอันมาก นักศึกษาบางคนเมื่อเข้ามาศึกษาอาจมีปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อน หรือปรับตัวเข้ากับการเรียนการสอน นักศึกษาก็ย่อมขาดสมาธิในการศึกษาเล่าเรียนทำให้ผลการเรียนออกมาไม่เป็นที่น่าพอใจ สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องจัดให้มีหน่วยงานหน่วยหนึ่ง คือ ฝ่ายกิจการนักศึกษา ซึ่งมีหน้าที่บริการต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน นอกจากนี้ฝ่ายกิจการนักศึกษายังช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ สติปัญญา สังคมอารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการอุดมศึกษา และสอดคล้องกับปรัชญา ปณิธานของสถาบันอุดมศึกษาและได้มีนักวิชาการนักการศึกษาหลายได้ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2531, น. 102) ได้ให้ความเห็นว่ากิจกรรมนิสิตนักศึกษานั้น เป็นภารกิจที่สำคัญ เพราะช่วยให้นิสิตนักศึกษามีความเจริญงอกงามเป็นคน โยสมบูรณ์ที่ผ่านมา กิจกรรมนิสิตนักศึกษานั้นชานันมีบทบาทมากมายในชีวิตประจำวัน และมีบทบาทอย่างกว้างขวาง นอกจากจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวของนักศึกษาเอง แล้วยังก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติและยังทำให้สถาบันในระดับอุดมศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์อีกด้วย

กราช สิริ (2536, น. 20) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่ากิจกรรมนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและให้การสนับสนุนให้นักศึกษาได้จัดกิจกรรมนั้นขึ้น เพื่อฝึกและเสริมทักษะให้กับนักศึกษาในขณะที่กำลังใช้ชีวิตในรั้วสถาบันการศึกษาอุดมศึกษา โยฝึกการทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีมงาน และเมื่อหลังจากที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้นจึงเห็นผลประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา

สำเนาวั ขจรศิลป์ (2538, น. 122-124) ได้สรุปความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาดังนี้

1. ความสำคัญต่อนักศึกษา นักศึกษาโดยทั่วไปเป็นคนหนุ่มสาวที่มีพลังกำลังทั้งร่างกายความคิด มีความอยากรู้อยากเห็น และที่มีความหวังดีต่อสังคมด้วยใจอันบริสุทธิ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรจะช่วยตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี กิจกรรมจึงมีความสำคัญต่อนักศึกษาดังต่อไปนี้

1.1 กิจกรรมนักศึกษาซึ่งมีหลายประเภท เช่น กีฬา ศิลปวัฒนธรรม บำเพ็ญประโยชน์และนันทนาการ สามารถตอบสนองความต้องการนักศึกษาทางด้านร่างกายความสนใจ โดยช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังร่างกาย และความริคิดกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

1.2 ความหลากหลายของกิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาสามารถค้นหาอาชีพงานอดิเรก และกิจกรรมพักผ่อนใจที่เหมาะสมกับตนเองได้

1.3 กิจกรรมนักศึกษาทำให้เกิดความสมดุลในด้านความรู้ และความสนใจของนักศึกษา เช่น นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ สามารถทำกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม ซึ่งทำให้นักศึกษามีความรู้ และความสนใจทั้งในด้านวิทยาศาสตร์และด้านศิลปวัฒนธรรม

1.4 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศ และอิริยาบถ ทำให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการที่ต้องศึกษาเล่าเรียนอย่างหนัก

1.5 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ

1.6 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานด้านต่างๆ

1.7 การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของตนเอง และเกิดความรู้สึกนึกคิดดีต่อตนเอง

1.8 ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา จากทัศนะของนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงหลายคนตลอดจนผลของกิจกรรมนักศึกษาที่ผ่านมา ทำให้เห็นเด่นชัดเจนว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ที่ใช้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการจัดกิจกรรมนักศึกษา การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในการทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาเกิดความมอบอน เกิดการเรียนรู้มีความเข้าใจต่ออาจารย์ และสถาบันอุดมศึกษาดียิ่งขึ้น สถาบันอุดมศึกษานั้นวิชาชีพหลายแห่งทำหน้าที่ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมน้อยมาก การจัดกิจกรรมนักศึกษาศิลปวัฒนธรรมเป็นการช่วยสถาบันอุดมศึกษาได้ทำหน้าที่ในด้านการทำนุ

บำรุงศิลปวัฒนธรรมได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นนอกจากนี้กิจกรรมนักศึกษาด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรมและบำเพ็ญประโยชน์ซึ่งมีส่วนสำคัญในการคชยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถาบันอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดี

1.9 ความสำคัญต่อประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา ในแต่ละปีได้มีนักศึกษาเป็นจำนวนมาได้ออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทในถิ่นทุรกันดารยากไร้และได้สร้างถาวรวัตถุหลายอย่าง นอกจากนั้น นักศึกษายังได้ช่วยแนะนำประชาชนในชนบทให้มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรแผนใหม่ การสาธารณสุขและการศึกษาเพื่อช่วยให้ชาวชนบทมีความเป็นอยู่ดีขึ้น กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมด้านกีฬา ได้ช่วยทำให้นักศึกษา ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติมีร่างกายที่แข็งแรงและที่สำคัญที่สุด คือ กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยพัฒนานักศึกษาทั้งด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ สามารถที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญยิ่งขึ้น กิจกรรมนักศึกษาจึงนับว่ามีความสำคัญต่อประเทศเป็นอันมาก

จากทัศนะดังกล่าวย่อมชี้ให้เห็นว่า กิจกรรมนักศึกษานั้น มีความจำเป็น และมีความสำคัญอย่างมากในการที่จะพัฒนาบุคคล โดยเริ่มต้นตั้งแต่ยังเป็นนิสิตนักศึกษาในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในรั้วของสถาบันการศึกษา เพราะว่าการปลูกฝังการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นคนดีของสังคม เป็นคนเสียสละเพื่อสังคมส่วนรวม รวมไปถึงประเทศชาติด้วย จะเป็นการปลูกฝังและส่งเสริมในวัยที่ยังเป็นนิสิต ได้ง่าย เพราะสามารถที่จะแทรกเข้าไป ในกิจกรรมหรือสอนให้ รู้จักคิด รู้จักคิด รู้จักการไตร่ตรอง และในปัจจุบันกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเข้ามามีบทบาทในเรื่องของส่วนรวมอีกมากมาย อาทิเช่น การออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทตามถิ่นทุรกันดาร การส่งเสริมกีฬา ตำบล การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเบื้องต้น เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวในหลายสถาบันระดับอุดมศึกษา ได้ ทำและปฏิบัติสืบทอดกันมาหลายรุ่น

4. นโยบายและแนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษา

นโยบายของการจัดกิจกรรมนิสิตของสถาบันอุดมศึกษาเป็นทิศทางที่สำคัญในการจัดกิจกรรมให้แก่ฝ่ายกิจการนิสิต (สมศักดิ์ บัวรอด, 2532, น. 69-71) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของวิทยาลัยครูในมหาวิทยาลัยรัตน โกสินทร์ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการนิสิต ในด้านการกำหนดทิศทางและขอบเขตของการจัดกิจกรรมนิสิตพบว่า การกำหนดนโยบายและจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนิสิต ไม่เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานและบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาขาดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานกิจกรรมนิสิต ในด้านการบริหารกิจกรรมนิสิตพบว่าการจัดกิจกรรมนิสิตขาดงบประมาณ ขาดวัสดุอุปกรณ์ สถานที่และไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านกระบวนการบริหารงาน

กิจกรรมนิตินิตพบว่า ขาดการวางแผนงาน โครงการและประสานงานร่วมกันระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง การประเมินผล ไม่เหมาะสมและไม่นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงกิจกรรมนิตินิตที่ต่อไป

ทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่กำกับ ดูแล สนับสนุน และทำหน้าที่ประสานงานด้านกิจกรรมนิตินิตกับสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมนิตินิตไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 9 (2545- 2549) ดังนี้ คือ การสนับสนุนกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเน้นการจัดกิจกรรมควบคู่กับการเรียนการสอน มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรในเชิงพัฒนาและสร้างสรรค์ ซึ่งกำหนดคุณภาพบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ 3 ประการคือ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543, น. 29)

1. สามารถประกอบอาชีพได้ทั้งในสถานประกอบการและสร้างงานให้ตนเองอย่างมีทักษะ
2. เป็นผู้มีความรู้ รับผิดชอบ สามารถช่วยเหลือผู้อื่น และสังคมได้ตามอัตภาพ
3. มีความคิดในการพัฒนา ประยุกต์แนวทางใหม่ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในปัจจุบัน โดยอาศัยเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง

จากการสัมมนาวิชาการผู้บริหารและบุคลากรด้านกิจกรรมนิตินิตของสถาบันเอกชนได้กล่าวถึงกิจกรรมนิตินิต (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541, น. 21) สรุปได้ว่า กิจกรรมนิตินิตเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งของการของการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีเป้าหมายในการพัฒนา 5 ด้าน คือ

1. การเป็นคนเก่งและเป็นคนดี
2. การมีความรู้ทางวิชาการ มีบุคลิกภาพ มีทัศนคติเหมาะสมต่อสภาพการณ์ปัจจุบัน
3. การมีความรู้ในงานและความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ได้จริง ๆ
4. การมีค่านิยม นิยมไทย และทัศนคติ ประหยัด อุดม และสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงได้
5. การสร้างเอกลักษณ์ของนิตินิตสถาบัน ภายใต้ความหลากหลายด้านคุณลักษณะของนิตินิตในสถาบัน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530, น. 150-151) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิตินิตได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมนิตินิต ต้องได้รับการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ได้แก่
 - 1.1 ด้านการจัดหารสถานที่ในการจัดกิจกรรมนิตินิตควรมีสถานที่เพื่อให้มีศูนย์กลางในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ใช้ในการจัดการประชุม

1.2 ด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการทำสื่อประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรม นิสิต มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ดังนั้นจึงควรมีอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวก เช่น เอกสารงาน พิมพ์ การเนยว การทำป้ายประกาศ เป็นต้น

1.3 ด้านการประสานงานกับภาควิชาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบันการจัด กิจกรรมนิสิตต้องประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินงาน เช่น หน่วยรักษาความ ปลอดภัย ตำรวจหรือจราจร เพื่อช่วยให้งานต่าง ๆ ดำเนินตัวอย่างราบรื่นเรียบร้อยทั้งสนับสนุนล อำนวยความสะดวกให้แก่ นิสิตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

1.4 ด้านการจัดหาอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมหรืออาจารย์แนะแนวที่มีประสบการณ์ ในงานกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมนิสิต อาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์แนะแนวจะมีหน้าที่คอยช่วย เหรือให้แนะแนวความคิดหรือแนะแนวทางจัดกิจกรรมให้นิสิตสามารถจัดกิจกรรมได้อย่าง เหมาะสม

2. งานกิจกรรมนิสิต ทำให้นิสิตพัฒนาความเป็นคนไทย รู้จักภาคภูมิใจในความมี เอกลักษณะของชาติ ซึ่งชนในศิลปวัฒนธรรม ระเบียบประเพณี คนตรี นาฏศิลป์ไทย

3. งานกิจกรรมนิสิต ทำให้เกิดการพัฒนานิสิตให้มีความสามัคคี มีคุณธรรม มีความ ประพฤติที่ดีงาม เป็นบุคคลที่มีประโยชน์เป็นที่ต้องการของสังคม

4. งานกิจกรรมนิสิต ช่วยให้นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนการสอน เพราะ กิจกรรมนิสิตจะทำให้นิสิตได้ผ่อนคลายจากการเรียน เพิ่มเติมความรู้จากการเรียนการสอนใน ห้องเรียนและทำให้นิสิตได้มีโอกาสปรับตัวเข้ากับเพื่อนนิสิตในสถาบันการศึกษา

แนวคิดในงานกิจกรรมนิสิตมีอิทธิพลต่อผู้บริหารในการวางแผนนโยบายการจัด กิจกรรมสำหรับสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2529, น. 1-6) ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการ ผลิตและพัฒนาบัณฑิตว่า สถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชนควรที่จะกำหนดคุณลักษณะของ บัณฑิตในแต่ละสถาบันให้ชัดเจนเพื่อจะได้จัดกิจกรรมนิสิตให้เหมาะสมกับการพัฒนานิสิตให้เป็น บัณฑิตที่สมบูรณ์ สอดคล้องกับ (สำเนา ขยรศิลป์, 2538, น. 18-19) ที่ได้กล่าวถึงงานกิจกรรมนิสิต ว่า ภาวะหน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา คือ การผลิตคนที่มีความสมบูรณ์ ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีองค์ประกอบตั้งแต่การบริหาร กระบวนการเรียน การสอนและงานกิจการนิสิต นิสิตจะต้องมีส่วนร่วมกิจกรรมนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อจะ ได้รับความรู้และประสบการณ์ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้

ส่วนแนวคิดการบริหารงานกิจกรรมนิสิตของ แวนไดค์ (Dyke, 1960, อ้างถึงใน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2538) ได้กล่าวถึงแนวคิดการบริหารไว้ดังนี้ว่า โครงการกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้นิสิตมีส่วนร่วมนั้นควรมาจากสมัครใจ

1. โครงการต่าง ๆ จะดำเนินไปได้ดีนั้นจะต้องอยู่ภายใต้กฎและนโยบายของสถาบัน
2. สถาบันควรจะจัดหาอาจารย์อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นิสิตทุกคนควรมีตัวตนในการจัดกิจกรรมทั้งหลาย
4. โครงการที่จะให้นิสิตมีส่วนร่วมนั้นควรจะต้องพัฒนาการไปอย่างช้า ๆ
5. โครงการใดจะมีความสำคัญมากนอังก่อนหลังควรให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวินิจฉัย
6. ผู้บริหาร/หัวหน้าสถาบันการศึกษาควรมีอำนาจในการยับยั้งกิจกรรมที่เห็นว่าไม่เหมาะสมได้

7. สถาบันควรมีหน่วยงานรับผิดชอบกิจกรรมนิสิตโดยเฉพาะ
8. การติดต่อสื่อสารระหว่างองค์การนิสิตกับนิสิตควรเป็นไปด้วยดี
9. ผู้แทนนิสิตที่ทำงานเพื่อส่วนรวม ควรมีความร่วมมือสามารถที่เหมาะสม
5. ประเภทของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นงานที่ขอบข่ายกว้างขวาง ซึ่ง โอกาสที่มีอยู่ขณะศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองในการที่เหมาะสม ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ได้เน้นให้นิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อให้นิสิตได้เลือกตามความสมัครใจและตามความเหมาะสมของตนเอง ทั้งนี้แต่ละสถาบันจะเน้นกิจกรรมประเภทใดขึ้นอยู่กับนโยบายของสถาบันนั้น ๆ ซึ่ง พราคาซ (Prakash, 1969) ได้แยกประเภทตามลักษณะของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ 8 ประเภท คือ

1. กิจกรรมทางด้านส่งเสริมการติดต่อสื่อสาร เช่น ปรชูกถา อภิหราช ไต้วาทิเป็นต้น
2. กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดง เช่น การแสดงละคร เป็นต้น
3. กิจกรรมทางด้านสังคม ๆ แชนกิจกรรมประเภทงานรื้นเริง เต็นรำ ทศนาจรเป็นต้น
4. กิจกรรมด้านกีฬาและดนตรี
5. กิจกรรมชุมนุมทางวิชาการ เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาไทยเป็นต้น
6. กิจกรรมค้ันสังคมสงเคราะห์ เช่น การช่วนเหลือชุมนชน การช่วนเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากและประสภภย์ต่าง ๆ เป็นต้น
7. โครงการระหว่างมหาวิทยาลัย
8. โครงการช่วนเหลือพิเศษต่าง ๆ

สำหรับประเภทของกิจกรรมนิสิตในประเทศไทย ได้จำแนกประเภทของกิจกรรม นิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามลักษณะของกิจกรรมในทัศนะของ สำเนาวั ขจรศิลป์ (2525) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมไว้ 6 ประเภท คือ

1. กิจกรรมด้านวิชาการ ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้าน วิชาการแก่นิสิต
2. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ กิจกรรมมุ่งส่งเสริมความรู้และประสบการณ์แก่ นิสิตนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม
3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ได้แก่ กิจกรรมที่นิสิตศึกษากรทำเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือสร้างถาวรวัตถุที่เป็นสาธารณสมบัติ
4. กิจกรรมด้านกีฬา ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านร่างกาย จิตใจ ทักษะในการกีฬา และการฝึกซ้อมกีฬา
5. กิจกรรมด้านนันทนาการ ได้แก่ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อความบันเทิง พักผ่อนผ่อนคลาย
6. กิจกรรมส่วนกลาง ได้แก่ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของนิสิตนักศึกษา ควบคุมและให้การสนับสนุนส่วนอื่น

นอกจากนี้ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530, หน้า 148~150) ได้แบ่งประเภทกิจกรรม ตามการพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาไว้ดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาการปกครองตนเอง ได้แก่ องค์การบริหารนิสิตนักศึกษาสโมสรนิสิต นักศึกษา สภานิสิตนักศึกษา กิจกรรมเหล่านี้ฝึกให้นิสิตนักศึกษารู้จักทำงานร่วมกันหัดตัดสินใจ และ รับผิดชอบงานด้านต่างๆ โดยฝึกวิธีการตามระบอบประชาธิปไตย
2. กิจกรรมพัฒนาสติปัญญา ได้แก่ กิจกรรมชมรมวิชาการต่างๆ ชมรมวิทยาศาสตร์ ชมรมภาษาอังกฤษ ชมรมภาษาไทย ฯลฯ ชมรมวิชาการเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับสาขา ที่นิสิตนักศึกษาสังกัดอยู่
3. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคม ได้แก่กิจกรรมที่มุ่งพัฒนามรรยาทและระเบียบ ประเพณีในกาอยู่ร่วมกันคนในสังคม การเข้าสมาคม ปัจจุบันกิจกรรมประเภทนี้ไม่ค่อยจะมีใน สถาบันอุดมศึกษา
4. กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและความพร้อมเพียง ได้แก่ ชมรมกีฬาต่าง ๆ
5. กิจกรรมพัฒนาความเสียสละเพื่อสังคม ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งฝึกให้นิสิตนักศึกษามีความ ตระหนักในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมหรือประเทศ
6. กิจกรรมพัฒนาศีลธรรม ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิตนักศึกษา ให้มีความประพฤติและจริยธรรม เป็นที่ประสงค์แก่สังคม

7. กิจกรรมพัฒนาศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมให้ภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของชาติ
8. กิจกรรมสันตนาการ ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาให้นิสิตนักศึกษาใช้เวลาพักผ่อนหรือทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ
9. กิจกรรมพัฒนาอาชีพ ได้แก่ กิจกรรมที่เตรียมนิสิตนักศึกษาไปสู่อาชีพในอนาคต
10. กิจกรรมทางการเมือง ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาเกิดความสนใจในการเมือง เพื่อจะได้ปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองมากขึ้น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาจีน และนักศึกษาไทย

ไทยกับยูนนานมีความร่วมมือด้านการศึกษาอย่างแข็งขัน และเข้มข้น โดยมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษา อาจารย์ และการให้ทุนการศึกษาระหว่างกันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ฝ่ายไทยโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้เวียน โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนักศึกษาไทยกับประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง รวมถึงยูนนาน เป็นประจำทุกปี ในขณะเดียวกัน นักศึกษาไทยนิยมเดินทางมาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในยูนนาน อาทิ มหาวิทยาลัยยูนนาน มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคุนหมิง มหาวิทยาลัยการเงินและเศรษฐศาสตร์ยูนนาน และมหาวิทยาลัยชนชาติยูนนาน รวมถึงเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา รวมปีละประมาณ 2,000 คน ทั้งนี้ รัฐบาลยูนนานจัดให้ความร่วมมือด้านการศึกษากับไทยมีความสำคัญอันดับต้น โดยในปีที่ผ่านมานักศึกษาไทยได้รับทุนการศึกษา 98 ทุน มากที่สุดในประเทศสมาชิก GMS

ปัจจุบัน ภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในกลุ่มนักศึกษาจีนยูนนาน มีนักศึกษาจีน เรียนวิชาเกี่ยวกับไทย และภาษาไทย มากกว่า 4,000 คน ในสถาบันการศึกษา 30 แห่งทั่วมณฑล ยูนนาน และมีนักศึกษาจีนยูนนานเดินทางไปศึกษาต่อในประเทศไทยปีละประมาณ 2,000 คน และกรมการศึกษา มณฑลยูนนาน ได้มีนโยบายให้สถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในมณฑลยูนนานเปิดสอนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเลือก ซึ่งช่วยให้ภาษาไทยเป็นที่นิยมแพร่หลายมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาของยูนนานที่มีการเรียนการสอนภาษาไทยโดดเด่นที่สุด ได้แก่ มหาวิทยาลัยชนชาติยูนนานเป็น 1 ใน 6 ของมหาวิทยาลัยทั่วจีน ที่เปิดสอนภาษาไทยเป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรี และเป็นแห่งเดียวในมณฑลยูนนานที่เปิดสอนภาษาไทยเป็นวิชาเอกระดับปริญญาโท โดยในขณะนี้ อยู่ระหว่างการเสนอขอเปิดหลักสูตรปริญญาเอก

ล่าสุด ได้มีการการจัดทดสอบมาตรฐานสมรรถภาพภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศเป็นครั้งแรกในมณฑลยูนนาน และเป็นสถาบันการศึกษาแห่งที่ 4 ของจีน โดยความร่วมมือระหว่างศูนย์ภาษาไทยสิรินธร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับศูนย์ไทยศึกษา มหาวิทยาลัยยูนนาน เมื่อ 14-16 พฤษภาคม 2555 ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มของความนิยมการเรียนการสอนภาษาไทยในยูนนานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจะมีส่วนช่วยส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาไทยของสถาบันการศึกษาในยูนนานให้ดียิ่งขึ้น ควบคู่ไปกับปริมาณที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาจีนยูนนานที่สนใจเรียนภาษาไทย ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในมณฑลยูนนานกับสถาบันการศึกษาในประเทศไทย

1. มหาวิทยาลัยชนชาติยูนนาน (Yunnan Nationalities University)

ความเป็นมา มหาวิทยาลัยเริ่มเปิดสอนวิชาเอกภาษาไทยตั้งแต่ปี 2536 โดยมีทั้งระดับปริญญาตรี และปริญญาโท (เป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวในมณฑลยูนนานที่เปิดหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทยในระดับปริญญาโท) นอกจากนี้ ยังมีการศึกษานอกระบบ (อนุปริญญา) อีกด้วย

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน มีนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด 270 คน แบ่งเป็น 6 ห้อง มีนักศึกษาระดับปริญญาโททั้งหมด 70 คน และนักศึกษาระดับอนุปริญญาทั้งหมด 280 คน แบ่งเป็น 5 ห้อง โดยมีอาจารย์คนจีน 9 คน และอาจารย์คนไทยจากมหาวิทยาลัยบูรพา 1 คน (นักศึกษาหลายคนสำเร็จการศึกษาจากที่นี่ ได้ไปเป็นอาจารย์ภาควิชาภาษาไทยในโรงเรียน และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในยูนนาน)

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย ปัจจุบันมีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระดับปริญญาตรีในรูปแบบ 3+1 กับมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งนักศึกษาจีนจะศึกษาภาษาไทยที่ประเทศจีนในชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ส่วนในชั้นปีที่ 3 นักศึกษาจะไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยบูรพา จ.ชลบุรี และในชั้นปีที่ 4 จะกลับมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยชนชาติยูนนานอีกครั้ง นอกจากนี้ ทางมหาวิทยาลัยยังได้จัดให้นักศึกษาระดับอนุปริญญาที่จบการศึกษาแล้ว ไปศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี หรือศึกษาหลักสูตรภาษาไทยระยะสั้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และราชภัฏอุตรดิตถ์อีกด้วย

2. มหาวิทยาลัยโทรทัศน์และวิทยุยูนนาน (Yunnan TV and Radio University)

ความเป็นมา เปิดสอนวิชาเอกภาษาไทยควบคู่กับวิชาเอกภาษาอังกฤษตั้งแต่ปี 2536 โดยเปิดเป็นหลักสูตรปริญญาตรีวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระยะเวลาการศึกษา 3 ปี

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน มีนักศึกษารายวิชาไทยแต่ละปีการศึกษาประมาณ 100 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 ห้อง อาจารย์ผู้สอนทั้งหมด 4 คน แบ่งเป็นอาจารย์ประจำคนจีน 3 คน และอาจารย์พิเศษคนไทย 1 คน

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่สามารถศึกษาแล้ว จะเดินทางไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรียังมหาวิทยาลัยในประเทศไทย มหาวิทยาลัยที่ได้ติดต่อ คือ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยทุกปีการศึกษาจะมีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนปีละ 1 คน

3. โรงเรียนภาษาต่างประเทศคุนหมิง (Kunming Foreign Language School)

ความเป็นมา เริ่มเปิดสอนวิชาเอกภาษาไทยตั้งแต่ปี 2538 ซึ่งถือเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาแห่งแรกในนครคุนหมิงที่เปิดการเรียนการสอนภาษาไทย โดยเปิดเป็นหลักสูตรสำหรับนักเรียนระดับมัธยมปลาย

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน โรงเรียนมีการเรียนการสอนภาษาไทยตั้งแต่ระดับชั้น ม.4 – ม.6 แบ่งเป็น 3 ห้องเรียน ระดับละ 1 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมดประมาณ 110 คน และอาจารย์ประจำคนจีน 1 คน และอาจารย์พิเศษคนไทย 1 คน

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย ในทุกปีการศึกษา นักเรียนที่เรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวนหนึ่ง จะไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่ประเทศไทย เช่น มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นต้น

4. มหาวิทยาลัยคุนหมิง (Kunming University)

ความเป็นมา เริ่มเปิดการเรียนการสอนภาษาไทยเมื่อปี 2545 โดยเปิดการสอนภาควิชาภาษาไทยเฉพาะสาขามัคคุเทศก์เท่านั้น

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน จากอดีตจนถึงปัจจุบัน มีนักศึกษาภาควิชาภาษาไทยทั้งสิ้น 140 คน และที่กำลังศึกษาอยู่ในขณะนี้ มีจำนวน 39 คน โดยนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว สามารถที่จะใช้ภาษาไทยในการสนทนาในชีวิตประจำวัน และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างดี

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา 2+2 ปีกับมหาวิทยาลัย 3 แห่งในประเทศไทย คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยมุ่งเน้นการศึกษาด้านบริหารการท่องเที่ยว วัฒนธรรมการท่องเที่ยวนอกจากนี้ ในอนาคตยังมีโครงการที่จะติดต่อกับมหาวิทยาลัยไทยอีก 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีสิบสองปันนา (Xishuangbanna Vocational and Technical Institute)

ความเป็นมา เริ่มเปิดการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นวิชาเอก เมื่อปี 2546 นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้ จะได้รับประกาศนียบัตรทางวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน มีนักศึกษาจีนเรียนภาษาไทยมากกว่า 500 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 4,000 คน

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย ร่วมมือกับวิทยาลัยอินเตอร์เทค

ลำปาง (Lampang Inter Tech College-LITC) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และเทศบาลเชียงราย โดยการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอน รวมทั้งสนับสนุนการสร้างศูนย์ภาษาจีนที่ LITC และเทศบาลนครเชียงราย ซึ่ง LITC ยังสร้างศูนย์ภาษาไทยให้แก่วิทยาลัย นอกจากนี้ วิทยาลัยฯ ยังมีการส่งนักศึกษาไปฝึกงานที่ประเทศไทย

6. โรงเรียนการท่องเที่ยวคุนหมิง (Kunming Tourism Vocational School)

ความเป็นมา เริ่มเปิดการเรียนการสอนภาษาไทยเมื่อปี 2546 เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรทางวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.)

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน มีนักเรียนเอกวิชาภาษาไทยทั้งหมด 7 ห้อง จำนวน 265 คน โดยมีอาจารย์ผู้สอนคนจีน 3 คน และอาจารย์คนไทยอีก 1 คน

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย ปัจจุบันโรงเรียนมีโครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง โดยนักเรียนที่จบจากโรงเรียนการท่องเที่ยวคุนหมิงสามารถเข้าศึกษาต่อยังมหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่งได้โดยไม่ต้องผ่านการสอบ นอกจากนี้ ยังมีการติดต่อแลกเปลี่ยนบุคลากรครูชาวจีนและไทย โดยผ่านกระทรวงศึกษาธิการของไทยด้วย

7. โรงเรียนการท่องเที่ยว มณฑลยูนนาน (Yunnan Provincial Tourism School)

ความเป็นมา เริ่มเปิดการเรียนการสอนภาษาไทยเมื่อปี 2548 นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้ จะได้รับประกาศนียบัตรทางวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.)

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมเป็นมัคคุเทศก์ มีนักเรียนมากกว่า 200 คน มีอาจารย์คนจีน 4 คน และอาจารย์ไทย 1 คน

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย มีโครงการส่งนักเรียนไปศึกษาเพิ่มเติมที่โรงเรียนศรีธนาพณิชยการเทคโนโลยีเชียงใหม่ และโรงเรียนบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ เป็นประจำปีละ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 - 5 เดือน นอกจากนี้ ยังมีแผนการส่งนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

8. มหาวิทยาลัยครูวีซี (Yuxi Normal University)

ความเป็นมา เดิมมหาวิทยาลัยเปิดสอนภาษาไทยเป็นวิชาเลือกเมื่อปี 2541 และได้เปิดสอนเป็นวิชาเอกภาษาไทยในปี 2548 โดยเป็นหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี และหลักสูตรอนุปริญญา 2 ปี

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน มีนักศึกษาประมาณ 150 คน โดยแบ่งเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในประเทศไทย 80 คน (ชั้นปีที่ 3) และเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในประเทศจีนอีก 70 คน (ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2)

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและโรงเรียนในประเทศไทยกว่า 7 แห่ง ที่สำคัญ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

9. มหาวิทยาลัยตำรวจยูนนาน (Yunnan Police Officer Academy)

ความเป็นมา เปิดสอนวิชาภาษาไทยตั้งแต่ปี 2548 โดยบรรจุเป็นวิชาเสริมในคณะป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน มีนักเรียนวิชาภาษาไทยทั้งหมด 4 ห้อง รวมจำนวนประมาณ 200 คน มีอาจารย์คนไทยที่มาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ 1 คน

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย มีการติดต่อร่วมมือกับโรงเรียนนายร้อยตำรวจไทยตั้งแต่ปี 2542 โดยได้ส่งอาจารย์ และนักศึกษาแลกเปลี่ยนกันแล้วถึง 6 รุ่น รวมจำนวนทั้งหมด 106 คน นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกันแต่งหนังสือแบบเรียนสำหรับนักเรียนตำรวจ ที่เป็นฉบับภาษาไทย อังกฤษ รวม 3 ภาษาด้วย

10. มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินมณฑลยูนนาน (Yunnan University of Finance and Economics)

ความเป็นมา เริ่มเปิดการเรียนการสอนภาษาไทยเมื่อปี 2551 เปิดสอนภาษาไทยเป็นวิชาเลือก เช่นเดียวกับภาษาประเทศเพื่อนบ้านอื่น ๆ คือ ภาษาเวียดนาม และพม่า

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน ภาษาไทยเป็นภาษาที่นักศึกษาชาวจีนให้ความนิยมเลือกเรียนมากที่สุด โดยมีจำนวนถึง 100 คน ในขณะที่นักศึกษาเลือกเรียนภาษาเวียดนาม 28 คน และภาษาพม่า 25 คน

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และประสงค์จะขยายความร่วมมือไปยังมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ของไทย ที่เน้นด้านการพาณิชย์ เศรษฐศาสตร์และการเงิน โดยในปัจจุบัน สถานกงสุลใหญ่ได้ประสานงานกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรให้แล้ว

11. มหาวิทยาลัยครู มณฑลยูนนาน (Yunnan Normal University)

ความเป็นมา เริ่มเปิดการเรียนการสอนภาษาไทยเมื่อปี 2548 ในปี 2553 จะเปิดเป็นวิชาเอกภาษาไทยในคณะภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน มีนักเรียนวิชาภาษาไทยภาคเรียนละ 1 ห้องเป็นจำนวน 50 คน โดยมีอาจารย์ผู้สอนชาวไทย 2 คน

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีโครงการความร่วมมือ “1 + 4” กับมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ ในไทย อาทิ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นต้น และมีโครงการความร่วมมือ “2+2” กับมหาวิทยาลัยศิลปากร

12. มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคุนหมิง (Kunming University of Science and Technology)

ความเป็นมา เริ่มเปิดการเรียนการสอนภาษาไทยเมื่อปี 2551 โดยเปิดสอนภาษาไทยเป็นวิชาเลือก

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน ภาษาไทยได้รับความนิยมจากนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก ซึ่งในปัจจุบันมีนักศึกษาเลือกเรียนภาษาไทยเป็นวิชาเลือกมากกว่า 100 คน

ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาไทย มีความร่วมมือในด้านการวิจัย และการศึกษาในระดับปริญญาตรี โท เอก กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2.3.1 บริบทของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

2.3.1.1 ประวัติของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ (Zhang Jingyu, 2562)

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์เป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนชั้นนำของประเทศ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2511 ภายใต้เจตนารมณ์ของ ดร.ไสว สุทธิพิทักษ์ และ อาจารย์ สนั่น เกตุทัต โดยใช้ชื่อสถาบันว่า “ธุรกิจบัณฑิตย์” ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองประปา ถนนพระราม 6 ต่อมาได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ในปี พ.ศ.2513 และเลื่อนฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์” ในปี พ.ศ.2527 ด้วยพัฒนาการที่ไม่หยุดยั้งผนวกกับการขยายตัวของระบบการศึกษาในประเทศ ในปี พ.ศ.2532 มหาวิทยาลัยได้ย้ายสถานที่ตั้งมาอยู่ที่ริมคลองประปา ถนนประชาชื่น บนเนื้อที่กว่า 100 ไร่ เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารปฏิบัติการทางการเรียนการสอนที่ทันสมัย รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปแบบที่เอื้อประโยชน์ต่อนักศึกษาอย่างสมบูรณ์แบบภายใต้สภาวะแวดล้อมที่สวยงามและร่มรื่น

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ เปิดสอนทั้งหลักสูตรภาษาไทยและหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ระดับปริญญาโท ปริญญาเอก โดยมี คุณ ประเสริฐ บุญสัมพันธ์ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย และ ดร.คาริกา ลีทริพิพัฒน์ เป็นอธิการบดีและ ทั้งมีการก่อตั้งวิทยาลัยนานาชาติ (DPUIC) ในปี 2547 และวิทยาลัยนานาชาติจีน (KDCIC) ในปี พ.ศ.2553 เพื่อรองรับผู้ที่ต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติและเพื่อมุ่งสู่ความเป็นสากลตลอด 46 ปี ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้ผลิตบัณฑิตออกไปสู่สังคมรวมกว่า 80,000 คน ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก โดยมีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 1,074 คน มีสัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาเอก 17% ระดับปริญญาโท 76% มีนักศึกษาที่กำลังศึกษาจากทุกระดับกว่า 20,000 คน โดยแบ่งเป็น ระดับปริญญาตรีทั้งภาคปกติและภาคค่ำจำนวน 19,044 คน ปริญญาโท จำนวน 3,659 คน และ ปริญญาเอก จำนวน 217 คน นับเป็นสถาบันการศึกษาที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชนอย่างกว้างขวางด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของผู้ก่อตั้งที่จะสร้างเยาวชนไทยให้ เป็นพลเมืองดีของสังคมเป็นนักธุรกิจที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ และจรรยาบรรณในวิชาชีพเพื่อ จะได้เป็นกำลังสำคัญของชาติเพราะมีความเชื่อว่า “นักธุรกิจเป็นผู้สร้างชาติ” ยังผลให้ สถาบันการศึกษาแห่งนี้สถาปนาขึ้น โดยเน้นการเรียนการสอนทางด้านธุรกิจเป็นหลัก“แหล่ง วิชาการประสานความรู้ธุรกิจ”

ปณิธานของผู้ก่อตั้งและก่านิยมมหาวิทยาลัย

ปรัชญา: นักธุรกิจเป็นผู้สร้างชาติ

คติธรรม: กมฺมฺนฺเตน วิสุตฺตติ คนบริสุทธิ์ได้ด้วยการทำงาน

ธมฺโม เหว รกฺขติ ธมฺมจรี: ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม

ปณิธาน: บัณฑิตต้องถึงพร้อมทั้งคุณธรรมและคุณวุฒิ

วิสัยทัศน์: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯจะเป็นสถาบันหลักในการขับเคลื่อนการ ปรับเปลี่ยนสู่ธุรกิจยุคใหม่และบูรณาการจีนและประชาคมอาเซียน

พันธกิจ:

1) ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะการปฏิบัติคิดเป็นคิดสร้างสรรค์มีความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มีวิจรรย์ญาณที่ดีมีคุณธรรมมีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีความพร้อมที่จะพัฒนาความเจริญของประเทศชาติ

2) พัฒนาหลักสูตรที่มีความทันสมัยมีเนื้อหาซึ่งสอดคล้องนโยบายประเทศไทย 4.0 มีการบูรณาการสู่การปฏิบัติจริงโดยมีมาตรฐานการเรียนการสอนชั้นเลิศและจัดการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย

3) ผลิตผลงานวิจัยและองค์ความรู้ระดับชาติและนานาชาติที่เป็นประโยชน์ช่วยในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมและธุรกิจ

4) ให้บริการวิชาการแก่สังคมที่เป็นประโยชน์ทั้งภาครัฐภาคเอกชนอุตสาหกรรมสังคมและชุมชนสร้างองค์ความรู้และภาพลักษณ์ให้กับมหาวิทยาลัย

5) บูรณาการการทำนุบำรุงด้านศิลปวัฒนธรรมเข้ากับการร่วมกับเครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชนให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนสังคม

6) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีมีการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและโปร่งใส โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

7) พัฒนาศักยภาพให้มีสมรรถนะสูงและมีความก้าวหน้าในอาชีพสามารถทำงานได้เต็มตามศักยภาพเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ชื่อ ธุรกิจบัณฑิตยศาสตร์คือความรู้ทางธุรกิจ

ดวงตราสัญลักษณ์ เป็นรูปพระสิริธาดาประทับบนพระแท่น มีวงกลมล้อมรอบ 2 ชั้น ชั้นนอกประดับด้วยกลีบบัวซ้อนกัน 32 กลีบ ระหว่างวงกลม 2 ชั้น มีนพรัตน์คือแก้ว 9 ดวงประดับเป็นระยะ

พระสิริธาดาเป็นปางหนึ่งของพระพิฆเนศหรือพระคเณศ เทพแห่งศิลปะและปัญญา ผู้ทรงขจัดอุปสรรคและประทานความสำเร็จให้แก่มวลมนุษย์ พระหัตถ์ซ้ายทรงสมุคบัณูชี พระหัตถ์ขวา ทรงขอช้าง และทรงหนูเป็นพาหนะ กลีบบัว 32 กลีบกลีบบัว หมายถึงความงาม ความดี ความเจริญ และคุณธรรม ตัวเลข 32 มีความหมายในทางธรรมะ แสดงถึงความป็นมนุษย์อาการครบ 32 ประการ อันเป็นอาการ ที่มนุษย์พึงมี

นพรัตน์แก้ว 9 ดวง หมายถึงองค์ประกอบแห่งคุณธรรม 9 ประการ อันบัณฑิตหรือนักธุรกิจที่ดีพึงมี นั่นคือ

- 1) มีความรู้ในเรื่องภาษาดี
- 2) มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ในด้านธุรกิจดี
- 3) สามารถใช้ความรู้ที่นั่น ๆ ได้เป็นอย่างดี
- 4) เป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า
- 5) เป็นคนขยันขันแข็ง เอาใจใส่ และอดทน ไม่ว่าจะทำอะไร
- 6) เป็นผู้มีความรยาท
- 7) เป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่และซื่อสัตย์
- 8) เป็นผู้รู้จักใช้โอกาส
- 9) เป็นผู้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

สีสถาบันคือสีม่วงและสีฟ้า

1) สีม่วง หมายถึง อุดสาหกรรมคือการทำสิ่งของให้เป็นสินค้า

2) สีฟ้า หมายถึง พาณิชยกรรมคือการค้าความหมายโดยรวมของ“ม่วง-ฟ้า” ก็คือกรปฏิบัติทางธุรกิจ

ธงสถาบันเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นสีม่วงตรงกลางมีดวงตราสัญลักษณ์อยู่บนพื้นสีฟ้าใต้ดวงตรามีคำว่ามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เป็นแนวโค้งตามรูปดวงตรารอบขอบธงประดับด้วยฟูสีเหลือง

ต้นไม้สัญลักษณ์ คือต้นไม้ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งความอดทนเมื่อมีดรวมกันหมายถึงความแข็งแกร่งซึ่งเกิดจากความรักและความสามัคคีมีผลให้ทำกิจการใดก็สำเร็จลุล่วงดังประสงค์ ต้นไม้จึงเป็นเครื่องเตือนสติให้ทุกคนมีความอดทนความเพียรความรักความสามัคคีอันจะก่อเกิดพลังมหาศาลคุณมีต้นไม้

2.3.1.2 หน่วยงานบริการเพื่อการศึกษา (Zhang Jingyu, 2562)

1) สายงานวิชาการ ประกอบด้วย ฝ่ายทะเบียนการศึกษา งานด้านบัณฑิตศึกษาสำนักวิชาการสายงานวิจัยศูนย์บริการวิจัย สถาบันวิจัยสังคมและเศรษฐกิจ (ISES)

2) สายงานภาคีสัมพันธ์ ประกอบด้วย ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ฝ่ายประสานและบริหารงานโครงการศูนย์นิเทศศาสตร์พัฒนาการแห่งภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ADCC)

3) สายงานบริหารด้านกายภาพ ประกอบด้วย ฝ่ายพัฒนาสถานที่และธุรกิจบริการ ฝ่ายธุรการและยานพาหนะ ฝ่ายอาคารสถานที่และซ่อมบำรุง

4) สายงานการเงินและบริหาร ประกอบด้วย ฝ่ายแผนงานและนโยบาย ฝ่ายทุนการศึกษา ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการเงิน ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบัญชี สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ศูนย์เรียนรู้และหอสมุด หน่วยงานหอประวัติและพิพิธภัณฑ์

5) สายงานสื่อสารแบรนด์ ประกอบด้วย ฝ่ายสื่อสารการตลาด ฝ่ายสื่อสารแบรนด์

6) สายงานทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย ฝ่ายปฏิบัติการงานบุคคล ฝ่ายกลยุทธ์งานบุคคล ฝ่ายเสริมสร้างศักยภาพและความผูกพันบุคลากร

7) สายงานกิจการนักศึกษา ประกอบด้วย สำนักกิจการนักศึกษา 2 สำนักงานเลขานุการศูนย์บริการสวัสดิการนักศึกษาศูนย์สันติวิธีและธรรมาภิบาลนักศึกษา ศูนย์อาสาสมัครเพื่อสังคม ศูนย์กิจกรรมและพัฒนานักศึกษา ศูนย์กีฬา ศูนย์วัฒนธรรม

8) หน่วยงานอื่นๆ ประกอบด้วย สหกรณ์ออมทรัพย์ Green DPU สถาบันขงจื้อเส้นทางสายไหมทางทะเล

2.3.2 การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติและการส่งเสริมศักยภาพให้คนทำงานในระบบสากล

2.3.2.1 การเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ

การจัดการและการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง เป็นแนวคิดหลักของการปฏิรูปการศึกษา และยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดบทบาทการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์และขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาคเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่างๆ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน[1] และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทย พร้อมทั้งได้ประกาศยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการเป็นองค์กรหลักในการจัดการและส่งเสริมการศึกษาให้ประชาชนมีความรู้ มีคุณภาพ มีศักยภาพ ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาสังคมฐานความรู้ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยพันธกิจสำคัญได้แก่การเสริมสร้างโอกาสในการศึกษาให้แก่ประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน (Access for ALL)[2] สร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทย พัฒนาการศึกษาของไทยให้มีความเท่าเทียม ทั่วถึง และเป็นธรรม โดยเชื่อมโยงบริบทกับสังคมโลก เพื่อให้การศึกษาไทยมีมาตรฐานสากล เทียบเทียมมาตรฐานการศึกษาของโลก

1. การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทย

การจัดการและการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง เป็นแนวคิดหลักของการปฏิรูปการศึกษา และยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยเนื่องจากในปี พ.ศ 2544 ศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยถูกจัดลำดับให้อยู่ที่ 44 จาก 49 [3]ประเทศ (ปี 2547 International Management Development ได้ประกาศให้ศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 29 กลุ่มตัวชี้วัดที่ได้รับการจัดอันดับสูงขึ้นคือสมรรถนะด้านเศรษฐกิจและประสิทธิภาพของภาครัฐ)[4] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พศ 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2544 จึงได้กำหนดแนวทางในการปฏิรูประบบการศึกษาของประเทศไทย ทั้งในการด้านการบริหารจัดการ หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ฯลฯ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศไทย และผลิตบุคลากรให้สามารถผลิตนวัตกรรมที่สามารถ

สร้างความเป็นเลิศในตลาดโลก (Global Niche) เช่นการท่องเที่ยวยุคใหม่ของโลก ศูนย์กลางแฟชั่น เป็นต้น

การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานความร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคีกับหลายประเทศในภูมิภาคต่างๆ ของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านตามนโยบายรัฐบาลชุดปัจจุบัน พันธกิจหลักของกระทรวงศึกษาธิการที่สำคัญคือการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเพิ่มบทบาทเชิงรุกและเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค ดังนี้

1.1 กรอบความร่วมมือพหุภาคี

กระทรวงศึกษาธิการมีการดำเนินการร่วมกับองค์การระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือพหุภาคี ดังนี้ ความร่วมมือกับสหประชาชาติ ได้มีการสนับสนุนเป้าหมายพัฒนาสหัสวรรษของสหประชาชาติ ที่กำหนดให้เด็กทุกคนทั่วโลกจะต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างน้อยประถมศึกษา เป็นต้น ความร่วมมือกับองค์การยูเนสโก มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาสากลว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสาขาการศึกษา วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ วัฒนธรรมและสื่อสารมวลชน รวมทั้งความร่วมมือด้านทุนฝึกอบรม/คูงานในสาขาต่างๆ เช่น การศึกษาเพื่อการป้องกัน (Preventive education) การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาด้านต่างๆ เช่น ICT การพัฒนาสื่อการเรียน การสอน สนับสนุน โครงการทศวรรษแห่งการเรียนรู้หนังสือ เป็นต้น ความร่วมมือกับองค์การซีมีโอ นอกเหนือจากการส่งผู้แทนระดับรัฐมนตรีเข้าร่วมสภารัฐมนตรีศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นประจำทุกปีแล้ว ยังมีโครงการความร่วมมือระหว่างภูมิภาคเพื่อส่งเสริมคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในประเด็นของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ความเกี่ยวเนื่องและความเสมอภาค เพื่อให้การศึกษาตอบสนองความต้องการของโรงเรียนและชุมชนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ มีโครงการให้ทุนแก่ข้าราชการไทยไปอบรมตามศูนย์ระดับภูมิภาคต่างๆ ของซีมีโอ จำนวน 15 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในประเทศสมาชิก ความร่วมมือกับเอเปก กระทรวงศึกษาธิการได้เข้าร่วมในคณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเอเปก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเครือข่ายด้านการศึกษา (Education Network) และได้เคยเสนอโครงการเชื่อมโยงโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องของเอเปก (APEC Sister Schools Networking) โดยเน้นเรื่องการเรียนรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อมของชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกเป็นหัวข้อสำคัญและ การอยู่ร่วมกันเพื่อพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกอย่างยั่งยืน ความร่วมมือกับอาเซียน มีโครงการความร่วมมือที่สำคัญ เช่น

โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของอาเซียน เป็นต้น ซึ่งทำให้มีการเรียนรู้วัฒนธรรม และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันในกลุ่มอาเซียน ความร่วมมือกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน เช่น โครงการจัดสรรทุนแลกเปลี่ยนบุคลากรและนักศึกษาไทยกับประเทศอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ตามโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับกลุ่มอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง โครงการศูนย์การสอนภาษาไทยในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน การจัดสัมมนาครูสอนภาษาไทยให้กับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน โครงการแลกเปลี่ยนครูและนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้าน โครงการการรับนักศึกษาประเทศเพื่อนบ้านศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น

1.2 กรอบทวิภาคี (ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน)

กระทรวงศึกษาธิการได้มุ่งแสวงหาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านทางด้านเทคนิคและวิชาการเพื่อบรรลุยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมประเทศไทยให้ป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านด้วยการพัฒนาจุดแข็งภูมิปัญญาไทยให้ป็นศูนย์กลางวัตกรรมการเรียนรู้ของประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีโครงการความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีกิจกรรมและโครงการต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่น การให้ทุนฝึกอบรมประจำปีแก่ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ จากประเทศลาว เวียดนาม และกัมพูชา การสร้างห้องสมุดและจัดหาเอกสารสิ่งพิมพ์ โครงการโรงเรียนเครือข่าย/ค่ายนักเรียน ความร่วมมือด้านครูสอนภาษาอังกฤษ ภาษาจีน การฝึกอบรมด้าน ICT รวมทั้งการให้ทุนระดับมัธยมศึกษา และระดับปริญญาแก่นักเรียน/นักศึกษาของประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเข้ามาศึกษาในประเทศไทย โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการส่งเสริมความร่วมมือด้านพัฒนาการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ ครู อาจารย์ รวมทั้งการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความร่วมมือต่างๆ ได้ส่งผลให้ผู้บริหารการศึกษา ครู/อาจารย์ของไทยและประเทศเพื่อนบ้านมีโอกาแลกเปลี่ยนความรู้แลประสบการณ์ที่ดียิ่งระหว่างกัน ทั้งในฐานะวิทยากรและผู้เข้าร่วมโครงการ ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการกิจกรรม การวิจัย และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

1. การรับนักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา กล่าวคือสนับสนุนให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านรับนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษา ทั้งในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) ระยะเวลา 2 ปี โดยยกเว้นค่าเล่าเรียนและจัดหาที่พักให้ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าว

ได้รับความร่วมมือจากกรมวิเทศสหการในการสนับสนุนค่าเบี้ยเลี้ยงตลอดจนวัสดุฝึกอบรมแก่นักเรียน

2. การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นและระยะยาวแก่ครูและประชาชนทั่วไปจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่นหลักสูตรการบริหารจัดการสถาบันการอาชีวศึกษา หลักสูตรวิชาชีพเฉพาะทาง เป็นต้น ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลไทย และบางหลักสูตรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน/องค์การระหว่างประเทศ เช่น ILO เป็นต้น

3. การส่งเสริมโครงการความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กรมวิเทศสหการ และกระทรวงการต่างประเทศ ได้แก่โครงการพัฒนาศูนย์อาชีวศึกษานำดิน จังหวัดน่านำฮา ประเทศเวียดนาม โครงการพัฒนาโรงเรียนเทคนิค แขวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการพัฒนาบุคลากร พัฒนาหลักสูตร สร้างอาคารฝึกปฏิบัติและจัดหาอุปกรณ์ในสาขาต่างๆ

4. การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลหลักสูตรนานาชาติ ในสถาบันอุดมศึกษาไทยให้เป็นที่แพร่หลายในหมู่นักเรียน/นักศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่การพิมพ์เอกสารเผยแพร่หลักสูตรนานาชาติ การแจกจ่ายข้อมูลข่าวสารการศึกษาในประเทศไทยให้แก่นักศึกษาต่างชาติ การจัดสัมมนาและนิทรรศการการอุดมศึกษาไทยในประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

5. การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและปรับปรุงกฎระเบียบในการสนับสนุนให้นักศึกษาต่างชาติมาศึกษาในประเทศไทย ได้แก่ การปรับปรุงกฎระเบียบเกี่ยวกับการตรวจคนเข้าเมืองและการตรวจลงตราเข้าประเทศ การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ การส่งเสริมการโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับต่างประเทศ เป็นต้น

6. การวิจัย “โครงการวิจัยนโยบายเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษานานาชาติ: กรณีศึกษาการเปิดเสรีด้านการศึกษาตามพันธะสัญญาแห่งองค์การการค้าโลก “ประจำปีงบประมาณ 2547” ซึ่งในขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

7. การจัดทำแผนส่งเสริมประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนร่วมกับสมาคมโรงเรียนเอกชนเพื่อส่งเสริมพัฒนาโรงเรียนนานาชาติและการศึกษานอกระบบหลักสูตรระยะสั้นในหลายสาขาวิชา เช่น อัญมณีศาสตร์ นวดแผนไทย อาหารไทย ภาษาไทย และช่างฝีมือต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจให้ชาวต่างชาติเข้ามาศึกษาในประเทศไทยมากขึ้น

2. การส่งเสริมศักยภาพให้คนทำงานในระบบสากล

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการ ส่งเสริม พัฒนาและยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของชาติที่สามารถสร้างคนให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของสังคม รู้จักปรับตัวและรู้เท่าทัน การดำเนินชีวิตในกระแสโลกาภิวัตน์ มีศักยภาพในการดำเนินงานในระบบสากล สามารถ ยืนหยัด อยู่อย่างพึ่งตนเองได้ในสังคมโลก อันนำไปสู่การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และศักยภาพการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก โดย คำนึงถึงคุณลักษณะสำคัญของผู้ที่ปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ หรือระบบสากลดังนี้

2.1 รู้สาระของงาน มีความเชี่ยวชาญในงานที่ปฏิบัติ มีการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีความรู้ด้านภาษาไม่ใช้เฉพาะภาษาอังกฤษ แต่รวมถึงภาษาอื่นๆ ตาม ยุทธศาสตร์ของรัฐบาล เช่น การรู้ภาษาเพื่อนบ้าน เป็นต้น

2.2 มีทักษะด้าน IT สามารถใช้และนำเสนอข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 มี Human Skill รู้หลักมนุษย์สัมพันธ์ และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดการผนึกกำลัง แบ่งปันประสบการณ์ และสร้างการทำงานที่เป็นทีม รอบรู้งานของตนและของ ผู้อื่น และพร้อมที่จะเป็นผู้แทนของกระทรวงศึกษาธิการในการเสนองานของหน่วยงานต่างๆ ได้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.3.1 การผลิตกำลังคนในสาขาวิชาเฉพาะเพื่อตอบสนองความต้องการของ ประเทศ กระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดการศึกษาและ ฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับถึงฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และ ระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน โดยให้มีความสอดคล้องกับ สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่สามารถสนอง ความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของคนในท้องถิ่น และสากล เพื่อตอบสนอง นโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมในด้านต่างๆ เช่น ด้าน การท่องเที่ยว ครัวของโลก การผลิตอุปกรณ์รถยนต์ การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นเมืองร้อน ฯลฯ เป็นต้น

2.3.2 การส่งเสริมการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และการแข่งขันทาง วิชาการนานาชาติ ประกอบด้วย โรงเรียนนานาชาติ และ โรงเรียนสองภาษา โดยส่งเสริมการดำเนิน กิจการโรงเรียนนานาชาติที่มีคุณภาพและมาตรฐานสูง ในประเทศไทย โดยปัจจุบัน มีโรงเรียน นานาชาติเอกชนที่เปิดสอนในประเทศไทยทั้งหมด 67 แห่ง โดยมีหน่วยงานทางการศึกษาที่มี ชื่อเสียงจากต่างประเทศรับรอง สามารถรองรับนักเรียน/นักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยสร้าง รายได้ให้แก่ประเทศไทยถึงปีละ 20,000 ล้านบาทและคาดว่าจำนวนนักเรียนจะเพิ่มขึ้นอีกประมาณ

20% ในปี 2548 นอกจากนี้ ยังได้จัดทำโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (Mini English Program และ English Program) หรือ โรงเรียน 2 ภาษา เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยด้วย นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินโครงการในการเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของเยาวชนไทย เช่น โครงการคัดเลือกนักเรียนให้เป็นผู้แทนประเทศไทยไปแข่งขันการกล่าวสุนทรพจน์เป็นภาษาอังกฤษ ณ ประเทศอังกฤษ เป็นต้น

2.3.3 การปรับปรุงระบบผลิต พัฒนา และยกระดับมาตรฐานวิชาชีพของครู คณาจารย์ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการได้มุ่งยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู รวมทั้งส่งเสริมความรู้ของครู คณาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีโอกาสดำเนินการได้รับความรู้ ทักษะที่จำเป็นในการสอนเพิ่มเติม เช่น โครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับความรู้ในระดับปริญญาตรี โครงการพัฒนาผู้บริหารประจำการให้ได้รับให้ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิตการบริหารการศึกษา โครงการทุนการศึกษาต่อต่างประเทศในระดับปริญญาโท และเอก ของครู อาจารย์ ในทุกอำเภอและกิ่งอำเภอในระดับอุดมศึกษา การให้ทุนฝึกอบรมครูงานในต่างประเทศ เช่น การครูงานด้าน ICT ที่ประเทศสิงคโปร์ การให้ทุนครูงาน และฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ด้านภาษาจีนของครูที่ประเทศจีน เป็นต้น นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้รับทุนจากรัฐบาลประเทศต่างๆ เช่น ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ อิสราเอล อินเดีย ฯลฯ สำหรับครูไปอบรมระยะสั้น โดยเฉพาะปี 2546-2547 ได้รับการจัดสรรทุนถึง 196 ทุน เป็นต้น

2.3.4 การพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการให้มีมาตรฐานระดับสากล ด้วยการสนับสนุนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้จักคิด วิเคราะห์ และแสวงหาความรู้ในระดับสากล (Global Explorer) และมีคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับในระดับโลก (Global Qualification) รวมทั้งมีโอกาสดำเนินการพัฒนา ฝึกอบรมในทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน และมีโอกาสปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ เช่น ยูเนสโก ซีมีไอ หรือ สหภาพยุโรป เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการ ส่งเสริม พัฒนาและยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติที่สามารถสร้างคนให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของสังคม รู้จักปรับตัวและรู้เท่าทันการดำเนินชีวิตในกระแสโลกาภิวัตน์ สามารถยืนหยัดอยู่อย่างพึ่งตนเองได้ในสังคมโลก อันนำไปสู่การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและศักยภาพการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก

ปัจจุบันการดำเนินความร่วมมือด้านต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในกระทรวงศึกษาธิการเองและหน่วยงานภายนอกที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศร่วมกันซึ่งจะช่วยสนับสนุน การพัฒนาศักยภาพมนุษย์ในภาพรวม ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศที่ชัดเจนและการทำงานร่วมมือกันแบบเครือข่าย (Networking) ในทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชาติที่จะต้องประสานความร่วมมือกันด้วยความเป็นมิตร สร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่น และสร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นระหว่างคนไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการนำพาสังคมไทยไปสู่เวทีการแข่งขันในระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติได้อย่างมีศักดิ์ศรีด้วยความภาคภูมิใจร่วมกัน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วฤชาย์ ฤกษ์เมธ (2546, น. 73) ได้มีการศึกษาทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยในรูปแบบกิจกรรมบังคับ พบว่านิสิตมีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยในรูปแบบกิจกรรมบังคับ โดยรวมระดับปานกลาง เป็นเพราะนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่วนใหญ่ไม่ค่อยเห็นด้วยกับการประทับตรากิจกรรมในสมุดประทับตรา ที่แสดงว่านิสิตได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว เพราะนิสิตบางคนอาจไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ฝากเพื่อประทับตรากิจกรรม หรือนิสิตไม่ตั้งใจร่วมมือในการทำกิจกรรม รอแต่การประทับตรากิจกรรมเท่านั้น หรือนิสิตไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพราะกิจกรรมไม่น่าสนใจ ไม่สร้างสรรค์และลักษณะของกิจกรรมไม่เหมาะสมกับยุคสมัย และในการจัดกิจกรรมนิสิตขาดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง

ยุพิน จงเจริญทรัพย์ (2546, น. 94-95) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา กับพัฒนาตนเอง ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏจันเกษม พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่าปัจจุบันนักศึกษาให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมไม่มากเท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสภาพสังคมมีลักษณะที่ต้องแข่งขันกัน ทำให้นักศึกษาสนใจเรื่องของตนเองมากขึ้น ไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมดังที่ โสภณ อรุณรัตน์ (2542, หน้า 69) กล่าวไว้ว่าสังคมปัจจุบันเป็นยุคที่ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดนักศึกษาเข้ามาเพื่อเรียนให้จบโดยเร็วและออกไปทำงาน จึงไม่สนใจทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและประกอบกับเมืองใหญ่มีศูนย์การค้ามากมายที่นักศึกษานิยมไปมากกว่าที่จะเข้าร่วมกิจกรรมและแม้ว่ากิจกรรมนักศึกษาจะได้รับกานยอมรับว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากิจกรรมการเรียนการสอนทางวิชาการ เพราะการทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ซึ่งไม่สามารถเรียนได้ในชั้นเรียน กิจกรรมนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมนักศึกษาที่มุ่งเน้นในการพัฒนา

นักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกายและจิตใจ เป็นกิจกรรมที่ถือว่าเป็นการให้โอกาสแก่นักศึกษาในได้มีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถ การตัดสินใจ การทำงาน การปรับปรุงบุคลิกภาพ และการรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคม นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา โดยทั้งไปจึงส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยเชื่อว่าจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนานักศึกษา เนื่องจากการศึกษาจะได้มีโอกาสฝึกฝนและเสริมสร้างคุณลักษณะในการทำงานร่วมกันเป็นมุงคณะ ได้พัฒนาความรับผิดชอบ พัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาลักษณะนิสัย เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ต่อไป

มนัส นิลสวัสดิ์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ด้านการช่วยเหลือสังคม ด้านการเรียนรู้และและการพัฒนาตนเอง และด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตามเพศ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มคณะวิชา และ ลักษณะที่พักอาศัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยนี้ ประกอบด้วยนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระดับปริญญาตรีจำนวน 848 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีแรงจูงใจเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นหลายด้านพบว่า นิสิตมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตด้านการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองและด้านประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการช่วยเหลือสังคม นิสิตมีแรงจูงใจเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง 2) นิสิตทั้งชายและหญิง มีแรงจูงใจการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) นิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีแตกต่างกัน มีแรงจูงใจการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแรงจูงใจการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต โดยรวมแตกต่างกัน เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตด้านการช่วยเหลือสังคม ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 5) นิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะวิชา ที่แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในแต่ละด้าน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 6) นิสิตมีลักษณะที่พักอาศัยแตกต่างกัน มีแรงจูงใจเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต โดยไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่พักอาศัยอยู่ในลักษณะที่พักอาศัยแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตด้านการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เสาวนีย์ หยกเล็ก (2547) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาทัศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง” โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม

นักศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านวิชาการ ด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านบำเพ็ญประโยชน์ และเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมนักศึกษาระหว่างนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษาที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งผลการศึกษามีทัศนะโดยรวมเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา คือ ในด้านวิชาการ ทศนะของนักศึกษา เป็นว่ากิจกรรมนักศึกษายู่ในระดับเหมาะสมมาก แต่ผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมนักศึกษามีทัศนะต่อกิจกรรมนักศึกษายู่ในระดับห้อย ในด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมนักศึกษามีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาเหมาะสมมาก แต่ผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษามีทัศนะต่อกิจกรรมด้านนี้อยู่ในระดับเหมาะสมน้อย ในส่วนการเปรียบเทียบบนศนะของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษากับนักศึกษาที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษากว่า ในด้านวิชาการทั้ง 2 กลุ่มนี้ทัศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แะในด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ โดยรวมนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีทัศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

สุภาพ ประรัตน์ และคณะ (2548) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษา รูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่สนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา และพัฒนารูปแบบกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยการใช้วิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารกิจกรรมนักศึกษาในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องที่ปรึกษาของแต่ละฝ่ายของกิจกรรมนักศึกษาผลปรากฏว่า การจัดกิจกรรมนักศึกษาที่สนับสนุนการเรียนรู้ ต้องมุ่งเน้นให้กิจกรรมเป็นรายวิชาในหลักสูตรที่จะนำไปสู่การค้นคว้าวิจัยและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอย่างมีทิศทางและสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน การพัฒนารูปแบบกิจกรรมนักศึกษาประกอบด้วย 4 ส่วนหลักคือ 1) แนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษาจะต้องได้รับความร่วมมือทั้งจากภาครัฐและเอกชนเพื่อจะเป็น โครงการต่อเนื่องและโครงการประจำปีของแต่ละฝ่าย โดยจัดให้นักศึกษามีเวลาว่างที่ตรงกันทุกชั้นปี 1-2 คาบต่อสัปดาห์ และนำมากำหนดเป็นนโยบายของสถาบัน 2) ควรจะให้กิจกรรมนักศึกษาเป็นรายวิชาตามหลักสูตรที่มีการบูรณาการกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับรายวิชาและสามารถนำรายวิชานอกหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษามาเทียบรายวิชาตามหลักสูตรได้ 3) กลไกการบริหารกิจกรรมนักศึกษาควรกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถนำผลที่ได้ดำเนินการมากำหนดเป็นภาระงานได้ 4) การพัฒนากิจกรรม นักศึกษาต้องมีการวางแผนกิจกรรมนักศึกษาโดยส่งเสริมการประเมินผลให้

มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมอาจารย์ให้เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอส่งเสริมการฝึกอบรมให้แก่ชุมชนหรือสังคมโดยรวม พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการบันทึกผลกิจกรรมของนักศึกษาลงในบันทึกผลการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาจีนที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยนานาชาติจีนจำนวน 2,836 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาจีนที่กำลังศึกษาของวิทยาลัยนานาชาติจีนมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้มาโดยใช้การสุ่มตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนตัวอย่างทั้งหมด 742 คน

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สาขาวิชาวิทยาลัยนานาชาติจีน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ	1044	
2. การบัญชี	659	
3. การจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม	144	
4. การออกแบบและศิลปศาสตร์	146	
รวม	1993	742

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาจีนของวิทยาลัยนานาชาติจีนมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการในการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : วิทยาลัยนานาชาติจีนมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน: วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง วิทยาลัยนานาชาติจีนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง วิทยาลัยนานาชาติจีนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง วิทยาลัยนานาชาติจีนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง วิทยาลัยนานาชาติจีนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง วิทยาลัยนานาชาติจีนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์โดยมีการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยนำค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามทีละข้อ ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.69-71) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มหาวิทยาลัยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มหาวิทยาลัยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มหาวิทยาลัยมีการปฏิบัติปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มหาวิทยาลัยมีการปฏิบัติระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มหาวิทยาลัยมีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

3.3.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาเงินในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน: กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาเงินในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน: กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

2) จากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยและหลักการที่เกี่ยวข้องสามารถนิยามตัวแปรการบริหารงานกิจการนักศึกษาเงินในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน: กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ครอบคลุมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทั้งกิจกรรม 4 ด้าน คือ 1) การกำหนดนโยบายและการวางแผน 2) การดำเนินการนำแผนนโยบายไปปฏิบัติ 3) การกำกับติดตามการปฏิบัติงาน และ 4) การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

3) จัดทำร่างแบบสอบถามจากประเด็นและสาระสำคัญตามนิยามปฏิบัติการที่ได้จากกรอบแนวคิดของการวิจัย

4) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอรับคำแนะนำปรับปรุงแก้ไขแล้วนำกลับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องอีกครั้ง

5) นำร่างแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องและผู้วิจัยนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขถูกต้องความคำแนะนำอาจารย์ที่ปรึกษา

6) อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแบบสอบถามความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

7) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติจบปริญญาเอก มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารกิจการและมีความเชี่ยวชาญด้านกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหาเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้แก้ไขปรับปรุง

เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของแต่ละข้อคำถามแล้วนำข้อคำถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective: IOC) ระหว่าง 0.6-1.0 (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก) โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อดังนี้

- +1 หมายถึงเมื่อแน่ใจว่าข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา
- 0 หมายถึงเมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา
- 1 หมายถึงเมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่ตรงตามประเด็นของเนื้อหา
- 8) ปรับปรุงข้อคำถามบางข้อตามข้อสังเกตและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง
- 9) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญคือผู้บริหารฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและบุคลากรฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุดเพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้เท่ากับ 0.985 (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก)
- 10) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยต่อไป

3.3.2 การสัมภาษณ์ สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลปฐมภูมินั้น ได้แก่การสัมภาษณ์ (Poaching)การดำเนินการประกอบด้วย

1. การเตรียมการสัมภาษณ์
 - การเลือกกลุ่มตัวอย่าง (ใคร จำนวน)
 - การวางแผนการสัมภาษณ์ (แนวคำถาม กำหนดเวลาในการสัมภาษณ์ นัดหมาย)
 - เตรียมอุปกรณ์การจดบันทึกให้เหมาะสมกับสถานการณ์
2. การเริ่มสัมภาษณ์
 - แนะนำตนเอง
 - สร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเอง
 - บอกวัตถุประสงค์ในการมาสัมภาษณ์
 - ถ้าต้องจดบันทึก หรือใช้เครื่องบันทึกเสียงต้องแจ้งให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบ
3. การสัมภาษณ์
 - ใช้แนวคำถาม (Interview Guide) ที่เตรียมมา (แนวคำถาม คือรายการหัวข้อและคำถามที่นักวิจัยสร้างขึ้นและจัดลำดับไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์)
 - ฟังอย่างตั้งใจ ใส่ใจ และป้อนคำถามเหมาะสมกับเวลา
 - เป็นผู้ถูกถามบ้าง (Two ways)

- หักมองไม่เห็นบ้าง (Expressing cultural ignorance)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำหนังสือข้างต้นขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามใช้จริง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา บุคลากรฝ่ายกิจกรรมและนักศึกษาจีนของ วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากร จำนวน 12 ฉบับ โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 12 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นักศึกษา 411 ฉบับ โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 411 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยใช้วิธีประมวลผลทางคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งสามารถจำแนก การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) ข้อมูลทางพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการ การบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน: กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เป็นแบบเลือกตอบ (Check list) วิเคราะห์แจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแล้วคัดแบบสอบถามไว้ที่ ตอบครบถ้วนทุกข้อคำถาม

3) นำข้อมูลไปลงรหัสข้อมูล (Coding Form) เพื่อนำไปคำนวณหาค่าสถิติโดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3.1) วิเคราะห์ข้อมูลทางพื้นฐานของมหาวิทยาลัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ

3.2) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน: กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

3.3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน: กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ตาม ตัวแปรต้น

4) การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน: กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

1) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ในการแปลความหมายของข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1

2) ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เพื่อหาระดับความคิดเห็นเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม

3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.) เพื่อหาค่าการกระจายของระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ถ้าค่า SD. สูงแสดงว่ามีระดับการปฏิบัติที่แตกต่างกันมาก แต่ถ้า SD. ที่ต่ำแสดงว่ามีระดับว่าระดับการปฏิบัติที่ใกล้เคียงกัน

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2) ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ในการวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน: วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา คือ ผู้บริหาร และบุคลากรฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

3.7 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.7.1 รวบรวมแบบสอบถามและสรุปข้อมูลในการสัมภาษณ์

3.7.2 ตรวจสอบคะแนนแบบทดสอบของแบบสอบถามโดยใช้วิธีทางสถิติ

3.7.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีเปรียบเทียบ

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.8.1 รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามและใช้วิธีสถิติเก็บข้อมูล

3.8.2 ค่าร้อยละ

3.8.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย

3.8.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.8.5 การตั้งสมมติฐาน

3.8.6 การเปรียบเทียบและประเมินข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และวัดผลประโยชน์ตาม
สถานการณ์ที่สถานศึกษาและนโยบายทางการศึกษา

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษา
จีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน เรียงลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนใน
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีน
ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	191	45.20
หญิง	232	54.80
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 ปีลงมา	85	20.10
21 – 25 ปี	250	59.10
26 ปีขึ้นไป	88	20.80
ชั้นปีที่กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปี1	117	27.66
ปี2	151	35.70
ปี3	91	21.51
ปี4	64	15.13
สาขาวิชาที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ	138	32.62
การบัญชีการเงิน	173	40.90
การบริหารการท่องเที่ยว	61	14.42
การออกแบบและงานศิลปะ	51	12.06
รวม	423	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54.80) และ รองลงมาเป็นเพศชาย(ร้อยละ 45.20) ส่วนใหญ่มีอายุ 21-25 ปี (ร้อยละ 59.10) รองลงมามีอายุน้อยกว่า 20 ปี (ร้อยละ 20.10) และน้อยที่สุดมีอายุ 26 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 20.80) ตามลำดับ ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 35.70) รองลงมาชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 27.66) ชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ

21.51) และน้อยที่สุดชั้นปีที่ 4 (ร้อยละ 15.13) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาการบัญชี การเงิน (ร้อยละ 40.90) รองลงมาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ (ร้อยละ 32.62) การบริหารการ ท่องเที่ยว (ร้อยละ 14.42) และการออกแบบและงานศิลปะ (ร้อยละ 12.06) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานกิจการนักศึกษาเงินในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษา ปรากฏตามตารางที่ 4.2 - ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการ นักศึกษาภาพรวม (n=742)

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา	3.89	0.79	มาก
ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา	3.92	0.81	มาก
รวม	3.91	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาใน ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษามี ค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านงานกิจกรรมนักศึกษา

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการ
นักศึกษา ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา (n=742)

ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้าน กิจกรรมนักศึกษา	3.89	1.04	มาก
2. นักศึกษามีส่วนร่วมการกำหนดนโยบาย กล ยุทธ์และแผนงานด้านกิจกรรมนักศึกษา	3.85	0.94	มาก
3. ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้าน วิชาการ	3.87	0.99	มาก
4. ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้าน กีฬา	3.92	0.96	มาก
5. ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้าน ศิลปวัฒนธรรม(จีน/ไทย)	3.89	0.98	มาก
6. ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้าน บำเพ็ญประโยชน์และจิตอาสาพัฒนา มหาวิทยาลัยและชุมชน	3.89	0.99	มาก
7. มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านกิจกรรม นักศึกษา	3.91	0.99	มาก
8. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้าน กิจกรรมนักศึกษาให้ดีขึ้น	3.88	1.00	มาก
9. ดำเนินการจัดให้มีองค์กรนักศึกษาเพื่อการ บริหารงานกิจกรรมนักศึกษา	3.88	1.01	มาก
10. ส่งเสริมให้องค์กรนักศึกษาด้าน กิจกรรมนักศึกษา โดยจัดสถานที่และ งบประมาณสนับสนุน	3.89	0.99	มาก
11. แต่งตั้งให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ องค์กรนักศึกษา	3.94	1.00	มาก
รวม	3.89	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านงานกิจกรรมนักศึกษาด้านงานกิจกรรมนักศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ แต่งตั้งให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่องค์กรนักศึกษา รองลงมาคือ ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านกีฬา และมีการประเมินผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษามีส่วนร่วมการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านกิจกรรมนักศึกษา

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษา ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา

ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา	3.92	1.00	มาก
2. มีการจัดการหอพักมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3.90	0.97	มาก
3. มีสถานที่หรือโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3.90	0.99	มาก
4. มีห้องพยาบาลและพยาบาลช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อเจ็บป่วย	3.93	0.97	มาก
5. มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักศึกษา	3.91	1.00	มาก
6. มีบริการเกี่ยวกับการออกหนังสือเดินทางระหว่างไทย-จีน	3.93	0.98	มาก
7. มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา	3.96	0.99	มาก
8. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษาให้ดีขึ้น	3.94	0.99	มาก
รวม	3.92	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นักศึกษาส่วนใหญ่มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา รองลงมาเป็นการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษาให้ดีขึ้น มีห้องพยาบาลและพยาบาลช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อเจ็บป่วย และมีบริการเกี่ยวกับการออกหนังสือเดินทางระหว่างไทย-จีน อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ แตกต่างกันตามเพศ

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามเพศ (n=742)

การบริหารงานกิจการนักศึกษา	เพศ				t	Sig
	ชาย (337)		หญิง (405)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา	3.87	0.81	3.91	0.77	-.576	.565
ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา	3.86	0.85	3.97	0.77	-1.830	.066
รวม	3.87	0.80	3.94	0.75	-1.151	.250

จากตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามเพศพบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

สมมติฐานที่ 2 ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ แยกต่างหากตามสาขาวิชา

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา (n=742)

การบริหารงานกิจการ นักศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	6.11	2.04	3.31	.020*
	ภายในกลุ่ม	738	453.95	0.62		
	รวม	741	460.06			
ด้านงานบริการและ สวัสดิการนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	5.08	1.69	2.62	.050*
	ภายในกลุ่ม	738	477.03	0.65		
	รวม	741	482.11			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	5.55	1.85	3.10	.026*
	ภายในกลุ่ม	738	440.07	0.60		
	รวม	741	445.62			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษาพบความแตกต่างทั้งในภาพรวมและรายด้านในทุกด้าน โดยสามารถเปรียบเทียบรายคู่ได้ตามตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่กำลังศึกษา

สาขาที่กำลังศึกษา	\bar{X}	การบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ	การบัญชีการเงิน	การบริหารการท่องเที่ยว	การออกแบบและงานศิลปะ
การบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ	3.79	-	.018*	.192	.006*
การบัญชีการเงิน	3.95		-	.625	.347
การบริหารการท่องเที่ยว	3.90			-	.228
การออกแบบและงานศิลปะ	4.03				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาคณะการบัญชี และการออกแบบและงานศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่กำลังศึกษา

สาขาที่กำลังศึกษา	\bar{X}	การบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ	การบัญชีการเงิน	การบริหารการท่องเที่ยว	การออกแบบและงานศิลปะ
การบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ	3.84	-	.037*	.700	.018*
การบัญชีการเงิน	3.99		-	.240	.444
การบริหารการท่องเที่ยว	3.88			-	.102
การออกแบบและงานศิลปะ	4.06				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาคณะการบัญชี และการออกแบบและงานศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา สาขาวิชาที่กำลังศึกษา

สาขาที่กำลังศึกษา	\bar{X}	การบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ	การบัญชีการเงิน	การบริหารการท่องเที่ยว	การออกแบบและงานศิลปะ
การบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ	3.81	-	.037*	.700	.018*
การบัญชีการเงิน	3.96		-	.240	.444
การบริหารการท่องเที่ยว	3.89			-	.102
การออกแบบและงานศิลปะ	4.04				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษสาขาวิชาการบัญชีและการออกแบบและงานศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานกิจการนักศึกษาเงินในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. เกี่ยวกับงานกิจกรรมนักศึกษา			
1.1การบริหารยุ่งววาย อำหน้าไม่ชัดเจน	1	1.1ให้มีความรับผิดชอบที่ชัดเจนของเจ้าหน้าที่ธุรการ ให้มีความรับผิดชอบสมบูรณ์แบบ และจัดตั้งข้อกำหนดและกระบวนการที่เป็นลายลักษณ์อักษร	1
1.2นักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆจำนวนน้อย และไม่ช่วยสนใจงานกิจกรรม	16	1.2.1เพิ่มกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย เพื่อให้มีความสนุกสนานน่าสนใจในกิจกรรม 1.2.2สามารถจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาหรือจัดการการประกวดเชิงสร้างสรรค์ ภายนอกและภายในและมีการแจกเกียรติยศบัตร เพื่อปรุกฝืนงานอดิเรกหลายๆด้านและความมั่นใจให้กับนักศึกษาให้กับนักศึกษา 1.2.3 แนะนำการจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียนที่แบ่งเป็นหลายๆด้านเช่น Football Club ,English Club, Tour Club, Anime Club, Technology Club ให้นักศึกษาสามารถสมัครเข้ากลุ่มตามงานอดิเรกส่วนตัวของตัวเอง เพื่อให้มีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆและพัฒนาจุดแข็งของตัวเอง 1.2.4 แนะนำให้มีการจัดกิจกรรมทัวร์ฤดูใบไม้ผลิ ไปที่นวัตตังจำวัดเพื่อน	17

ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
		เรียนรู้วัฒนธรรมไทย ให้กับนักศึกษา รุ่นใหม่ 1.2.5 กิจกรรมเดือนมีประโยชน์ต่อการศึกษาแต่ละวิชาและมีการจัดแผนที่น่าสนใจ สามารถจัดประชุมกับหัวหน้าห้องและอาจารย์ช่วยการคิดออกแบบแผนกิจกรรม	
2. เกี่ยวกับงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา			
2.1 เรื่องความปลอดภัย	5	2.1.1 ให้ดูแลงานด้านความปลอดภัยมากขึ้น แม้ว่าในมหาลัยจะมีประกันให้อยู่แต่ไม่สามารถดูแลให้ได้ทุกเวลา แนะนำให้มีจัดการอบรมที่สนุก สนมเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับนักศึกษาที่เข้ามาใหม่ปีแรก และจัดทำและแจกบัตรวิธีติดต่อในกรณีฉุกเฉินสามารถติดต่อกับมหาวิทยาลัยได้ 2.1.1อบรมเรื่องการวิธีใช้เครื่องดับเพลิง	5
2.2 ทุนถึง	2	2.2.1 ขอให้มทุนในการศึกษาและเงินช่วยเหลือ 2.2.2 สร้างระบบทุนการศึกษา	4
3. อื่น ๆ			
3.1		สามารถจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับโรคเรื่อง covid-19 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจคุณค่าของชีวิต	1

สรุปข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนางานกิจการนักศึกษาโดยผลการวิเคราะห์ ปัญหา ทั้ง 2 ด้าน พบว่า พบว่า

1. ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ คือ นักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนน้อย และไม่ค่อยสนใจงานกิจกรรม รองลงมาคือการบริหารวินัย อำนาจ ไม่ชัดเจน

2. ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ คือ เรือ้นความปลอดภัย รองลงมาคือ การได้รับทุนการศึกษาอย่างไม่ทั่วถึง

โดยส่วนผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาเงินในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ทั้ง 2 ด้าน พบว่า

1. ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา โดยข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ พบว่า ควรให้นักศึกษาสามารถสมัครเข้ากลุ่มตามงานอดิเรกส่วนตัวของตัวเอง และพัฒนาจุดแข็งของตัวเอง รองลงมาคือ ควรให้มีการรับผิดชอบที่ชัดเจนของเจ้าหน้าที่ธุรการ โดยจัดตั้งข้อกำหนดและกระบวนการที่เป็นลายลักษณ์อักษร

2. ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา โดยข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ พบว่า ควรจัดการอบรมเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับนักศึกษาที่เข้ามาและแจกบัตรวิธีติดต่อในกรณีฉุกเฉิน รองลงมาคือควรจัดการเกี่ยวกับทุนในการศึกษาและเงินช่วยเหลือ

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ ควรมีจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับโรคเรื่อง covid-19 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจคุณค่าของชีวิต

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษาของนักศึกษา

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลกรวิจัย

5.1.1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ดังนี้

5.1.1.1 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านงานกิจกรรมนักศึกษา

5.1.1.2 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการศึกษาด้านงานกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และจิตอาสาพัฒนามหาวิทยาลัยและชุมชน ส่งเสริมให้องค์กรนักศึกษาดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยจัด

สถานที่และงบประมาณสนับสนุน รองลงมา ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านกีฬา มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ นักศึกษามีส่วนร่วมการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านกิจกรรมนักศึกษา

5.1.1.3 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านงานบริการ และสวัสดิการนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นักศึกษาส่วนใหญ่มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริการและ สวัสดิการนักศึกษา มีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านการบริการและสวัสดิการ นักศึกษา และ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษาให้ ดีขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีสถานที่หรือโรงอาหารที่ถูก สุขลักษณะและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของนักศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.2 ผลการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตาม เพศ และสาขาวิชาที่ศึกษาของนักศึกษา ดังนี้

5.1.2.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรม นักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่ แตกต่างกันในทุกด้าน

5.1.2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรม นักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา พบความแตกต่างทั้งในภาพรวมและรายด้านในทุกด้าน

1) การเปรียบเทียบรายคู่ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรม นักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศมี ความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาคณะการบัญชี และการออกแบบและงานศิลปะ

2) การเปรียบเทียบรายคู่ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา ด้านงาน บริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาการ

บริหารธุรกิจระหว่างประเทศมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาสาขาการบัญชี และการออกแบบ และงานศิลปะ

3) การเปรียบเทียบรายคู่ความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน : กรณีศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี และการออกแบบและงานศิลปะ

5.1.3 ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่า ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่ คือ นักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนน้อย และไม่ค่อยสนใจงานกิจกรรม รองลงมาคือการบริหารวินัย อำนวยความสะดวกไม่ชัดเจน ส่วนด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่ คือ เรื่องความปลอดภัย รองลงมาคือ การได้รับทุนการศึกษาอย่างไม่ทั่วถึง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ทั้ง 2 ด้าน ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา โดยข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ พบว่า ควรให้นักศึกษาสามารถสมัครเข้ากลุ่มตามงานอดิเรกส่วนตัวของตัวเอง และพัฒนาจุดแข็งของตัวเอง รองลงมาคือ ควรให้มีความรับผิดชอบที่ชัดเจนของเจ้าหน้าที่ธุรการ โดยจัดตั้งข้อกำหนดและกระบวนการที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ส่วนข้อเสนอแนะด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา พบว่า ควรจัดการอบรมเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับนักศึกษาที่เข้ามาและแจกบัตรวิธีติดต่อในกรณีฉุกเฉิน รองลงมาคือควรจัดการเกี่ยวกับทุนในการศึกษาและเงินช่วยเหลือ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ ควรมีจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับโรคเรื่อง covid-19 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจคุณค่าของชีวิต

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 การอภิปรายผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จากการศึกษาการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งจากข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าทางมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีการดำเนินการและเห็นความสำคัญ

ของงานบริการและสวัสดิการนักศึกษาส่งผลต่อความคิดเห็นในทางที่ดีในการเล่าเรียนของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับจิตติมา ลันรัชโรสกุล กล่าวว่า ขอบข่ายการจัดบริการนักศึกษามหาวิทยาลัยควรจัดให้กับนักศึกษาตามความต้องกันและความจำเป็นของมหาวิทยาลัย รวมถึงการจัดการบริการแก่นักศึกษาต้องมีการพัฒนานักศึกษา ให้ความสะดวกสบาย การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ หลักการให้ก่อนขอความสามัคคี ตามหลักการในการจัดบริการแก่นักศึกษานั้นเป็นการให้ความเอื้ออำนวย และจะส่งผลต่อการพัฒนากระทบโดยตรงต่อการพัฒนานักศึกษาในมหาวิทยาลัย วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (ปี พ.ศ.)

รองลงมา คือ ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่โดยมุ่งสร้าง ความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา สังคม ร่างกาย และจิตใจของนักศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษานั้นไม่มีการบังคับ นักศึกษาที่เข้าร่วมก็จะได้ประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้ง นั้น ซึ่งสอดคล้องกับ กรกช ศิริ (2536, หน้า 13.14) ได้ให้ความหมายไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษา คือ กิจกรรมทั้งหลายที่สถานบันจัดให้แก่บัณฑิต หรือส่งเสริมให้บัณฑิตจัดขึ้นเองตามความสนใจ และด้วยความสมัครใจของนิสิตเพื่อพัฒนานิสิตทุกๆ ด้าน นอกเหนือไปจากสิ่งที่บังคับตามหลักสูตร โดยไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของผลการศึกษา การงานที่จัดขึ้นต้องเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถาบัน ต้องได้รับความเห็นชอบการดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้บริหารสถาบัน รวมถึงเป็นการ จัดสวัสดิการการการให้บริการและการควบคุมดูแล ซึ่งสถานบันการศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียน นักศึกษา โยยคำนึงถึงหลักวิชาการว่าด้วยงานกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา โยยจะมีฝ่ายกิจการ ของนักศึกษาหรือเรียกชื่ออย่างอื่นในลักษณะงานเดียวกันเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การบริหารงาน ด้านกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็น ไปเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนนักศึกษาให้มีชีวิตในสถาบันในสังคม อย่างมีความสุข เสริมวิทย์ สุภเมธี(2531, หน้า69)

5.2.2 การอภิปรายผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จากการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตาม สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน ทั้งที่อาจเป็นเพราะ นักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนน้อย และไม่ค่อยสนใจงานกิจกรรม และการบริหาร วั่นวายทำให้ไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นส่วน หนึ่งของการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่ง มีความสำคัญต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต สถาบันการศึกษาแต่ละ แห่งจึงให้ความสำคัญในการพานิสิตนักศึกษาในสถาบันของตนเอง ด้วยการกำหนดนโยบาย

วัตถุประสงค์ของการพัฒนากิจกรรมนิตินักศึกษาที่ชัดเจน แน่นอน และครอบคลุม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองของนิตินักศึกษาทั้งด้านร่างกายสติปัญญา ความสมบูรณ์พร้อมในด้านต่างๆ ปัญญา ชื่อสั้นซ์ (2542)

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจในกิจกรรมและบทบาทหน้าที่ที่ทางมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการไว้ให้ และสอดคล้องกับการความสำคัญต่อนักศึกษา นักศึกษาโดยทั่วไปเป็นคนหนุ่มสาวที่มีพลังกำลังทั้งร่างกาย ความคิด มีความอยากรู้อยากเห็น และที่มีความหวังดีต่อสังคมด้วยใจอันบริสุทธิ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรจะช่วยตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี กิจกรรมจึงมีความสำคัญต่อนักศึกษา เช่น ความหลากหลายของกิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาสามารถค้นหาอาชีพงานอดิเรก และกิจกรรมพักผ่อนใจที่เหมาะสมกับตนเอง และการทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศ และอิริยาบถ ทำให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการที่ต้องศึกษาเล่าเรียนอย่างหนัก สำเนาวั ขจรศิลป์ (2538)

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์มีนโยบายเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่แล้ว โดยอาจมีการให้การให้ความรู้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับ กราษ ศิริ (2536) ซึ่งกล่าวไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและให้การสนับสนุนให้นักศึกษาได้จัดกิจกรรมนั้นขึ้น เพื่อฝึกและเสริมทักษะให้กับนักศึกษาในขณะที่กำลังใช้ชีวิตในรั้วสถาบันการศึกษาอุดมศึกษา โดยฝึกการทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีมงาน และเมื่อหลังจากที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้นจึงเห็นผลประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามสาขาที่ศึกษา พบว่าในภาพรวมไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดนโยบายและการวางแผนของแต่ละสาขาวิชานั้นมีการดำเนินการเป็นไปตามแนวปฏิบัติของทางมหาวิทยาลัยเหมือนกัน สอดคล้องกับ ปัญญา ชื่อสั้นซ์ (2542) กล่าวว่า นักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนน้อยและไม่ค่อยสนใจงานกิจกรรม และการบริหารวุ่นวายทำให้ไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกิจกรรมนิตินักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตของนิตินักศึกษาในรั้ว

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งจึงให้ความสำคัญในการพานิสิตนักศึกษาในสถาบันของตนเอง ด้วยการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ของการพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่ชัดเจน แน่นนอน และครอบคลุม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษาทั้งด้านร่างกายสติปัญญา ความสมบูรณ์เพียบพร้อมในด้านต่าง ๆ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากกิจกรรมของแต่ละสาขาวิชาที่ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมของนักศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิต ด้านการประสานงานกับภาควิชาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบันการจัดกิจกรรมนิสิตต้องประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินงาน เช่น หน่วยรักษาความปลอดภัย ตำรวจหรือจราจร เพื่อช่วยให้งานต่าง ๆ ดำเนินต่ออย่างราบรื่นเรียบร้อยทั้งสนับสนุนลดอำนวยความสะดวกให้แก่นิสิตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และการจัดหาอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมหรืออาจารย์แนะแนวที่มีประสบการณ์ในงานกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมนิสิต อาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์แนะแนวจะมีหน้าที่คอยช่วยเหลือหรือให้แนะแนวความคิดหรือแนะแนวทางการจัดกิจกรรมให้นิสิตสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530)

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักศึกษามหาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากการกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาด้านกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาที่ไม่เอื้อต่อการร่วมกิจกรรม รวมถึงความชัดเจน แน่นนอน และครอบคลุม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วุฒายัย ฤกษ์เมธ (2546) ได้มีการศึกษาทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยในรูปแบบกิจกรรมบังคับ พบว่านิสิตมีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยในรูปแบบกิจกรรมบังคับ โดยรวมระดับปานกลาง เป็นเพราะนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่วนใหญ่ไม่ค่อยเห็นด้วยกับการประทับตรากิจกรรมในสมุดประทับตรา ที่แสดงว่านิสิตได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว เพราะนิสิตบางคนอาจไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ฝากเพื่อประทับตรากิจกรรม หรือนิสิตไม่ตั้งใจร่วมมือในการทำกิจกรรม รอแต่การประทับตรากิจกรรมเท่านั้น หรือนิสิตไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพราะกิจกรรมไม่น่าสนใจ ไม่สร้างสรรค์และลักษณะของกิจกรรมไม่เหมาะสมกับยุคสมัย และในการจัดกิจกรรมนิสิตขาดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง และการศึกษาเกี่ยวกับสังคมปัจจุบันเป็นยุคที่ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดนักศึกษาเข้ามาเพื่อเรียนให้จบโดยเร็วและออกไปทำงาน จึงไม่สนใจทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและประกอบกับเมืองใหญ่มีศูนย์การค้ามากมายที่นักศึกษานิยมไปมากกว่าที่จะเข้าร่วมกิจกรรมและแม้ว่ากิจกรรม

นักศึกษาจะได้รับกานยอมรับว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากิจกรรมการเรียนการสอนทางวิชาการ โสภณ อรุณรัตน์ (2542)

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากับสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยและมหาวิทยาลัยเอกชน ควรพิจารณานโยบายและการวางแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนากิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ผู้บริหารและบุคลากรฝ่ายกิจกรรมนักศึกษามีการนำกิจกรรมที่ตรงตามความสนใจและความถนัดของนักศึกษา

2) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากับสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยและมหาวิทยาลัยเอกชน ควรมีการหารือร่วมกันพัฒนานโยบายและแผนงานส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมการพัฒนากิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมบัณฑิตสู่การทำงานและสังคมในปัจจุบัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากับสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยและมหาวิทยาลัยเอกชน ควรดำเนินการปรับปรุงพัฒนากิจกรรมนักศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับความสนใจและความถนัด รวมถึงความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตของนักศึกษา

2) ผู้บริหารและบุคลากรฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ควรให้ควรสำคัญร่วมศึกษาผลการดำเนินแผนงานหรือโครงการเพื่อพัฒนาหลังการปฏิบัติกิจกรรม ในการปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องตามความต้องการของนักศึกษา

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในด้านความต้องการพื้นฐานของนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัย

2) ควรศึกษาทำการวิจัยเกี่ยวกับการเผยแพร่ผลงานการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อให้สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมบัณฑิตสู่การทำงานและสังคมในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กิตติมา ปรีดีคิดอก. (2532). *การบริหารและการนิเทศนศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒนา.
- กรกช ศิริ. (2536). *การศึกษาปัญญาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กชกร อัดตวิริยะนุภาพ. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิตนศึกษากับการพัฒนาตนเองของนิสิตนศึกษาในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กอบแก้ว สิงห์ดี. (2532). *แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรวัดน์ วีรังกร. (2528). *การวิเคราะห์โครงสร้างและกระบวนการบริหารบุคลากรนิสิตนศึกษาในมหาวิทยาลัย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรวัดน์ วีรังกร. (2554). *ทิศทางการพัฒนานิสิตนศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตไทยสู่โลกสากล*. สืบค้นจาก <http://newgrad.sa.ku.ac.th/index.php>
- จิรวัดน์ วีรังกร. (2554). *ทิศทางการพัฒนานิสิตนศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตไทยสู่โลกสากล*. สืบค้นจาก <http://newgrad.sa.ku.ac.th/index.php>.
- ชูศักดิ์ แกเพชร. (ม.ป.ป.). *ภารกิจของผู้บริหารกิจการนศึกษาในวิทยาลัยครู ตามทัศนะของผู้บริหารอาจารย์และนศึกษาในวิทยาลัยครูภาคใต้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. (2534). *พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ธนีนาถ ฐ สุนทร. (2545). *การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การบริหารคุณภาพสำหรับกิจการนศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน (ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล ลีลาวัฒน์. (2561). *แนะนำสาขาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา*. สืบค้นจาก <https://gs.kku.ac.th/home/index.php/sportsci-description>
- ปรียากร มนุเสวต. (2553). *รูปแบบการบริหารงานกิจการนศึกษาที่มีประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.

- พิษณุ อภิธมาจารย์ โยธิน. (2548). *กิจการนักศึกษากับบทบาทในการส่งเสริมลักษณะที่เอื้ออำนวยของนักศึกษาสู่การพัฒนา*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ไพรัตน์ ชันท์แก้ว. (2541). *การศึกษาคำเนิงานด้านกิจการนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2543). *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- วารุณี ธนวรานิษ. (2533). *การจัดกิจการแนะแนวอาชีพ*. วารสารแนะแนว, 35.
- วารุณี ธนวรานิษ. (2534). *การพัฒนาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- วีระพงศ์ คณะศิริวงษ์. (2558). *การดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านจิตอาสาของมหาวิทยาลัยเอกชน ในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วุฒิชัย ธนาพงศธร และคณะ. (2552). *การพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อกำกับติดตามการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐาน การอุดมศึกษา และกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร.
- สาธิต ปรัชญาอริยะกุล. (2553). *ความคิดเห็นของผู้นำนักศึกษาต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม. (2532). *วินัยนิสิตศึกษาในมหาวิทยาลัย*. วารสารสภาอาจารย์มศว, 37.
- สุเมธ แยมุ่น. (2551). *เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในโอกาสครบ 31 ปีแห่งการสถาปนาสมาคม*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- เสริมวิทย์ ศุภเมธี. (2531). *การบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- สมบัติ คำม่วง. (2533). *รูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สำเนาวั ขจรศิลป์. (2537). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1: พื้นฐานและบริการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551- 2554)*. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th>.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554)*. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *สภาวะการศึกษาไทยปี2559/2560. แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0*. กรุงเทพฯ: สกศ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). *การบรรยายทางวิชาการเพื่อสร้างความตระหนักเรื่อง การก้าวสู่ ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). *อุดมศึกษา*. สืบค้น 22 มีนาคม 2550, จาก <http://www.mua.go.th>.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549). *การจัดการศึกษา*. สืบค้นจาก <http://www.onesga.or.th>.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2537). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1: พื้นฐานและบริการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะ 6 ยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- อำนาจ อยู่สุข. (2553). *การบริหารงานกิจการนิสิตนักศึกษา ตอนที่ 1. การบริหารจัดการ*.
- Zhang Jingyu. (2562). *การบริหารกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาจีนใน มหาวิทยาลัยเอกชน กรุงเทพมหานคร กรณีศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ภาษาต่างประเทศ

- Anyarat Namuang. (2013). A development learning model to management by insertion sufficiency economy for secondary school. *Princess of Naradhiwas University Journal*, 5, 3.
- Luke Wong (2011). *The 31th asia pacific student services association international conference: student program*. n.p.
- Chickering, A.W. (1993). *Education and identity*. San Francisco: Jossey Bass.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essentials of psychological testing*. New York: Harper & Row.
- Ferguson, G. A. (1981). *Statistical analysis in psychology and education*. New York : McGraw – Hill Book Co.
- Krejcie, R. V. & Daryle, M. M. (1970). Detemining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(5), 607 – 610.
- Likert, R. (1961). *New Pattern of Management*. New York : McGraw – Hill Book Co.
- Yamane, T. (1976). *Detemining sample size for research activities educational and psychological measurement*. New York : McGraw – Hill Book Co.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ไทยมา มหาวิทยาลัยศรีปทุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรดา ชัยสุวรรณ วิทยาลัยนครราชสีมา
3. อาจารย์ ดร.อโนทัย แทนสวัสดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
4. อาจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
5. อาจารย์ ดร.ศศิรดา แผงไทย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง การบริหารงานกิจการนักศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการและสวัสดิการ
นักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติจีนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
: กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์**

คำชี้แจง: ในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ การบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา และงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา
2. ตอบแบบสอบถามทุกข้อ ในแต่ละข้อท่านเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว
3. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร อาจารย์บุคลากรสำหรับนักศึกษา
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติจีน
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนางานกิจการนักศึกษา

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

Mr. Wang Junheng

**นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการการศึกษา
วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์**

ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้แล้วกาเครื่องหมาย ลงในช่อง
หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

 1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

 1. น้อยกว่า 20 ปี

2. 20-25 ปี

 3. 25 ปีขึ้นไป

3. สาขาวิชาที่ศึกษา

1. การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศการบัญชี

2. การบัญชี

3. การจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม

4. การออกแบบและศิลปศาสตร์

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษา

คำชี้แจง: ในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา โปรดพิจารณาว่า สภาพการดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษาด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา ในปัจจุบันอยู่ใน ระดับใดและ โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติที่ตรงกับสภาพการปฏิบัติจริง

ข้อที่	การดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา						
1.1	มีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านกิจกรรมนักศึกษา					
1.2	นักศึกษามีส่วนร่วมการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านกิจกรรมนักศึกษา					
1.3	ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านวิชาการ					
1.4	ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านกีฬา					
1.5	ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม(จีน/ไทย)					
1.6	ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และจิตอาสาพัฒนามหาวิทยาลัยและชุมชน					
1.7	มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษา					
1.8	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านกิจกรรมนักศึกษาให้ดีขึ้น					
1.9	ดำเนินการจัดให้มีองค์กรนักศึกษาเพื่อการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา					
1.10	ส่งเสริมให้องค์กรนักศึกษาดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยจัดสถานที่และงบประมาณสนับสนุน					
1.11	แต่งตั้งให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่องค์กรนักศึกษา					
2. ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา						
2.1	มีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา					

ข้อที่	การดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2.2	มีการจัดการหอพักมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
2.3	มีสถานที่หรือโรงอาหารที่ถูกต้องสุขลักษณะและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
2.4	มีห้องพยาบาลและพยาบาลช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อเจ็บป่วย					
2.5	มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักศึกษา					
2.6	มีบริการเกี่ยวกับการออกหนังสือเดินทางระหว่างไทย-จีน					
2.7	มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา					
2.8	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษาให้ดีขึ้น					

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนางานกิจการนักศึกษา

คำชี้แจง : โปรดแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนางานกิจการนักศึกษา

ในด้านการบริหารงานทั้งด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านการจัดสวัสดิการและบริการ
ต่างๆ

1 ปัญหาเกี่ยวกับงานกิจกรรมนักศึกษา

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานกิจกรรมนักศึกษา

.....

.....

.....

3 ปัญหาเกี่ยวกับงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา

.....

.....

.....

.....

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ก
แสดงค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ตารางแสดง ผลการประเมินค่า IOC

คำถาม	คนที่					ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา							
1. มีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านกิจกรรมนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. นักศึกษามีส่วนร่วมการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านกิจกรรมนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านกีฬา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม(เงิน/ไทย)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6. ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดและร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และจิตอาสาพัฒนามหาวิทยาลัยและชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7. มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
8. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านกิจกรรมนักศึกษาให้ดีขึ้น	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
9. ดำเนินการจัดให้มีองค์กรนักศึกษาเพื่อการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
10. ส่งเสริมให้องค์กรนักศึกษาดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยจัดสถานที่และงบประมาณสนับสนุน	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
11. แต่งตั้งให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่องค์กรนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา							

คำถาม	คนที่					ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
12. มีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์และแผนงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13. มีการจัดการหอพักมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14. มีสถานที่หรือโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15. มีห้องพยาบาลและพยาบาลช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อเจ็บป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16. มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17. มีบริการเกี่ยวกับการออกหนังสือเดินทางระหว่างไทย-จีน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18. มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านการบริการและสวัสดิการนักศึกษาให้ดีขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

Reliability

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.985	19

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	67.1667	364.282	.876	.984
VAR00002	67.1667	367.454	.924	.983
VAR00003	67.2667	363.857	.898	.984
VAR00004	67.0000	369.241	.838	.984
VAR00005	67.2667	365.720	.901	.984
VAR00006	67.0667	368.961	.879	.984
VAR00007	67.1667	365.592	.891	.984
VAR00008	66.9000	368.783	.909	.984
VAR00009	67.2000	367.062	.853	.984
VAR00010	67.0000	365.241	.909	.983
VAR00011	67.2667	362.754	.842	.984
VAR00012	67.3000	360.493	.907	.984
VAR00013	67.2000	366.303	.894	.984
VAR00014	67.2000	365.269	.872	.984
VAR00015	67.0667	365.926	.797	.985
VAR00016	67.0333	368.033	.814	.984
VAR00017	67.2667	364.685	.879	.984
VAR00018	67.0000	364.621	.900	.984
VAR00019	67.0667	364.685	.823	.984

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล
ประวัติการศึกษา

Mr. Junheng Wang
ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทยธุรกิจ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

